

PLA ESPECIAL DE PROTECCIÓ DEL BIC DE SES SALINES DE FORMENTERA

CONSELL INSULAR DE FORMENTERA

**TRÀMIT AMBIENTAL
MEMÒRIA DESCRIPTIVA I JUSTIFICATIVA
ANNEXOS**

TRÀMIT AMBIENTAL

3

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bfdc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bfdc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

1. L'article 12 del Text Refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears aprovat pel Decret Legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, en endavant TRLEAIB, regula l'àmbit d'aplicació de l'avaluació estratègica, determinant en relació amb el planejament territorial i urbanístic que:

1.1 Seran objecte d'avaluació ambiental estratègica ordinària els plans i les seues revisions que:

- a. Estableixin el marc per a la futura autorització de projectes legalment sotmesos a avaluació d'impacte ambiental i es refereixin a l'agricultura, ramaderia, silvicultura, aqüicultura, pesca, energia, mineria, indústria, transport, gestió de residus, gestió de recursos hídrics, ocupació del domini públic marítim terrestre, utilització del medi marí, telecomunicacions, turisme, ordenació del territori urbà i rural o ús del sòl, inclosa la delimitació d'usos portuaris o aeroportuaris.
- b. Requereixin una avaluació per afectar espais de Red Natura 2000 en els termes previstos en la legislació sobre patrimoni natural i biodiversitat.
- c. Els que requereixin una avaluació estratègica simplificada, quan ho decideixi així cas per cas l'òrgan ambiental en l'informe ambiental estratègic, d'acord amb els criteris de l'Annex V de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, en endavant LEA, o quan ho determini així l'òrgan ambiental a sol·licitud del promotor.

1.2 També seran objecte d'avaluació ambiental estratègica ordinària les modificacions dels plans anteriors quan, per si mateixes, impliquin:

- a. Establir un marc nou per a l'autorització futura de projectes legalment sotmesos a avaluació d'impacte ambiental en les matèries a què es refereix l'apartat 1.1.a anterior, entenent que es defineix un mar nou quan es genera la possibilitat d'executar algun projecte nou sotmès a avaluació ambiental, o s'augmenten les dimensions o l'impacte ambiental del projectes sotmesos a avaluació ambiental ja permesos pel pla que es modifica.
- b. Requerir una avaluació perquè afecten espais Xarxa Natura 2000 en els termes previstos en la legislació del patrimoni natural i de la biodiversitat.

1.3 Seran objecte d'avaluació ambiental estratègica simplificada:

- a. Els plans mencionats en les lletres a. i b. de l'apartat 1.1, així com les seues revisions, quan es limitin a establir l'ús de zones d'extensió reduïda en l'àmbit municipal.
- b. Els plans i les seues revisions que estableixin un mar per a l'autorització del projectes en el futur però no compleixin els altes requisits que s'indiquen en les lletres a. i b. de l'apartat 1.1.

1.4 També seran objecte d'avaluació ambiental estratègica simplificada:

- a. Les modificacions mencionades en l'apartat 1.2, quan siguin de caràcter menor, és a dir, quan produeixin efectes diferents, però no modifiquin en allò fonamental les estratègies, directrius i propostes, o la seua cronologia.
- b. Les modificacions que, sense comportar l'autorització futura de projectes legalment sotmesos a avaluació d'impacte ambiental o que afectin espais Xarxa Natura 2000 suposin, per si mateixes, un nou mar per a l'autorització de projectes, és a dir, quan la seua aprovació generi la possibilitat d'executar nous projectes, o augmenti les dimensions o l'impacte eventual dels permesos pel pla que es modifica i, en tot cas, quan suposin un increment de la capacitat de població, residencial o turística, o habilitin la transformació urbanística d'un sòl en estat natural, agrari o forestal, que no compti amb serveis urbanístics

1.5. Respecte de les modificacions a les quals es refereix l'apartat 1.4, quan l'òrgan ambiental, a instància motivada de l'òrgan substantiu, valori que són d'escassa entitat, les podrà excloure del procediment d'avaluació ambiental, amb un informe tècnic previ que conclouï que no tenen efectes significatius sobre el medi ambient.

1.6 Quan l'òrgan substantiu valori que un pla, sigui en la seua primera formulació, revisió o modificació, no està inclòs a cap dels casos anteriors i, per tant, no està subjecte a avaluació ambiental estratègica, ho justificarà per mitjà d'un informe tècnic que obrarà a l'expedient.

2. A l'efecte d'aclariment dels conceptes utilitzats pel TFLEAIB, s'ha d'acudir a les definicions de la LEA, que és la que estableix el marc bàsic de tal procediment i que en el seu article 5 determina que:

- a. L'avaluació ambiental és el procediment administratiu instrumental respecte del d'aprovació dels plans, així com respecte del d'autorització de projectes o, en el seu cas, respecte de l'activitat administrativa de control dels projectes sotmesos a declaració responsable o comunicació prèvia, per mitjà de la qual s'analitzen els seus possibles efectes significatius sobre el medi ambient, i inclou tant l'avaluació ambiental estratègica com l'avaluació d'impacte ambiental.
- b. L'òrgan substantiu és de l'administració pública que té les competències per aprovar el pla, en aquest cas el Consell Insular de Formentera.
- c. L'òrgan ambiental és el de l'administració pública que realitza l'anàlisi tècnic dels expedients d'avaluació ambiental i formula les declaracions estratègiques i d'impacte ambiental, i els informes ambientals, en aquest cas la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears, en endavant CMAIB.
- d. Pla és el conjunt d'estratègies, directrius i propostes destinades a satisfer necessitats socials no executables directament sinó a través del seu desenvolupament per mitjà d'un o de diversos projectes.
- e. Projecte és qualsevol actuació que consisteixi en l'execució o explotació d'una obra, una construcció o una instal·lació, així com el desmantellament o demolició de qualsevol intervenció en el medi natural o paisatge, incloses les destinades a l'explotació o a l'aprofitament dels recursos naturals o del sòl i del subsòl, així com de les aigües marines.
- f. Són modificacions menors són els canvis en les característiques dels plans o programes ja adoptats o aprovats que no constitueixen variacions fonamentals de les estratègies, directrius i propostes o de la seua cronologia, però que produeixen diferències en els efectes previstos o en la zona d'influència.

3. En aplicació d'allò assenyalat en l'apartat 1.1 anterior, el Pla Especial de Protecció del Bé d'Interès Cultural de ses Salines de Formentera ha de ser objecte del procediment de l'avaluació ambiental estratègica ja que les seues determinacions afecten espais inclosos a la Xarxa Natura 2000 i així ho exigeix el número 1 de l'article 73 del Pla d'Ordenació de Recursos Naturals de ses Salines d'Eivissa i Formentera, aprovat per mitjà d'acord del Consell de Govern de data 24.05.2002.

Atesa la finalitat del Pla i el fet que cap qualificar el seu àmbit com de reduïda extensió, resulta d'aplicació al cas allò assenyalat en l'apartat 1.3 anterior, per la qual cosa ha de ser objecte del procediment d'avaluació ambiental estratègica simplificada.

4. A fi de dur a terme tal procediment, dins de la documentació del projecte s'incorpora el document ambiental estratègic, en el qual, en aplicació d'allò assenyalat per l'article 29.1 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, en endavant LEA, es defineixen:

- a. Els objectius del pla.
- b. L'abast i contingut del pla i de les seues alternatives raonables, tècnicament i ambientalment viables.
- c. El desenvolupament previsible del pla.
- d. La caracterització de la situació del medi ambiental abans del pla en l'àmbit territorial afectat.
- e. Els efectes ambientals previsibles i, si s'escau, la seua quantificació.
- f. Els efectes previsibles sobre els plans sectorials i territorials concurrents.
- g. La motivació de l'aplicació del procediment d'avaluació ambiental estratègica simplificada.
- h. Un resum dels motius de la selecció de les alternatives contemplades.
- i. Les mesures previstes per prevenir, reduir i, en la mesura que sigui possible, corregir qualsevol efecte negatiu rellevant en el medi ambient de l'aplicació del pla, prenent en consideració el canvi climàtic.
- j. La descripció de les mesures previstes per al seguiment ambiental del pla.

5. Dit document ambiental estratègic, junt amb l'esborrany del pla, ha de ser adjuntat a la sol·licitud d'inici del procediment que, de manera prèvia a l'aprovació inicial del pla, es presentarà davant la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears, en endavant la CMAIB.

6. En el termini de vint dies hàbils des de la recepció de la sol·licitud d'inici de l'avaluació ambiental estratègica simplificada, la CMAIB podrà, en aplicació d'allò assenyalat en els articles 29.4 de la LEA i 19 del TRLEAIB.

6.1 Resoldre la seua inadmissió per alguna de les següents raons:

- a. Estimar de manera inequívoca que el pla es manifestament inviable per raons ambientals.
- b. Estimar que el document ambiental estratègic no reuneix les condicions de qualitat suficients.

Prèviament a l'adopció de la resolució per la qual s'acordi la inadmissió, la CMAIB concedirà audiència al promotor, que a més és en aquest cas l'òrgan substantiu, per un termini de deu dies que suspèn el previst per declarar la inadmissió. La resolució d'inadmissió justificarà les raons per les quals s'aprecia, i contra la qual podran interposar-se els recursos legalment procedents en via administrativa i judicial en el seu cas.

6.2 Resoldre, amb informe tècnic previ, que s'ha de tramitar una avaluació estratègica ordinària quan així es desprengui de manera inequívoca del contingut de la sol·licitud. La proposta de resolució es comunicarà al promotor i a l'òrgan substantiu, als qual s'ha d'atorgar un termini de deu dies per presentar al·legacions, amb l'advertència que, si no en presenten, la resolució serà definitiva sense més tràmit.

7 En el cas d'admetre's la sol·licitud d'inici del procediment i en aplicació del que s'assenyala a l'article 30 de la LEA, la CMAIB consultarà a les Administracions públiques afectades i a les persones interessades, posant a la seua disposició el document ambiental estratègic i l'esborrany del pla per tal que, en el termini màxim de quaranta-i-cinc dies hàbils des de la recepció de la sol·licitud d'informe, es pronunciïn sobre ells.

Transcorregut aquest termini sense que s'hagi rebut el pronunciament, el procediment continuarà si la CMAIB compta amb elements de judici suficients per formular l'informe ambiental estratègic i no tindrà en compte, en tal cas, els pronunciaments que es rebin posteriorment.

Si la CMAIB no tingué els elements de judici suficients, bé perquè no s'haguessin rebut els informes de les Administracions públiques afectades que resultin rellevants, bé perquè, havent-ne estat rebuts, resultin insuficients per decidir, requerirà personalment al titular de l'òrgan jeràrquicament superior d'aquell que hauria d'emetre l'informe, perquè en el termini de deu dies hàbils, comptats a partir de la recepció del requeriment, ordeni a l'òrgan competent l'entrega del corresponent informe en el termini de deu dies hàbils, sense perjudici de les responsabilitats en què pogués incórrer el responsable de la demora.

El requeriment efectuat es comunicarà al Consell Insular de Formentera i suspèn el termini, podent, en tot cas, dit Consell Insular, reclamar a l'Administració competent l'emissió de l'informe, per mitjà d'allò que preveu l'article 29.1 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, de la Jurisdicció Contenciós-Administrativa.

8 Efectuat tot l'anterior i en aplicació d'allò que assenyala l'article 31 de la LEA, la CMAIB, en el termini de quatre mesos comptats des de la recepció de la sol·licitud d'inici i dels documents que l'han d'acompanyar emetrà informe ambiental estratègic, tenint en compte el resultat de les consultes realitzades i conforme als criteris establerts a l'Annex V de la LEA.

L'informe podrà determinar que:

- a. El pla és inviable ambientalment, en el cas que detecti inconvenients que no siguin esmenables en el marc d'una tramitació ambiental ordinària.
- b. El pla s'ha de sotmetre a una avaluació ambiental estratègica ordinària perquè pot tenir efectes significatius sobre el medi ambient, en tal cas la CMAIB elaborarà el document d'abast de l'estudi ambiental estratègic, tenint en compte el resultat de les consultes realitzades d'acord amb el que estableix l'article 30, i no serà precís realitzar les consultes regulades en l'article 19. La decisió es notificarà al Consell Insular juntament amb el

document d'abast i el resultat de les consultes realitzades perquè elabori l'estudi ambiental estratègic i continui amb la tramitació prevista en els articles 21 i següents de la LEA.
c. El pla no té efectes significatius sobre el medi ambient ne els termes establerts en l'informe ambiental estratègic.

9 L'informe ambiental estratègic, una vegada formulat, es remetrà per mitjà de l'òrgan ambiental per a la seua publicació en el termini de quinze dies hàbils en el BOIB, sense perjudici de la seua publicació en la seu electrònica de la CMAIB.

Introducció

1 Aquest Pla Especial de Protecció, en endavant PEP, del Bé d'Interès Cultural, en endavant BIC, de ses Salines de Formentera té per objecte l'ordenació i protecció del conjunt d'elements constructius i d'enginyeria de ses Salines de Formentera que foren declarats BIC en la tipologia de Lloc Històric per acord del Ple del Consell Insular d'Eivissa i Formentera de data 17.07.2004, publicat en el Butlletí Oficial de les Illes Balears, en endavant BOIB, número 114 de data 19-08-2004 i en el Boletín Oficial del Estado, en endavant BOE, número 9 de data 11.01.2005.

Fotografies aèries de 1956

Atès que dit conjunt es troba, a la vegada, inclòs en l'àmbit del Parc Natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera, el PEP incorpora les determinacions d'obligat compliment que resulten dels instruments específics de desenvolupament de l'ordenació del Parc.

Fotografies aèries de 1956

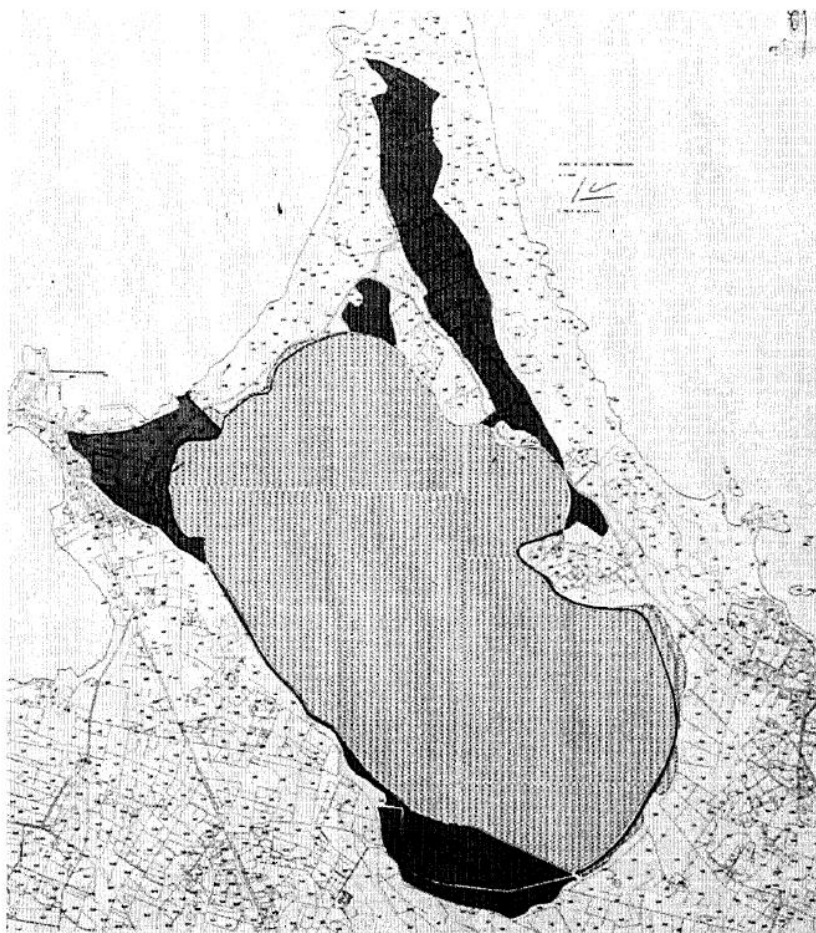
Antecedents

2 La Comissió Insular del Patrimoni Històric Artístic d'Eivissa i Formentera, en sessió ordinària celebrada el dia 28.11.2002, va adoptar l'acord d'incoar l'expedient per a la declaració com a BIC dels elements d'enginyeria i altres elements constructius de ses Salines de Formentera,

expedient que va culminar amb l'acord del Ple del Consell Insular d'Eivissa i Formentera de data 16-07-2004 pel qual es declararen BIC en la tipologia de Lloc Històric ses Salines de Formentera, acord que es reproduïx íntegrament en l'Annex I d'aquest Pla.

L'acord incloïa un Annex I amb els apartats següents: Memòria històrica; Memòria descriptiva; Estat de conservació; Béns mobles i altres pertinences vinculades a l'immoble; Justificació, tipologia i abast de la declaració, Bibliografia i Llistat d'elements mecànics, constructius, tècnics i d'enginyeria lligats a les Salines de Formentera, i un Annex II on es grafiaven els àmbits declarats BIC.

Àmbit del BIC segons l'Annex II de la Resolució de data 22.10.2004

2.1 Pel que fa a la tipologia elegida, a l'Annex I s'assenyalava que:

- a. La Llei 12/1998, de 21 de desembre, del Patrimoni històric de les Illes Balears, en endavant LPHIB, deixava marge obert almenys a tres possibilitats.
- b. Es descartava la de Lloc d'interès etnològic perquè l'organització de les salines de Formentera, tal com ha arribat a l'actualitat, no és exactament una manifestació de les formes de vida, cultura i activitats tradicionals del poble.
- c. Tampoc no semblava apropiada la figura del Conjunt històric a causa de la diversificació d'elements i de l'espai observat, ni tampoc la de Zona arqueològica pròpiament dita, en la mesura que la part de les salines amb restes en el subsol solament susceptibles de ser estudiats amb metodologia arqueològica, encara que no se'n dubta de la seua existència, i, per tant, segons la mateixa llei, que adquireixen també la condició de zona arqueològica, no sembla en cap cas predominant.

d. Mentre no es creen figures específiques, com la de Zona historicoindustrial, la figura tipològica que més s'adia era la de Lloc històric, atesa l'acumulació d'elements tècnics i historicoindustrials dels definits en el punt 4 de l'article 6 de la Llei del patrimoni històric de les Illes Balears, per la qual cosa aquesta va ser la tipologia adoptada.

El Guafe

El Guafe

2.2 Pel que fa als elements mecànics, constructius, tècnics i d'enginyeria lligats a les Salines de Formentera, en el llistat s'inclouen els següents:

- 1 Mur de ponent, part romanent del Guafe després de la seua destrucció parcial a començament dels anys 90.
- 2 Torre de molta de la sal.

Vaixell de càrrega fondejat a la Savina

Torre de la Sal

- 3 Caseta antiga, adossada al mur de trànsit de vagonetes.
- 4 Gran mur-plataforma de trànsit de vagonetes per al transport de sal a la torre de molta i altres operacions de càrrega i descàrrega.

5 Fusteria

6, 9, 12, 13 Construccions d'una sola planta lligades a la indústria salinera.

Tren de ses Salines

Tren de ses Salines

8 i 10 Sèries per al transvasament d'aigua dels estanys

11 Antic dipòsit subterrani amb part aèria de refugi per a combustible construït pels alemanys en el decurs de la Segona Guerra Mundial.

Hidroavions a l'estany Pudent

Base avançada de Formentera

14 Caseta dels Carabiners
15 Pont sobre sa Séquia

- 16 Viver per a peixos tallat a la roca
- 17 Sa Séquia, sufragada pel bisbe Basili Carrasco
- 18 Sénia per al transvasament d'aigua dels estanys
- 19 La Màquina d'en Palla, element per activar la circulació d'aigua al voltant de l'estany Pudent
- 20 Molí d'en Ferrer, antiga estructura a propulsió eòlica per activar la circulació d'aigua salada
- 21 Murs amb contraforts de la plaça de llevant d'acumulació de sal
- 22 Genèricament, tots els murs de separació i delimitació dels estanys, canals i mecanismes de comportes i placetes, a tota la zona salinera de Formentera
- 23 Mur de circumval·lació de l'estany Pudent, pel qual es feia circular l'aigua amb la finalitat d'augmentar-ne la salinitat

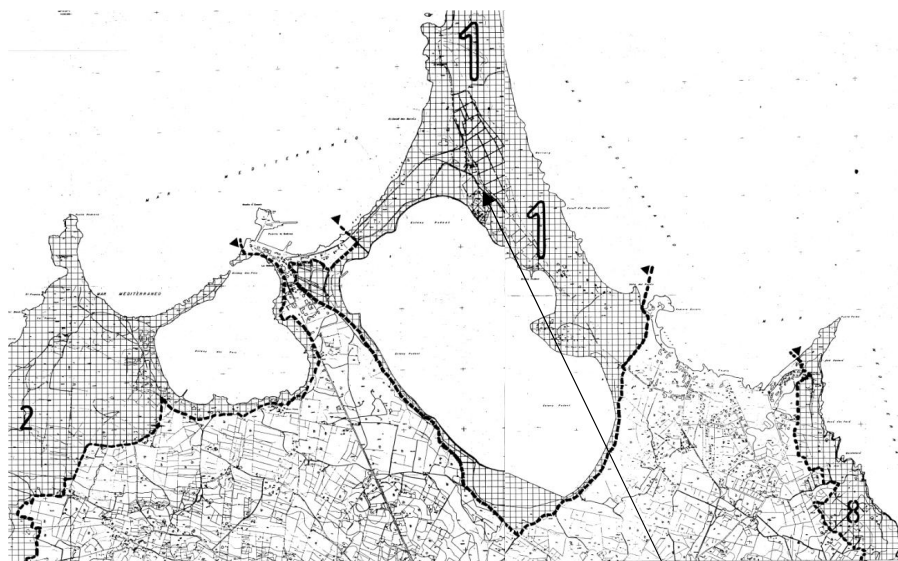
Càrrega de sal des de les barcasses

3 A més de per motiu de les determinacions de la LPHIB, els terrenys que integren l'àmbit del BIC es troben afectats per les determinacions d'una sèrie de lleis i normes que són vigents a la data de la formulació d'aquest PEP i de les quals s'inclou a continuació la relació detallada acompanyada d'un breu resum del seu contingut, en el qual es fa menció especial de les determinacions de dites lleis i normes que tenen especial incidència en l'ordenació de dits terrenys.

4 En data 10-03-1991, va entrar en vigor la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'Espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears, en endavant la LEN, que va qualificar la major part de les terrenys que integren l'àmbit del BIC com Àrea

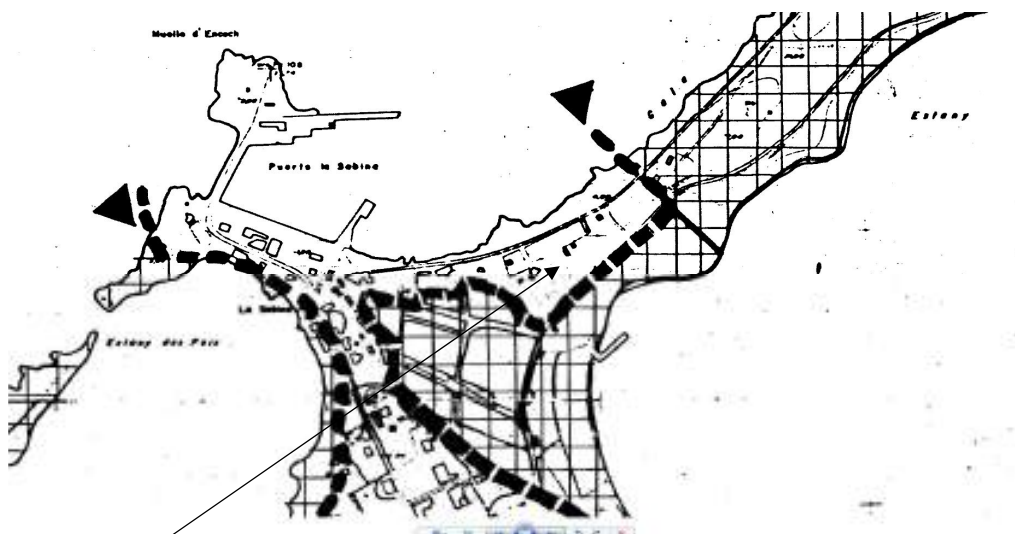
d'especial protecció d'interès per a la Comunitat Autònoma amb la categoria d'Àrea Natural d'Especial Interès, en endavant ANEI.

LEN 1991

Àmbit qualificat com ANEI

La LEN exclouia de l'àmbit qualificat com ANEI la zona del BIC situada a la part de darrere de la dàrsena de Llevant en què s'ubiquen les edificacions de cas Carabiners, així com la trinxa de terrenys al nord de l'actual carretera as Pujols per ses Illetes, entre la zona anterior i el canal de sa Séquia.

Àmbit exclòs

4.1 La qualificació com ANEI dels terrenys va suposar, d'acord amb el que determina l'article 7 de la LEN, la seua classificació com a sòl no urbanitzable d'especial protecció, no podent ser dedicats a utilitzacions que implicassin transformació del seu destí o naturalesa ni que perjudicassin els seus valors ecològics o paisatgístics.

4.2 La LEN determinava a més que als ANEI eren objecte del més alt nivell de protecció com a AANP, entre altres, els terrenys confrontants a la vora de la mar amb una profunditat mínima de 100 metres, els sistemes dunars i les zones humides, circumstàncies que concorrien en els

objectes de la declaració de BIC, com a conseqüència, a dits terrenys tan sols podien permetre's les següents obres:

- a. Conservació, restauració i consolidació d'edificis i instal·lacions existents que no suposassin augment de volum, sempre que no haguessin estat edificades en contra del planejament urbanístic vigent en el moment de ser construïts.
- b. Infraestructures o instal·lacions públiques que necessàriament hagin d'ubicar-s'hi, prèvia declaració d'utilitat pública.
- c. Dotacions subterrànies de serveis a habitatges o instal·lacions existents, sempre que donin servei a edificacions que no hagin estat construïdes en contra del planejament urbanístic vigent en el moment de la seua edificació.

Àmbit del Parc Natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera

5 En data 25.05.1999, va entrar en vigor la Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les Directrius d'ordenació territorial de les Illes Balears i de Mesures tributàries, la qual va establir:

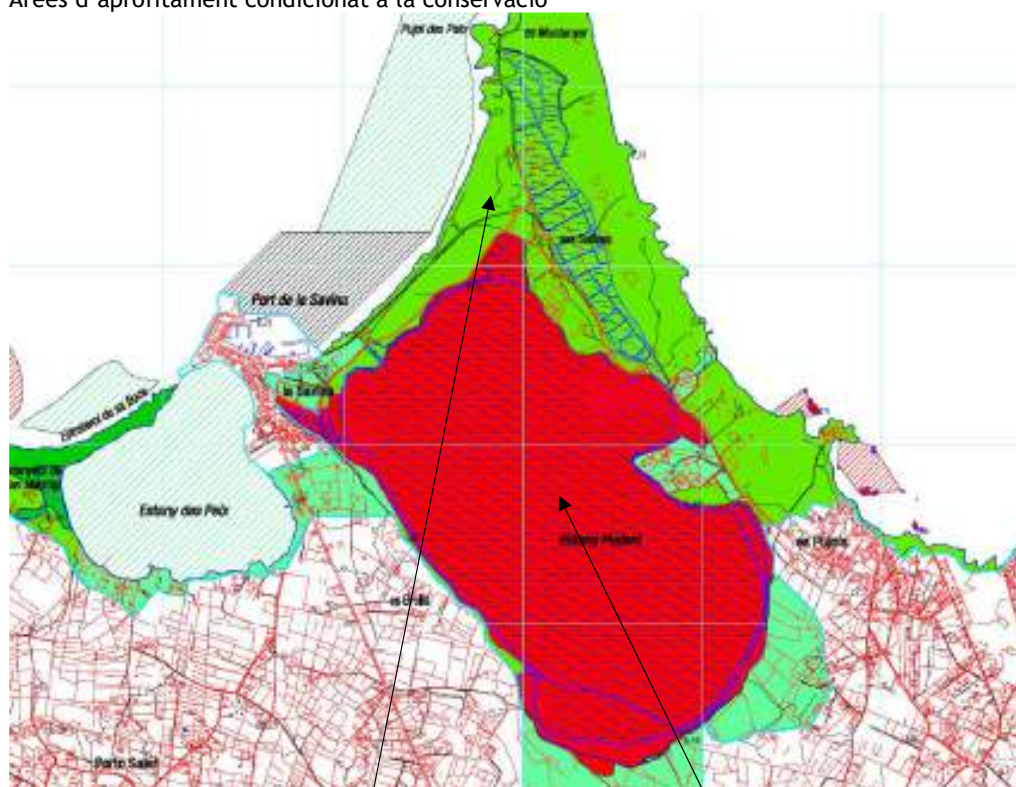
- a. Les Àrees excloses del desenvolupament urbà com a element bàsic del territori, distingint-ne el sòl rústic protegit i el sòl rústic comú, els usos i activitats dels quals resultaren regulars per la matriu d'ordenació del sòl rústic que es conté a l'Annex I de la Llei.
- b. Que el sòl rústic protegit estava constituït, a més de per les categories de sòl definides per la LEN, per les Àrees de prevenció de riscos APR constituïdes pels terrenys que presenten un manifest risc d'inundació, d'incendi, d'erosió o de despenjament, i per les Àrees de protecció territorial APT que comprenen tant la franja de 100 metres des del límit interior de la vora de la mar com la de 18 m a totes dues ribes de les carreteres de dos carrils, categories, ambdues, que així mateix resultaven assignables als terrenys que integren l'àmbit del BIC

6 En data 20.12.2001 va entrar en vigor la Llei 17/2001, de 19 de desembre, de Protecció ambiental de ses Salines d'Eivissa i Formentera, que, en resum i pel que interessa a aquest PFP:

- a. Declara parc, amb la denominació de Parc Natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera, entre altres, l'àrea terrestres i marina i d'estanys saliners de l'illa de Formentera i les seues aigües interiors que detalla en els seus Annexos, que inclou la pràctica totalitat dels que integren l'àmbit del BIC, amb excepció d'una petita zona situada a la part de darrere de la dàrsena de Llevant i inclosa en la zona de servei del port de la Savina, i qualifica com reserva natural l'estany Pudent, part del qual està així mateix inclòs en l'àmbit de tal declaració.
- b. Concreta que la declaració té per objecte la conservació íntegra, rehabilitació i recuperació del seu patrimoni natural, paisatgístic i etnològic; la difusió pública i l'ús pedagògic dels seus valors ambientals i humans; constituir un àmbit privilegiat d'estudi i investigació científica sobre espècies i hàbitats humits del bioma mediterrani; aconseguir un ús turístic i recreatiu ecològicament adient, atent a la vocació natural i cultural de l'àrea, i aconseguir una gestió ambientalment sostenible a llarg termini.

Àrees d'aprofitament condicionat a la conservació

Zonificació del PORN Àrees de conservació Àrees de protecció estricta

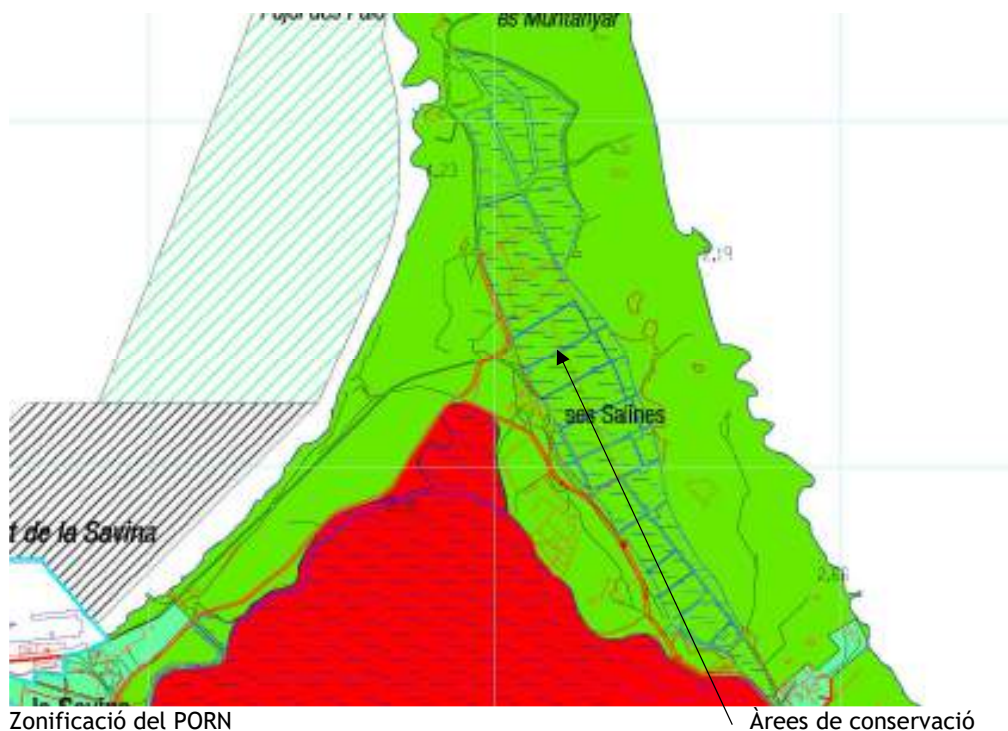
- c. Estableix com a objectius de conservació, a més dels relacionats amb la preservació, conservació i recuperació del medi natural, la implantació de tècniques ecològicament sostenibles d'exploració agrícola, ramadera i forestal; la conservació i recuperació de l'activitat salinera en forma compatible amb la màxima preservació possible de l'actual estructura de anals i estanyes, i l'ordenació dels usos públics, amb especial atenció a l'ús turístic, que s'ajustarà a allò previst en la Carta Europea de Turisme Sostenible en els espais protegits.
- d. Prohibeix amb caràcter general totes les activitats que suposin alteració física o funcional dels ecosistemes o l'aprofitament consumptiu dels recursos naturals, quedant expressament prohibides les activitats de naturalesa extractiva i les que comportin modificació de la geomorfologia actual de la zona.

e. Assenyala que s'han de mantenir i fomentar els usos i activitats tradicionals, tals com les activitats agrícoles i forestals, salineres, pesqueres i de caça, així com les d'investigació que el Pla Rector d'Ús i Gestió, en endavant PRUG, declari compatibles i, en concret, que s'ha de recolzar la conservació, recuperació i modernització ecològicament sostenible de l'activitat salinera amb la finalitat d'adaptar-la a les noves necessitats i l'ús de tècniques d'aqüicultura ambientalment compatibles amb la conservació biològica del parc.

f. Classifica com a sòl rústic la totalitat de l'àmbit del parc, salvat els sòls que en el moment de la seua entrada en vigor reunien la condició d'urbans i els necessaris per al correcte desenvolupament i funcionament ecològicament sostenible de la indústria salinera, sòls que resultaren delimitats pel PRUG.

7 Mitjançant acord del Consell de Govern de data 24-05-2002 va resultar definitivament aprovat el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de ses Salines d'Eivissa i Formentera, en endavant PORN, l'àmbit territorial del qual inclou així mateix els terrenys que integren l'àmbit del BIC, els quals resulten assignats per les seues determinacions a les categories de:

7.1 Àrees de conservació, fonamentalment constituïdes per les que integren l'àmbit del BIC, ubicats al nord de l'estany Pudent que, segons la regulació del PORN:

- a. Estan ocupades per ambients i tipus de vegetació natural o considerable d'interès.
- b. Tenen com a funció fonamental la preservació o restauració dels valors naturals i el manteniment de la qualitat paisatgística de la zona així com dedicar-se a altres usos, interpretació i educació ambiental, etc. que no perjudiquin els seus valors ambientals.
- c. Són àmbits en els quals s'han de fomentar les activitats d'educació ambiental que es desenvolupin de manera congruent amb els objectius de l'espai i sense que en cap cas produeixin efectes negatius sobre els valors protegits, així com les intervencions o usos enfocats a la conservació que afavoreixin el manteniment o increment del nivell de biodiversitat de l'àrea.

7.2 Àrees d'aprofitament condicionat a la conservació, bàsicament constituïdes pels que integren l'àmbit del BIC ubicats a l'oest de l'estany Pudent, confrontant amb el nucli de la Savina i que, segons la regulació del PORN:

- a. Estan constituïts pels estanys saliners i els elements arquitectònics associats: els cultius relativament fragmentats, confrontants amb zones de vegetació natural estretament relacionades amb les àrees forestals i les àrees ocupades per edificació més o menys densa amb un escàs aprofitament dels recursos naturals.
- b. Tenen per funció fonamental la conservació en bon estat del sòl agrícola, dels cultius existents o abandonats així com de les masses forestals, servir de recolzament a les activitats agrícoles, ramaderes i salineres tradicionals i mantenir la qualitat paisatgística, podent també dedicar-se a altres usos: oci, educació, etc. que no perjudiquin els seus valors ambientals, que es regularà detalladament pel PRUG i que s'hauran d'ubicar en els llocs on causin un menor impacte sobre el medi i preferentment en àrees que concentrin un major volum d'edificació.

Zonificació del PORN

Àrees d'aprofitament condicionat a la conservació

- c. Són àmbits en els quals s'ha de fomentar la gestió i el manteniment adient de l'explotació salinera conservant l'estructura i paisatge tradicional i fomentant la recuperació funcional dels llocs on roman abandonada, sempre i quan la dita recuperació sigui ambientalment compatible amb la conservació de la diversitat biològica; els usos agrícoles i ramaders de caràcter tradicional podent-se autoritzar excepcionalment l'establiment de nous regadius; l'ús de tècniques d'aqüicultura extensiva ambientalment compatibles amb la conservació dels recursos naturals del parc; el desenvolupament de l'agroturisme sense que se'n derivi incidència negativa sobre els valors naturals d'aquestes àrees ni pertorbar les activitats productives, i les activitats d'educació ambiental que es desenvolupin de manera congruent amb els objectius de protecció de l'espai, que en cap cas poden implicar efectes negatius sobre els béns naturals protegits.

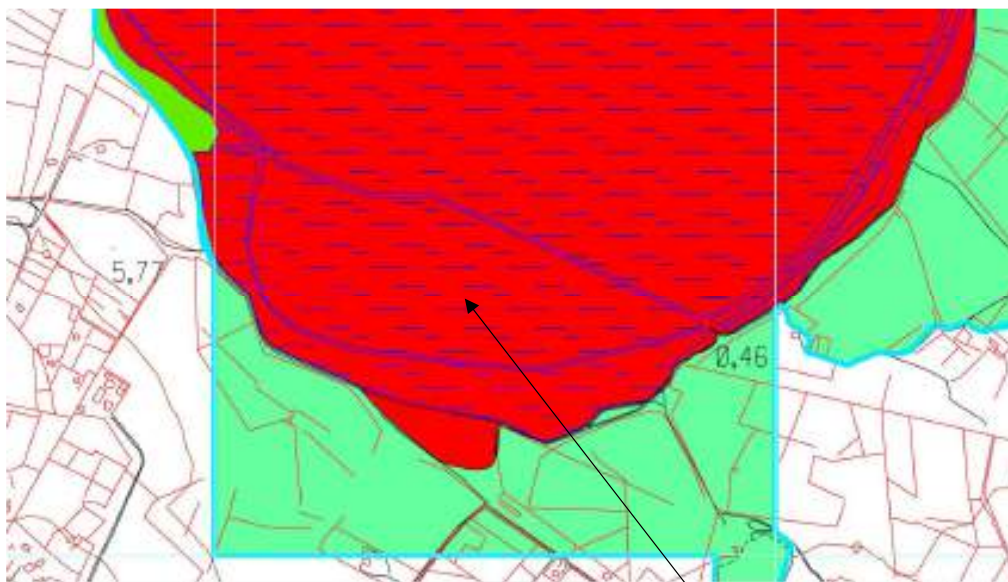
7.3 Àrea de protecció estricte, constituïda pels terrenys que integren l'àmbit del BIC ubicats perimetralment a l'oest, sud i est de l'estany Pudent, la qual, segons la regulació del PORN:

- a. Estan ocupades per hàbitats naturals que presenten una excepcional importància ecològica, que contenen rellevants singularitats biològiques i que són especialment sensibles als efectes produït per l'activitat humana.
- b. Tenen com a funció fonamental la protecció dels ecosistemes, les seues comunitats i elements biològics, la conservació o restauració dels seus valors naturals i el manteniment de la qualitat paisatgística i ecològica.

c. Únicament admeten els usos ben consolidats que no entrin en conflicte amb els objectius de conservació del parc i de la seues reserves i que no posin en perill els seus béns naturals i que, excepcionalment, podran dedicar-se a altres usos: educació, investigació, etc. sempre i quan no es perjudiquin els seus valors ambientals i siguin compatibles amb la conservació dels valors que es pretén protegir, sense que en cap cas es considerin adients nous usos d'edificació o construcció.

d. Són àmbits en els quals s'ha de fomentar l'estudi dels seus valors naturals, potenciant-lo quan sigui precís i en la mesura del que sigui possible a fi de garantir la seua preservació, així com els usos dirigits a la millora dels hàbitats, a la recuperació de la qualitat paisatgística i a l'eliminació d'espècies al·lòctones.

Zonificació del PORN

Àrees de protecció estricta

8 Pel que fa a l'activitat salinera, el PORN assenyalava que:

- a. És un objectiu fonamental la conservació de les tasques tradicionals de maneig de l'aigua i d'extracció de la sal en els espais on actualment es du a terme, així com la preservació dels sistemes ecològics i dels elements etnològics i culturals existents en ells, pel que, d'acord amb les previsions que al respecte determini el PRUG, s'haurà de redactar un Pla sectorial del parc per ordenar l'activitat salinera.
- b. Deuran concretar-se actuacions per a la diversificació de les rendes associades a la producció de sal i per a l'obtenció de la denominació d'origen per als productes saliners de la zona i elaborar-se un estudi per comptabilitzar les labors de producció salinera amb els objectius de conservació de la fauna i vegetació de les salines.
- c. Per conservar l'alt nivell de qualitat del producte final i mantenir les condicions ambientals, deurà garantir-se la bona qualitat de l'aigua marina en les àrees de captació, per la qual cosa a les dites àrees hauran de condicionar-se els usos a la conservació de la qualitat de l'aigua marina, especialment en previsió d'efectes negatius ocasionats per instal·lacions portuàries o de qualsevol altre tipus.

9 Pel que fa a l'activitat turística, el PORN estableix que:

- a. Constitueix un objectiu fonamental la consecució d'un ús turístic i recreatiu ecològicament adient a les característiques naturals i culturals del parc i condicionat als objectius generals de conservació i als criteris que preveu la Carta Europea de Turisme Sostenible.
- b La ubicació de noves places d'allotjament turístic i residencial es declara incompatible amb la sostenibilitat ambiental del parc, a excepció d'aquelles que s'ofereixin com agroturístiques i de les degudament autoritzades a edificacions tradicionals que no puguin incloure's en el

règim de la normativa d'agroturisme vigent en cada cas, ambdues ofertes hauran de comportar el necessari manteniment en bon estat dels terrenys i instal·lacions.

c. S'han de limitar els impactes ambientals de les concessions i serveis turístics; la senyalització, il·luminació, horaris de servei, abastiment i altres detalls que puguin afectar el parc hauran d'ajustar-se a les directrius que en cada cas estableixi la seua autoritat de gestió.

d. S'ha de regular pel PRUG les activitats recreatives i esportives atenent a la mínima incidència sobre el medi natural i a la seua capacitat de càrrega i fomentar-se la pràctica del turisme ambiental, especialment l'ornitològic, així com el turisme aquàtic sostenible.

e. S'ha de fomentar l'existència d'itineraris turístics respectuosos amb la naturalesa, com el senderisme, el cicloturisme, les excursions a cavall, la navegació sense motor o el busseig, el PRUG haurà d'establir els criteris objectius de situacions preferents per a l'explotació sostenible d'aquests potencials turístics.

f. S'ha d'efectuar l'inventari dels camins públics i privats que diferenciï camins i vials pels quals s'autoritza la circulació de vehicles a motor i el senderisme, quedant prohibit el tràfic rodat a camp a través, exceptuant les tasques salineres, agrícoles, els serveis ambientals relacionats amb la gestió del parc i els serveis d'urgència, protecció civil, socials i sanitaris o similars i es haurà de fomentar-se l'ús de mitjans de transport no contaminants i respectuosos amb el medi.

Activitat salinera

10 Pel que respecta a la preservació del patrimoni històric, el PORN estableix que:

a. Han d'adoptar-se les mesures necessàries per a la correcta preservació del patrimoni històric i arqueològic existent en l'àmbit del parc, ordenant els usos compatibles i el règim de visites que corresponguin en cada cas.

b. El PRUG incorporarà la planificació de la conservació i ús d'aquest patrimoni en base a la documentació i catàlegs elaborats per l'autoritat competent en la matèria, que podrà tenir en el seu moment caràcter de Pla Especial en el marc de la documentació d'ordenació del parc.

c. Les intervencions que afectin als béns d'interès cultural o a qualsevol índex de l'existència de patrimoni etnològic i arqueològic han de ser autoritzades per la Comissió de Patrimoni, en base a les propostes de la qual el PRUG haurà de definir les condicions específiques de protecció cautelar del patrimoni etnològic i arqueològic present en el parc.

11 Pel que fa a les actuacions territorials i urbanístiques, el PORN assenyala que:

- a. En l'àmbit del parc no es permeten altres noves construccions ni edificacions que les vinculades a l'exploració salinera i a la utilització racional dels recursos naturals, les d'equipaments per a finalitats ambientals i culturals i per al servei del parc, les agrícoles, forestals, ramaderes i les cinegètiques, prohibint-se en les àrees de protecció estricte i de conservació predominant tota nova construcció, amb excepció d'aquelles d'entre les anteriors que resultin declarades d'interès general.
- No obstant això, s'admetran les construccions de nova planta destinades a primer habitatge que aprovi la conselleria competent en matèria de medi ambient amb la finalitat exclusiva d'una millor consecució dels objectius conservacionistes del parc i que hauran de respectar una parcel·la mínima de 50.000 m² i situar-se estrictament en l'interior de les àrees d'aprofitaments condicionats a la conservació.
- b. En les àrees de conservació s'admeten exclusivament noves edificacions per a usos forestals, agrícoles o ramaders, que no podran superar els 250 m² de superfície.
- c. En les àrees d'aprofitaments condicionats a la conservació s'admeten les noves edificacions previstes a l'apartat a., i el PRUG haurà de concretar les superfícies màximes en funció de la tipologia de l'explotació, que no poden superar els 250 m² per a les d'usos forestals i cinegètics; els 500 m² per a les d'usos agrícoles, ramaders i saliners, i els 1.000 m² per a les d'equipaments amb finalitats ambientals, culturals i de servei del parc.
- d. Salvat dels equipaments de nova construcció, que podran executar-se amb criteris d'arquitectura singular, les noves edificacions hauran d'ajustar-se a les normes d'estètica que fixin el planejament urbanístic i el PRUG, les quals com a mínim hauran de subjectar-se a les següents: predomini del cos rectangular de la construcció, porxada sustentada amb columnes, coberta de terrat pla o inclinat a dues vessants i teula, superfície dels buits en el seu conjunt no superior al 30% de la superfície total dels massissos, finestres rectangulars; acabats dels murs en referit blanc, pedra calcària o pedra maresa, i colors terrosos.

La Savina

12 Respecte de les edificacions existents, el PORN les subdivideix en dues categories:

- a. Les edificacions tradicionals que són les d'interès arquitectònic o paisatgístic que corresponen a una estructura correcta d'ocupació del territori agrícola i forestal que convé mantenir, conservar, restaurar o millorar, que no varen ser construïdes en contra de la normativa urbanística vigent en el seu moment i que seran incloses pel PORN en un Catàleg.
- b. Les edificacions no tradicionals entre les quals es distingiran les legalment edificades no incorporades al Catàleg, que es consideraran edificacions disconformes, per a les quals el PRUG fixarà les condicions mediambientals mínimes aplicables i en les quals podran en tot cas

realitzar-se petites obres per millorar la seua habitabilitat integrades en el volum existent sense perjudicar els seus valors arquitectònics, i les edificacions construïdes il·legalment que es consideraran fora d'ordenació.

La Savina

En les edificacions tradicionals existents, previ informe favorable de l'administració del parc i sense perjudici del compliment de les normatives territorials, urbanístiques i ambientals aplicables, s'admetrà ubicar els usos terciaris següents, que es consideraran prioritaris en ordre a la diversificació de rendes i al desenvolupament rural:

- a. Habitatge i estàncies turístiques de conformitat al que està previst al PORN
- b. Venda directa de productes agraris, artesanals i tradicionals
- c. Establiments de begudes i berenadors
- d. Lloguer de cavalls i bicicletes
- e. Exhibicions naturalistes, artesanals o etnològiques

Tant en el cas de nous usos com en el de millora de les condicions dels usos actuals, les edificacions tradicionals podran ampliar-se fins a un màxim d'un 50% del volum existent, per motius d'higiene, millores o adaptacions a nous fins, de manera integrada i que respecti l'estètica i l'estil d'edificació tradicional, sempre dins dels límits assenyalats en l'apartat 7 anterior.

13 El PORN determina que han de sotmetre's a avaluació d'impacte ambiental estratègica els plans i programes que afectin l'àmbit del parc i de les zones perifèriques de protecció d'acord amb els continguts de la Directiva 42/2001 de la Unió Europea i que, a més de les disposades per la legislació vigent en matèria d'impacte ambiental, han de ser objecte d'un estudi d'avaluació d'impacte ambiental les següents actuacions susceptibles de ser autoritzades a les diferents àrees del parc:

- a. Plans d'ordenació del litoral
- b. Obres i infraestructures hidràuliques de qualsevol tipus, inclosa la instal·lació i ampliació de potabilitzadores i dessaladores.
- c. Infraestructures de transferència, selecció i tractament de residus i el mapa de localització dels contenidors en l'interior de l'àmbit del parc i de les zones perifèriques de protecció

- d. Infraestructures i obres en el litoral i les platges o relacionades amb l'explotació salinera o amb l'aqüicultura extensiva.
- e. Actuacions de qualsevol tipus a ports i aeroports confrontants amb el parc i, en especial, els plans d'ordenació del trànsit aeri i de minimització dels sorolls que se'n deriven.
- f. Esteses elèctriques, telefòniques o similars i instal·lacions de telecomunicació
- g. Plans de restauració o legalització de pedreres i d'explotacions d'arena
- h. Projectes d'abastiment energètic convencional i projecte de restauració de terrenys agrícoles
- i. Apertura, modificació o ampliació de vials.

Així mateix i a l'efecte de la seua possible exoneració de realització d'un estudi simplificat d'impacte ambiental, han de tramitar-se les següents actuacions:

- a. Canvi d'ús de les edificacions i construccions existents
- b. Construccions annexes a explotacions agrícoles i ramaderes i projectes de restauració de rotes i terrenys agrícoles

PTIEF

Terrenys del BIC exclosos d'AANP

14 Les determinacions de les normes a què es refereixen els apartats 4 al 13 anteriors resultaren incorporades pel Pla Territorial Insular d'Eivissa i Formentera, en endavant PTIEF, definitivament aprovat mitjançant acord del Consell Insular d'Eivissa i Formentera de data 21.03.2005, les determinacions del qual resultaren substituïdes per les del Pla Territorial Insular de Formentera, en endavant PTI, definitivament aprovat per mitjà d'acord del Ple del Consell Insular de Formentera de data 30.09.2010, a les quals es farà referència més endavant.

Les determinacions del PTIEF:

- a. Classifiquen la pràctica totalitat dels terrenys que integren l'àmbit del BIC, amb excepció dels no declarats parc natural per la Llei 17/2001, com a sòl rústic protegit amb la qualificació d'AANP i n'inclouen una petita part en la delimitació de la zona APR d'incendis que defineixen a l'oest i al sud de l'estany Pudent i gran part d'ells en l'àmbit de les zones d'alta i mitjana vulnerabilitat d'aqüífers es contemplen en tot l'entorn de dit estany.

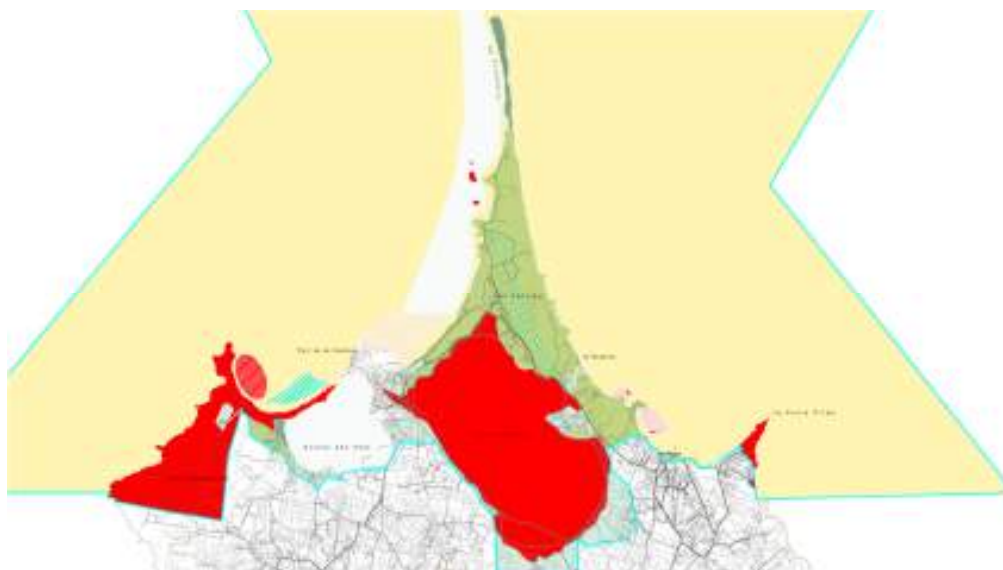
b. Estableixen la regulació de dits terrenys per referència a la continguda a la Llei 17/2001, en el PORN i en el PRUG, assenyalant que en tot allò no previst en dits instruments, s'estarà al règim general definit per a les SRP-AANP amb les següents especificitats: es reduirà al mínim la intervenció antròpica, limitant-se a mantenir o millorar la situació preexistent; es propiciaran exclusivament les activitats científicoculturals sotmeses a control per part dels organismes públics; només es consideren acceptables les actuacions orientades al manteniment o obtenció d'estats ecològics clímax encara que en grau mínim per tractar-se d'àmbits naturals ben conservats en general, i a les zones on la pressió antròpica és més gran, se n'haurà de gestionar la freqüentació.

15 En data 31.12.2005, es va publicar al BOIB número 196 el Decret 132/2005, de 23 de desembre, pel qual es va aprovar el PRUG del Parc Natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera, instrument que en desenvolupament de las determinacions de:

- a. La Llei 17/2001, de 19 de desembre de protecció ambiental de ses Salines d'Eivissai Formentera, determina les normes, els suports i les condicions necessàries per al compliment de les seues finalitats.
- b. El PORN del Parc Natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera, desenvolupa determinades directrius de gestió per a aquest espai natural protegit.

PRUG

Zonificació

16 Són objectius generals del PRUG, segons assenyala la seua memòria:

- a. Protegir, conservar i millorar el conjunt de recursos naturals i béns ecològics, històric, etnològics i paisatgístics, tant terrestres com marins, que motivaren la declaració del parc natural d'acord amb el PORN, mitjançant l'estricta observança dels convenis internacionals subscrits i de la normativa d'aplicació en matèria de protecció de la naturalesa i de potenciació dels béns etnològics i històrics dels nostres territoris, i a favor d'un futur més sostenible.
- b. Establir les mesures que siguin necessàries per neutralitzar les amenaces que comprometen la qualitat o la continuïtat en el temps dels valors del parc.
- c. Promoure la gestió sostenible del territori mitjançant la valorització econòmica i ecològica dels béns, actius i recursos del parc natural, afavorint així la població local i les seues condicions de vida i promovent les activitats tradicionals.
- d. Fomentar les tasques científiques i d'investigació, l'ús públic del parc i la difusió dels seus valors i del model de gestió sostenible implementant, per potenciar les actituds conservacionistes, el respecte envers la naturalesa i per aprofundir en el coneixement dels valors de l'espai natural i contribuir a la preservació dels ecosistemes, formes de vida i paisatges mediterranis.

17 Són objectius específics del PRUG, en allò tocant a aquest pla:

- a. Fomentar l'ús racional de l'aigua i la protecció dels sistemes hídrics dins del parc, evitant noves captacions i aprofitaments, protegint el medi hídric de possibles contaminacions i fomentant l'aplicació en seu local dels principis inspiradors de la nova Directiva 2000/60/CEE, de 23 d'octubre, per la qual s'estableix un marc comunitari d'actuació en l'àmbit de la política d'aigües.
- b. Protegir la qualitat del medi hídric al llarg de tot el seu cicle per garantir les condicions físiques, químiques i biològiques de l'aigua marina a les zones de captació i de producció salinera.
- c. Donar prioritat a la conservació dels ecosistemes saliners, els estanys litorals, els illots i farallons, els fons marins i els sistemes dunars.
- d. Potenciar els ambients saliners i de pantanans perduts darrerament dins de l'àmbit del parc natural i fomentar la seua funcionalitat ecològica.
- e. Identificar els elements que integren el patrimoni històric del parc natural, potenciant el seu valor etnològic i simbòlic intrínsec i els valors ecològics i paisatgístics relacionats,

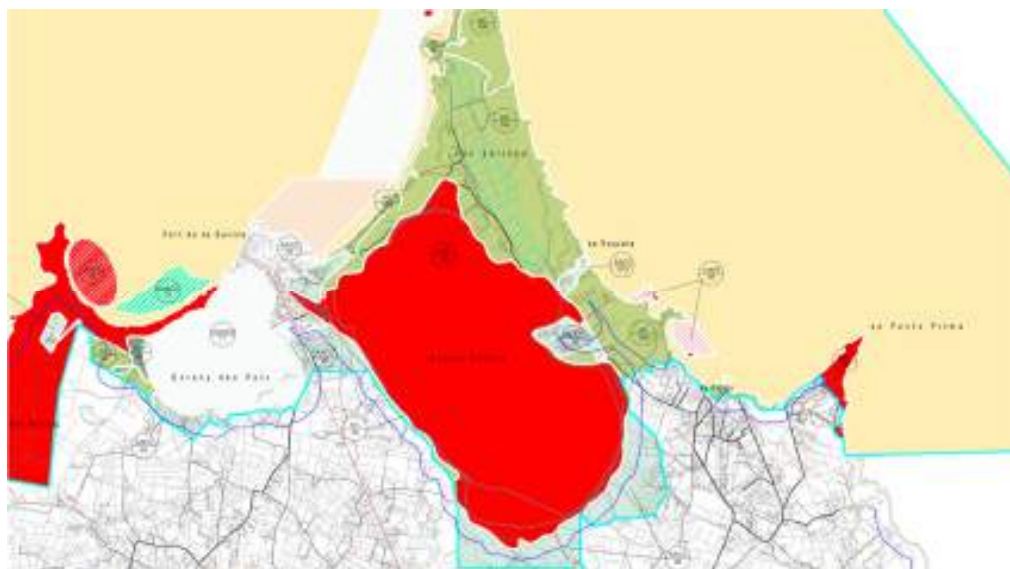
afavorint la seua rehabilitació, el seu ús públic, el gaudi i la difusió d'aquestos mateixos valors.

f. Impulsar i regular l'elaboració del pla d'ordenació i gestió de l'activitat salinera previst en el PORN.

g. Potenciar les activitats lúdiques, recreatives, de serveis, de restauració i allotjament i similars afins amb l'ús públic de visita del parc, afavorint en concret la implantació d'activitats relacionades amb el senderisme, el cicloturisme i el lloguer de bicicletes i bicicletes elèctriques, les rutes naturalístiques, els itineraris eco històrics dins del parc, l'observació d'ocells, les activitats submarines, les rutes guiades de tipus naturalístic amb embarcacions, l'agroturisme, el turisme rural, etc.

h. Impulsar la creació d'un museu de la sal i la divulgació dels valors etnològics del parc, en especial en allò tocant a l'activitat salinera i a la pesca tradicional.

i. Promoure socialment, econòmicament i culturalment l'espai amb el foment d'usos i activitats tradicionals i complementàries, garantint el desenvolupament sostenible.

PRUG

Subzonificació

j. Reconèixer la col·laboració amb els propietaris i la resta de titulars de drets com un instrument important i convenient per a la conservació de l'espai natural, estimulant la seua màxima participació en la declaració i en la gestió de la zona protegida.

k. Conservar la matriu conformada pels usos tradicionals del sòl com a principal element estructurador i modelador dels paisatges característics del parc, que constitueixen un valor emblemàtic de naturalesa ecològica, cultural i simbòlica únic, representatiu i irreplicable, conformen el valor més immediat i palpable del parc natural i són l'element que millor el caracteritza i defineix i el que amb més força justifica i dona sentit al seu caràcter d'espai protegit.

l. Potenciar els usos més representatius del parc, principalment els agrícoles i els saliners, procurant la conservació i millora dels paisatges saliners tradicionals encara en funcionament.

m. Potenciar el patrimoni històric del parc, fruit de les tradicions, valors, manifestacions i formes de vida mil·lenàries encara vives, altament amenaçades i inductores d'altíssims valors paisatgístics i ecològics, que constitueixen un dels seus principals actius, es converteix en una excel·lent representació del passat del territori, nodreix la memòria històrica i el sentit de la seua gent, determina la seua fisonomia i el seu paisatge i aglutina valors històrics, culturals i etnològics irrepetibles.

18 El PRUG respecta la zonificació bàsica establerta pel PORN i, considerant que per assolir els objectius generals de conservació i d'ús públic del parc natural, és necessari planificar la seua gestió a una escala que resulti adient així com delimitar unitats de gestió que esdevinguin efectives i funcionals, crea els sectors o subzones de gestió que identifiquen

àrees homogènies pel que fa a la seua funcionalitat o al potencial d'acollir l'ús públic, que resulten d'objectius específics concretats en la memòria i poden obeir també a funcions ecològiques específiques.

19 A efectes de la seua regulació, el PRUG distingeix els usos, activitats i aprofitaments en funció de la seua compatibilitat amb els objectius de gestió de cada zona o subzona, classificant-los en:

- a. Permesos, que són els que per la seua naturalesa són compatibles amb els objectius de conservació i d'ús públic i es troben per això expressament autoritzats.
- b. Prohibits, que són els que resulten incompatibles amb la protecció i suposen, a més, un perill real o potencial per al parc o qualsevol dels seus elements i valors.
- c. Autoritzables, que són els que resulten, baix determinades condicions, compatibles amb la protecció del medi natural sense deteriorament dels seus valors i amb els usos públics previstos per al parc, incloent dins d'aquesta categoria qualsevol activitat, ús o aprofitament que no hagi estat explícitament declarat com permès o prohibit.

20 Amb caràcter general, el PRUG estableix que, en l'àmbit rural del parc, només s'admeten les activitats pròpies de l'ús públic del parc natural, d'oci i esbarjo vinculades a l'ús del medi natural, la utilització dels dominis públics de la manera i amb les limitacions previstes normativament i, previ informe favorable quan correspongui, de l'organisme gestor dels espais naturals protegits, els aprofitaments saliners, agrícoles, ramaders, forestals, cinegètics i determinades activitats econòmiques i turístiques relacionades amb l'oferta d'acollida i d'ús públic del parc natural, segons allò previst en el PRUG.

21 El PRUG conté la regulació de les activitats corresponents a les diferents zones i subzones, determinant, en relació als terrenys que integren l'àmbit del BIC:

21.1 L'assignació a la subzona AACC 03 dels terrenys del BIC qualificats pel PORN com Àrea d'aprofitament condicionat a la conservació ubicats a la part de darrere de la dàrsena de Llevant, per als quals el PRUG fixa com a objectius de la seua gestió i regulació:

- a. Conservar els paisatges i ambients saliners, implementant, quan sigui procedent, mesures concretes de protecció o de conservació per evitar la seua degradació.
- b. Preservar i millorar la qualitat paisatgística del sector com a zona d'entrada al parc.

21.2 L'assignació a la subzona AC 03c dels terrenys del BIC qualificats pel PORN com Àrea de conservació l'àmbit de la qual resulta bàsicament coincident amb les salines d'en Marroig, per als quals el PRUG fixa com a objectius de la seua gestió i regulació:

- a. La conservació dels hàbitats i espècies d'interès especial i protecció dels savinars centenaris de ponent en contacte amb pla platja del Cavall d'en Borràs.
- b. La recuperació, creació i diversificació dels hàbitats presents o desapareguts per aconseguir una mostra de diferents ambients i paisatges representatius de les zones humides i de les formacions dunars del parc natural, i de les exploracions salineres tradicionals.
- c. La creació d'una gran àrea d'oferta turística relacionada amb l'ús públic del parc basada en la recuperació de l'activitat salinera i de la seua interpretació museística, en la potenciació de rutes d'interès paisatgístic i naturalístic, i en l'ús públic de platges de qualitat ambiental de tipologia A: platges naturals, i B: intensitat moderada.

PRUG

Subzonificació

El PRUG determina com a ús autoritzat a l'agricultura i com a usos autoritzables, sempre que segons jutgi l'organisme gestor dels espais naturals protegits, no existeixi conflicte amb els objectius de conservació o quan el benefici que reportin, en termes absoluts, tenguin un balanç positiu a favor dels hàbitats i les espècies de l'àrea, l'activitat salinera tradicional i la dotació d'equipaments i creació d'itineraris turístics afins als objectius d'ús públic del parc natural d'acord amb i en l'àmbit del projecte integral de recuperació corresponent.

El PRUG prohibeix explícitament la freqüentació dels estanys saliners de les salines d'en Marroig o l'ús de l'àrea de manera discordant a l'autoritzada.

21.3 L'assignació a la subzona APE 04 dels terrenys del BIC qualificats pel PORN com Àrea de protecció estricta bàsicament coincidents amb l'estany Pudent i la part sud de les salines d'en Ferrer, per als quals el PRUG fixa com a objectius de la seua gestió i regulació la conservació de paisatges singulars i d'hàbitats i de les espècies d'interès especial.

El PRUG determina com a expressament prohibides a la zona les visites naturalístiques i d'educació ambiental dins de l'àmbit de les rutes turístiques i itineraris creats per l'organisme gestor de l'espai natural protegit i afins als objectius d'ús públic del parc natural, així com les visites i ús de platges naturals de tipologia A.

21.4 L'assignació a la subzona AC 03d, Cavall d'en Borràs, de la resta dels terrenys del BIC qualificats pel PORN com Àrees de conservació per als quals el PRUG fixa com a objectius de la seua gestió i regulació:

- a. La conservació i protecció d'hàbitats i espècies d'interès especial.
- b. Acollir dins del parc natural la visita i l'ús de platges de la tipologia C per concentrar i contenir especialment aquest tipus d'oferta turística, actualment consolidada dins del parc, especialitzant d'aquesta manera aquest sector del parc.
- c. Regular i ordenar a curt termini l'ús de la platja i el funcionament de les activitats per fer-les compatibles amb la conservació dels hàbitats i espècies presents.

El PRUG determina com a usos permesos a la zona:

- a. Les visites naturalístiques i d'interpretació i d'educació ambiental dins de l'àmbit de les rutes turístiques i itineraris creats per l'organisme gestor de l'espai natural protegit i afins als objectius d'ús públic del parc natural, que podran ser temporalment restringides amb la finalitat de garantir la protecció de poblacions vegetals o animals concretes.
- b. Les visites i ús públic de platges del tipus A: platges naturals, de tipus B: intensitat moderada i de tipus C: intensitat elevada.
- c. L'agricultura

El PRUG determina com a usos autoritzables a la zona les activitats d'ús públic no adaptat a la platja del Cavall d'en Borràs sempre que, segons jutgi l'organisme gestor dels espais naturals protegits, no existeixi conflicte amb els objectius de conservació o quan el benefici que reportin, en termes absoluts, tingui un balanç positiu en favor dels hàbitats i les espècies de l'àrea.

22 El PRUG conté en el seu Annex A07 l'inventari preliminar de les edificacions tradicionals existents en l'àmbit del parc, que únicament recull d'entre les construccions existents en l'àmbit del BIC l'edificació de can Cosmi i assenyalat la necessitat de l'elaboració d'un catàleg de tals edificacions gestionat per l'organisme gestor dels espais naturals protegits, la inclusió en el qual requerirà l'acreditació prèvia per part de l'administració competent en matèria d'ordenació del territori i urbanisme, mitjançant certificació raonada del caràcter tradicional o no tradicional de l'edificació de què es tracti, que haurà, a més, d'incloure indicació explícita del compliment o incompliment de la normativa urbanística vigent en el moment en què va ser construïda; els propietaris de les construccions existents en el parc podran sol·licitar la seua inclusió en el catàleg aportant l'acreditació abans esmentada i s'aprovarà anualment, per resolució del Conseller de Medi Ambient, les noves incorporacions en ell.

23 A efectes de protegir, planificar, gestionar i restaurar els béns del patrimoni històric de major rellevància dins del parc, el PRUG determina que:

23.1 Ha d'elaborar-se un inventari del patrimoni històric formulat a partir dels elements que relaciona en el seu Annex A06, elaborat amb la col·laboració del Consell Insular i que ha de ser aprovat per la Comissió de Patrimoni, el qual incorporarà, com a mínim i per a cada un dels béns inventariats:

- a. La informació bàsica referida a la seua identificació toponímica i espacial, documentació gràfica o fotogràfica, el grau de protecció i la tipificació d'acord amb les categories definides a la LPHIB.
- b. La definició del nivell de protecció en atenció a la gradació que prevegi, si així procedeix, el mateix inventari.
- c. Fitxa amb una descripció mínima de l'element i del seu estat de conservació, de la titularitat i dels usos actuals.
- d. Inventari, quan així procedeixi, de les pertinences o accessoris i dels béns mobles vinculats a l'element; quan es consideri pertinent, les fitxes dels elements de major singularitat hauran de contenir una breu memòria històrica.

Sénia de s'Estanyol

23.2 L'Inventari ha d'incloure el conjunt de bens, mobles o immobles inclosos a qualsevol dels inventaris o catàlegs que es deriven de l'aplicació de la normativa de protecció del patrimoni històric i cultural estatal i autonòmica i podrà impulsar la inclusió en aquests dels elements d'interès que no gaudeixin en l'actualitat de protecció jurídica.

23.3 Les obres, intervencions, canvis d'ús o procediments administratius que prevegin actuacions o puguin afectar a béns inclosos en l'Inventari requeriran de l'informe favorable de la Conselleria de Medi Ambient pel que fa a les seues afectacions ambientals basades en els instruments de planejament mediambiental, el qual tindrà caràcter vinculant quan sigui desfavorable, imposi limitacions o estableixi condicionants.

23.4 Correspon a l'òrgan competent en matèria de patrimoni, sense perjudici que l'organisme rector dels espais naturals protegits pugui proposar les accions que estimi convenientes, la determinació de les mesures de protecció, restauració i conservació de cada bé inventariat; l'establiment del règim d'usos privats i públic admissibles, i la definició de les estratègies de foment, difusió, potenciació, estudi i coneixement del patrimoni, tots ells aspectes que

hauran de ser preceptivament informats pel citat organisme gestor a fi de determinar el seu grau de compatibilitat amb els objectius de l'ús públic i conservació del parc i amb les regulacions que el PRUG estableix per a les seues diferents zones.

Màquina d'en Palla

24 El PRUG determina, en relació amb les actuacions vinculades al patrimoni històric saliner que:

- a. S'han de preveure línies d'actuació específiques tendents a protegir, recuperar i molt especialment potenciar, valorar i difondre el patrimoni material i immaterial vinculat al passat i al present saliner del territori inclòs en el parc, les quals hauran de ser incorporades a l'estratègia d'ús públic del parc, requeriran de la implicació dels propietaris dels terrenys saliners i seran incorporades al pla sectorial específic a què es refereix l'apartat 30.4.b
- b. Es consideren prioritàries, a l'efecte d'establir línies d'ajuts i subvencions, les actuacions de conservació, recuperació i millora del patrimoni històric del parc natural inclòs en l'Inventari que promoguin els propietaris privats.

25 Específicament en relació a l'activitat salinera, el PRUG assenyalava que:

- a. Dita activitat, els seus valors etnològics i històrics, inclosos els elements mobles i immobles relacionats amb ella, els processos ecològics vinculats i derivats; els paisatges que configura i, molt especialment, les tasques tradicionals del maneig de l'aigua i d'extracció de la sal encara vives, estructuren i determinen el caràcter del parc natural i representen l'actiu cultural i el seu factor de desenvolupament ecològic més rellevant i definitori en l'àmbit terrestre, per la qual cosa resulta necessària la preservació dels valors representats per les salines per garantir els objectius que inspiren el PRUG.
- b. És un objectiu de la màxima prioritat del PRUG la conservació de l'activitat salinera tradicional que actualment es desenvolupa en l'àmbit del parc, de manera compatible amb la conservació en el temps dels valors històrics, ecològics i paisatgístics que se'n deriven, així com la protecció, potenciació i difusió d'aquests valors.
- c. D'acord amb l'article 40.2 del PORN, l'ordenació i la gestió de l'activitat salinera encara existent serà desenvolupada mitjançant un pla sectorial específic, el pla d'ordenació i gestió de les salines, l'àmbit d'aplicació del qual incorporà la totalitat dels terrenys saliners que

romanen actius en l'actualitat però no inclourà els actualment inactius encara que la seua regulació hidrològica sigui recuperada amb finalitat museística i per a la potenciació de la biodiversitat.

d. La formulació, tramitació i aprovació del pla correspondrà a la Conselleria de Medi Ambient, que comptarà amb l'assessorament de la Comissió per a l'ordenació i gestió de l'activitat salinera del Parc Natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera, la composició de la qual estableix el PRUG.

Salines d'en Ferrer

26 El pla d'ordenació i gestió de les salines a què es refereix l'apartat c. Anterior, les accions i projectes del qual s'inclouran en els plans anuals de treball del parc, contendrà com a mínim les següents determinacions:

- a. Delimitació del seu àmbit d'aplicació.
- b. Descripció i catalogació, incloent-hi la caracterització dels aspectes funcionals i l'inventari dels béns històrics, mobles o immobles, així com etnològics.
- c. Anàlisi i diagnòstic de l'estat actual de les salines i de les problemàtiques i amenaces que comprometen els objectius definits pel PRUG.
- d. Estratègies, programes i mesures a impulsar per a la potenciació de la biodiversitat i de la funcionalitat ecològica d'acord amb el pla de conservació d'hàbitats i espècies del parc natural; la protecció dels béns en situació d'amenaça o la recuperació; la restauració de determinats elements i altres accions orientades a la millora general del paisatge saliner.
- e. Règim de regulació per al funcionament de l'activitat salinera.
- f. Mesures per a la potenciació de l'activitat salinera.
- g. Mesures per a la difusió i divulgació dels valors vinculats a les salines, d'acord amb l'estratègia d'ús públic del parc.

27 El règim de regulació del funcionament de l'activitat salinera a què es refereix el punt e. de l'apartat anterior:

27.1 Haurà d'incloure el pla d'ordenació i:

- a. Tindrà per objectiu preveure les mesures i directrius baix les quals ha de desenvolupar-se l'activitat per no perjudicar els valors ecològics, paisatgístics i etnològics vinculats al passat saliner del territori.
- b. Podrà preveure mesures d'ordenació espacial i de minimització de l'impacte per a determinades tasques o rutines.
- c. Inclourà necessàriament un programa per al manteniment de les infraestructures i construccions vinculades a l'activitat.

Tren de les salines sobre el mur nord

27.2 Haurà de concretar-se seguint les passes següents:

- a. Es desenvoluparà l'estudi previst en l'article 40.4 del PORN que inclourà així mateix l'anàlisi de les condicions en què s'hauria de desenvolupar l'activitat per tal que resulti compatible amb la conservació dels béns històrics i etnològics i amb la preservació dels valors paisatgístics de les salines.
- b. Es requerirà a la societat titular de l'explotació que presenti, en el termini màxim de 30 dies, plànol i memòria on es localitzin o circumscriuin espacialment, segons correspongui, les diferents funcions que, ordinàriament o de manera excepcional, es desenvolupen a les diferents àrees dels terrenys saliners explotats, especificant el tipus de mobilitat que requereix el funcionament de l'activitat de cada zona, la tipologia de trànsit, les èpoques de l'any i la freqüència aproximada amb què es produeix, detallant així mateix les necessitats futures d'adaptació i millora dels aspectes i infraestructures que estimi convenient.
- c. S'incorporaran les informacions que la Direcció General de biodiversitat consideri oportú sol·licitar, efectuada la qual cosa dita Direcció General, atenent a la documentació anterior i considerant les directrius tècniques derivades dels estudis, elaborarà un plànol de transibilitat i funcionament de l'activitat que serà remès a la societat explotadora per tal que hi realitzi les consideracions que estimi convenientes, estudiades les quals s'elaborarà un plànol definitiu que s'integrarà dins del projecte de pla d'ordenació de l'activitat salinera.
- d. D'acord amb aquest plànol i en atenció a les necessitats expressades per la societat explotadora, es concretarà així mateix el programa per al manteniment i millora de les motes, estanys, canals, places dels cristal·litzadors i d'emmagatzematge, així com de les edificacions vinculades, que incorporarà totes les mesures d'aquest tipus que es prevegi desenvolupar durant l'execució del PRUG, precisant les condicions, criteris i especificacions tècniques sota les quals s'hauran de desenvolupar.
- e. A sol·licitud de la societat explotadora, dit programa podrà concretar-se en un únic projecte que defineixi les prescripcions i condicions específiques en què hauran de desenvolupar-se les obres i estableixi un calendari d'execució, en tal cas dit projecte podrà ser sotmès a avaluació d'impacte ambiental de manera que, a partir d'aleshores, l'execució de les diferents obres previstes en ell únicament precisaran de l'informe preceptiu i vinculant

de l'organisme gestor dels espais naturals protegits a fi de poder adaptar l'execució de les obres als condicionants ecològics de cada moment.

28 Són directrius i criteris del PRUG en relació a l'activitat saliners els següents:

28.1 El pla d'ordenació de l'activitat salinera haurà de preveure mesures per al control de l'accés de persones alienes a l'explotació, especialment a les àrees més sensibles des del punt de vista ecològic i, mitjanant conveni amb l'empres explotadora de les salines, podrà promoure la intervenció sobre elements o motes ja modificats, amb objectius de millora ambiental o paisatgística.

28.2 Els materials dragats dels estanys i canals hauran de ser emmagatzemats per a futures restauracions de motes, podent únicament ser destinats a altres finalitats prèvia autorització de l'organisme gestor dels espais naturals protegits.

La Savina. Torre del Triturador

28.3 Les prescripcions tècniques per a les intervencions de manteniment i millora de les motes hauran de desenvolupar-se seguint les següents directrius:

- a. Les intervencions sobre motes tradicionals d'interès etnològic, ecològic o paisatgístic, en els casos en què no sigui justificable la necessitat d'augmentar la seua amplada, hauran de contemplar restauracions de caràcter conservatiu, fent-hi servir materials anàlegs als substituïts i mantenint la tipologia constructiva, l'estructura i els acabats originals de la mota.
- b. Quan, d'acord amb el plànol de transibilitat i funcionament de l'activitat, hagi de ser millorada la transibilitat d'una mota i aquesta acció requereixi d'una remodelació profunda de l'existent, es procurarà la preservació de la major part possible de l'element i, en cas de ser tècnicament viable, es mantindrà la mota original formant part integrant de la nova mota en el marge de la mateixa sotmès a processos erosius menys intensos.
- c. L'alçada de la mota serà sempre la mínima possible i la seua amplada haurà d'estar dimensionada al tipus de trànsit i a la funcionalitat prevista en el plànol citat abans.
- d. Els acabats i materials visibles seran de cromatisme i textura harmònica amb la resta d'elements i estructures tradicionals, el disseny haurà de preveure mesures de potenciació de

les espècies i comunitats d'interès i de la funcionalitat ecològica de les motes, el seu perfil haurà de ser pla i sense arestes laterals o coronacions.

e. Quan es tracti de motes encofrades o de pedra seca, els seus perfils laterals hauran de ser suaus i amb la mínima pendent possible i, quan el tipus d'obra ho permeti, es preveurà la creació de platges, laterals a la mota o marginals respecte de l'estany, de llims i fangs.

f. Els materials que configuren la matriu i superfície de la mota, i molt especialment els seus perfils laterals, hauran de permetre el correcte desenvolupament de les comunitats vegetals pròpies d'aquests ambients, fent-s'hi servir preferiblement llims, llots i fangs autòctons i el disseny haurà de permetre, quan sigui possible, processos marginals de sedimentació.

Tren de les salines

29 En relació a les mesures públiques de potenciació de l'activitat salinera, el PRUG estableix que:

29.1 Les accions o mesures a dissenyar o implementar per a la protecció dels valors del parc natural hauran de desenvolupar-se sota les fórmules que resultin menys oneroses per a l'activitat salinera, però sense menyscar el compliment dels objectius del parc.

29.2 Per potenciar la continuïtat de l'activitat salinera dins del parc i subvenir les possibles minves que sobre el seu rendiment econòmic puguin comportar les limitacions i condicionants necessaris per a la protecció del patrimoni, la Conselleria de Medi Ambient podrà preveure, mitjançant els plans anuals de treball i les corresponents convocatòries d'ajuts, la concessió d'ajuts directes o indirectes així com mesures compensatòries per a l'activitat salinera, entre ells:

a. Potenciar la diversificació de rendes donant prioritat a les empreses salineres a l'hora d'atorgar-se concessions per a l'explotació de serveis relacionats amb la valorització del patrimoni saliner, com la gestió del museu etnològic de la sal o la realització de visites i rutes guiades per l'interior de les salines, o concedint-los l'explotació de serveis de visita i hostatge o de qualsevol altre servei en l'àmbit del parc en aplicació del que disposa l'article 71.2 del PORN.

b. Accelerar i alleugerir el règim d'intervenció de l'Administració, integrant totes les obres i intervencions que hagi previst desenvolupar durant la vigència del PRUG en un únic procés d'avaluació d'impacte ambiental, sense perjudici del dret a poder desenvolupar durant el

mateix període obres no previstes inicialment prèviament sotmeses al procés d'avaluació d'impacte ambiental preceptiu i independent.

c. Compensar el sobrecost que representi la construcció o restauració d'elements constructius de les salines amb tècniques o materials de major cost com a conseqüència de condicionants o limitacions imposats pel PRUG o pel propi pla d'ordenació, o indemnitzar qualsevol reducció en la funcionalitat de l'element que es derivi del que s'ha dit anteriorment.

d. Impulsar convenis de voluntariat per aportar millores ambientals sobre el valor patrimonial de les intervencions; autoritzar a les empreses salineres a utilitzar comercialment la imatge pública del parc natural, o crear el distintiu de qualitat previst en l'article 71.3 del PORN en atenció al caràcter sostenible i tradicional de l'activitat i en reconeixement a la contribució que aquesta pugui fer al manteniment dels valors del parc natural.

e. Qualsevol altra que es consideri oportuna.

Vista aèria de la Savina

30 El PRUG defineix les següents línies d'actuació:

30.1 En relació amb l'ús públic del parc:

- a. Les instal·lacions i l'oferta d'ús públic del parc.
- b. Els serveis i l'oferta que l'acompanya.
- c. Les normes de comportament.
- d. La interpretació dels punts singulars i itineraris.
- e. La senyalització dels camins públics restringits
- f. Les zones d'especial sensibilitat i entre elles el camí des Brols, els estanyets de Can Marroig, les salines d'en Marroig i el savinar centenari de la platja de n'Adolf.

30.1.2 Creació d'infraestructures i equipaments d'ús públic:

- a. Centres de recepció i d'interpretació i, entre ells, el centre de recepció i d'interpretació de Formentera, el centre d'informació del port de la Savina, en centre d'interpretació de Can Marroig i el museu etnològic de la sal.
- b. Altres instal·lacions i equipaments descentralitzats i, entre ells, l'àrea d'oci de Can Marroig, el conjunt d'infraestructures vinculades a l'inici de la ruta dels estanyets de Can Marroig, miradors, el conjunt de passarel·les i cordons de protecció dels sistemes dunars, l'adequació d'itineraris, les infraestructures i equipaments d'ús públic vinculats al projecte de recuperació integral de les salines d'en Marroig i l'adaptació multifuncional de les dependències de can Marroig.
- c. La creació d'itineraris

- d. La potenciació de les activitats econòmiques vinculades a l'oferta del parc, entre elles, les visites naturalístiques guiades en l'àmbit terrestre del parc, les activitats d'embarcacions marítimes que ofereixin un servei d'excursions naturalístiques a les costes de les illes i illots del parc, així com les platges amb vocació natural, l'oferta d'embarcacions que permetin l'observació dels fons marins, les activitats de submarinisme, el senderisme, l'observació d'aus, el ciclisme de muntanya, els agroturisme i turisme rural, la venda de productes artesanals, les rutes a cavall, les activitats d'educació ambiental, el lloguer de bicicletes i bicicletes elèctriques, etc.
- e. Ordenació de la mobilitat, mitjançant la classificació de vials i camins i l'aplicació de regulacions específiques per a cada cas.
- f. Ordenació de les activitats nàutiques.

PRUG

Actuacions i projectes de restauració i millora

30.2 En relació amb la conservació dels sistemes naturals i la biodiversitat:

- a. Realització del pla de conservació d'hàbitats i espècies.
- b. Elaboració d'una cartografia d'hàbitats naturals.
- c. Establiment d'un sistema d'indicadors per al seguiment dels hàbitats.
- d. Actuacions de millora i restauració ecosistèmica, entre elles la recuperació integral de les salines d'en Marroig, la potenciació ecològica dels estanyets de Can Marroig, la protecció i potenciació biològica des Brols, la protecció de la part oest de l'estany des Peix i la potenciació de l'agricultura i els espais oberts.
- e. Control, seguiment i eliminació de les espècies al·lòctones en l'àmbit del parc natural.
- f. Elaboració de la cartografia de la distribució de les espècies de flora d'interès i monitorització.
- g. La implementació dels programes de sanitat forestal.
- h. L'elaboració d'estudis sobre les espècies d'interès de fauna.
- i. La implantació d'un programa de monitorització de poblacions.
- j. Estudis, control, seguiment i eliminació de les espècies al·lòctones en l'àmbit del parc natural.
- k. Estudi, control i seguiment de l'evolució de la població de la gavina patigroga.
- l. Estudi de la viabilitat de la reintroducció de l'àguila peixatera.

30.3 Respecte de les actuacions de restauració ambiental i protecció del paisatge:

- a. Minimització de l'impacte de les esteses telefòniques i elèctriques, preveient el seu soterrament en un termini màxim de 10 anys.
- b. Recuperació de les àrees amb sòls erosionats i alterats pel trànsit de vehicles a motor i per la circulació a peu fora de camins i pistes.

- c. Recuperació de sectors altament degradats i transformats a causa de l'abandó d'instal·lacions i infraestructures, o per un ús inadequat.
- d. Clausura i recuperació ambiental de les àrees degradades per vessaments il·legals i no regulats.
- e. Recuperació de les antigues extraccions de pedra del sector de Can Marroig i punta de sa Pedrera.
- f. Establiment d'un règim d'ajuts i subvencions a les iniciatives i projectes de recuperació i conservació del paisatge.

PRUG

Itineraris

30.4 En relació a la conservació del patrimoni històric:

- a. Recuperació del patrimoni històric del parc mitjançant la creació de l'inventari del patrimoni històric del Parc Natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera.
- b. Elaboració d'un pla de conservació i ús del patrimoni històric del Parc Natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera amb caràcter de pla especial i contingut concordant amb les determinacions que per a aquest tipus de bens preveu la normativa específica de patrimoni històric de les Illes Balears i que contemplarà amb caràcter prioritari la restauració i recuperació arquitectònica de la casa pagesa de can Marroig, la restauració de les salines d'en Marroig, la protecció física i paisatgística dels estanyets de Can Marroig, la protecció de les torres de defensa, analitzant la possibilitat d'adaptació d'una de les torres ubicades en el parc com a mirador paisatgístic, i la conservació i millora de les castes i varadors considerats d'interès patrimonial.
- c. Establiment d'un programa d'ajuts i subvencions.

30.5 Respecte de la potenciació de la sostenibilitat territorial

- a. Potenciació de l'ús d'energies renovables en el medi rural.
- b. Consecució d'una mobilitat sostenible.
- c. Aplicació de mesures de sostenibilitat en els equipaments e infraestructures d'ús públic del parc.
- d. Recolzament i finançament d'iniciatives de sostenibilitat.

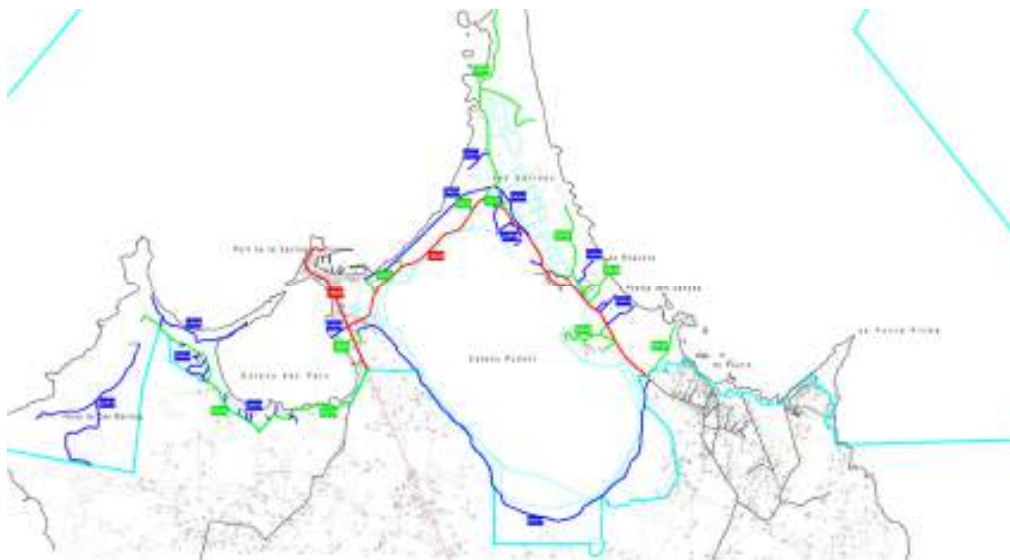
30.6 En relació a la minimització de riscos naturals:

- a. Mesures de protecció front a riscos geològics.

30.7. En relació amb la promoció de l'estudi i la investigació:

- a. Estudis de base per avançar en el coneixement bionòmic i funcional dels sistemes naturals del parc.
- b. Estudis taxonòmics i genètics sobre els endemismes.
- c. Estudis i línies d'investigació aplicada a la gestió del parc natural.
- d. Estudis específics sobre espècies o hàbitats d'interès especial en situació crítica.
- e. Estudis i investigacions sobre elements i valors altament específics i representatius del parc, ja siguin històric o naturals.
- f. Mapes d'hàbitats, atles de taxons d'interès, d'espècies al·lòctones, censos, etc.
- b. Prevenció i reducció del risc d'incendis forestals.

PRUG

Camins

30.8 Respecte del programa de seguiment:

- a. Avaluacions periòdiques externes, prèvies a la revisió del PRUG.
- b. Avaluació continuada mitjançant l'aplicació d'un sistema d'indicators i altres mesures.

31 El PRUG conté, per últim, en el seu Annex 6 la relació dels elements d'interès patrimonial existents en l'àmbit del parc, que a l'illa de Formentera es concreten en:

31.1 Béns d'Interès Cultural: pou de ses Illetes, torre de Punta Prima, torre de la Punta de la Gavina, torre de sa Torreta / de s'Espalmador / de sa Guardiola, Conjunt megalític de Ca na Costa, casetes varador, es Campament i ses Salines de Formentera.

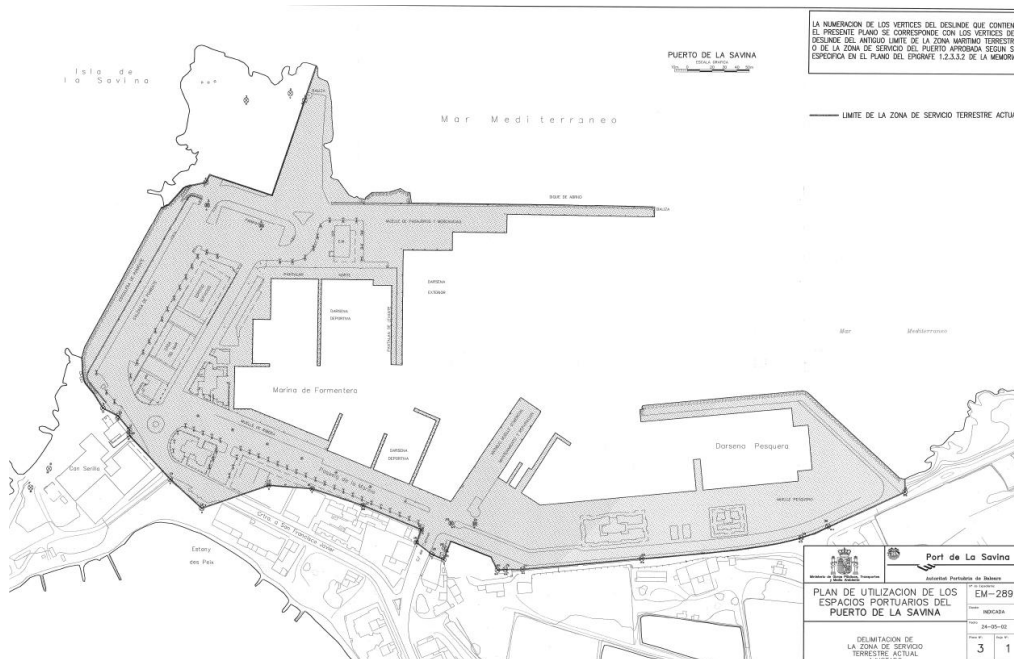
31.2 Béns catalogats: sa Senieta.

31.3 Els jaciments arqueològics relacionats a la Carta arqueològica: jaciment de Ca s'Hereu, jaciment de Can Marroig (I), jaciment de Can Martí Vell (I), jaciment de Can Martí Vell (II), jaciment des Banc, jaciment de Can Marroig (II), jaciment de Can Marroig (III), jaciment des Caló de s'Oli, jaciment des Estanyets, jaciment de Punta de sa Boca, jaciment de la Punta de sa Pedrera, jaciment de Can Maians des Pujols, jaciment de Can Mossènyer, jaciment de Can Rita, jaciment de s'Espardell (I), jaciment de la torre de s'Espardell, jaciment de s'Espardell (II), jaciment de s'Espalmador (I), jaciment de s'Espalmador (II), jaciment de s'Espalmador (III), jaciment de s'Espalmador (IV), jaciment de s'Illa de s'Alga, jaciment des Trucadors.

31.4 Elements d'interès històric: estanyets de Can Marroig, molí des Carregador, molí de Can Ferrer de s'Estany, pou de sa Roqueta, pou Marès, pou des Carregador, pou des Pujol des Pal, pou de Llevant, pou d'en Macià, pou de Ca na Costa, pou des Pujols, pou d'en Manuel Guillem, pou del camí de Can Mossènyer, pou de Can Mossènyer, sènia de Can Marroig, can

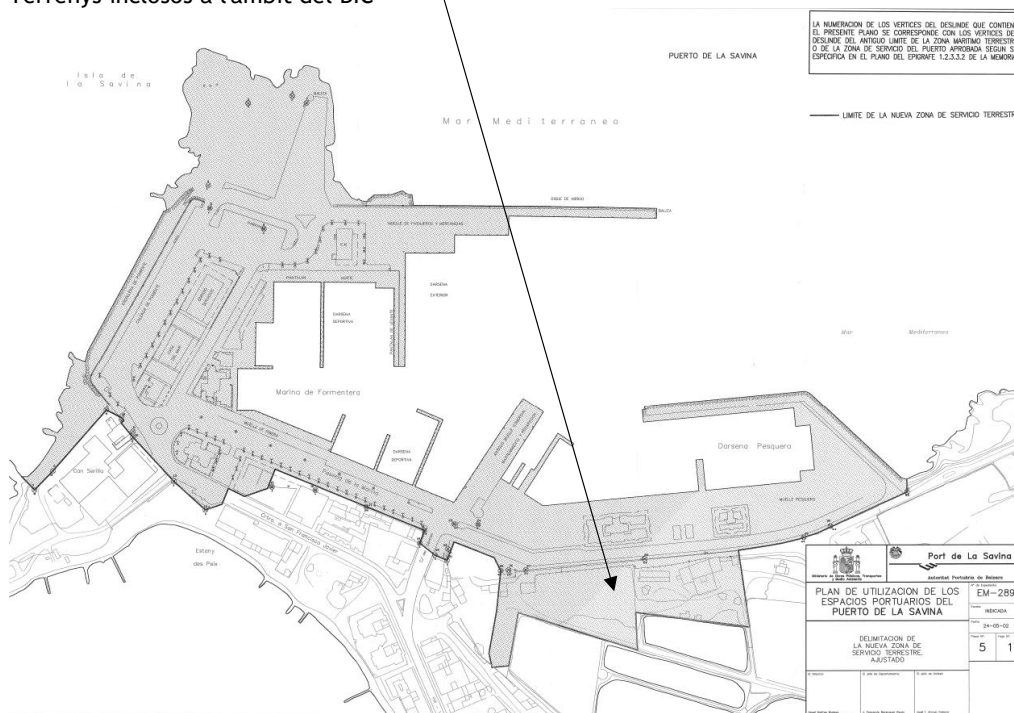

Joan Xinxó, can Marroig, can Cosmi, can Pep d'en Pere, Gastavi, parets, marges i murs de pedra seca.

Antiga zona de servei del port de la Savina

Terrenys inclosos a l'àmbit del BIC

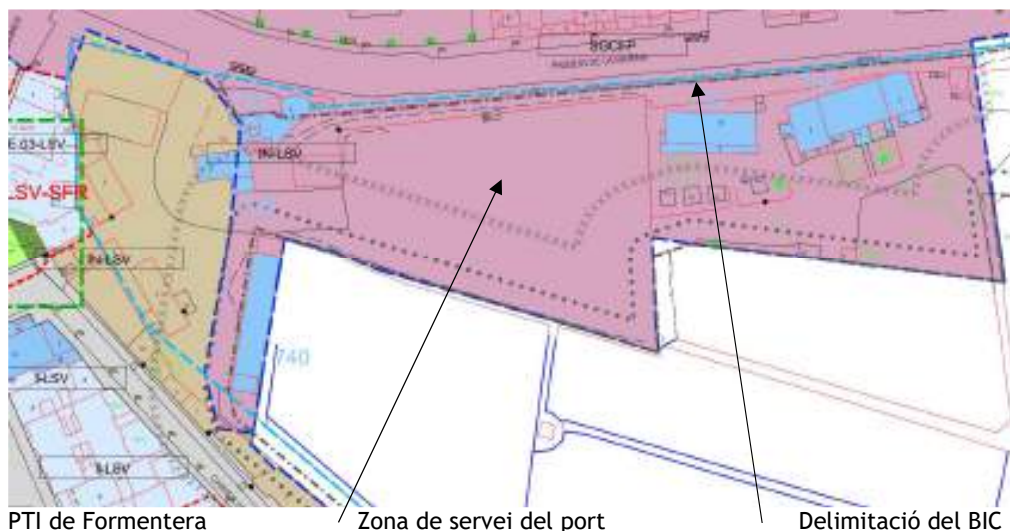
Delimitació de la nova zona de servei del port de la Savina

32 L'ordre FOM/3152/2003, de 27 d'octubre, per la qual s'aprova el pla d'utilització dels espais portuaris del port de la Savina, modificada no substancialment per la Resolució de data

14.05.2010 de la Presidència de Ports de l'Estat, inclou en l'àmbit de la nova zona de servei terrestre del port que defineix i que modifica la vigent fins aleshores, una part dels terrenys que integren l'àmbit del BIC.

Dits terrenys es concreten bàsicament en els que constitueixen l'ampliació de la zona de servei a la part de darrere de la dàrsena de Llevant, incloent-hi els terrenys de l'actual varador i la zona industrial annexa, així com els que contenen el complex edificat de Cas Carabiners.

En aplicació del que assenyalava l'article 69 del RD Legislatiu 2/2011, de 5 de setembre, pel que s'aprova el Text Refós de la Llei de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant, la inclusió de tals terrenys en la zona de servei:

- Va suposar la seua caracterització com a necessaris per a l'execució de les activitats portuàries i de les tasques complementàries a elles, o destinats a garantir la possibilitat de desenvolupament de l'activitat portuària.
- Va portar implícita la declaració d'utilitat pública a efectes expropiatoris dels béns de propietat privada.
- Va comportar l'afectació a l'ús portuari dels béns de domini públic inclosos a la zona de servei que fossin d'interès per al port.

33 La Comissió Europea, mitjançant Decisió 2006/613/CE, de data 19.07.2006, va adoptar la llista de llocs d'importància comunitària, LIC, per a la regió biogeogràfica mediterrània d'acord amb la Directiva 92/43/CEE, llista en què s'inclouen la totalitat dels terrenys que integren l'àmbit del BIC i que va resultar així mateix declarat Zona d'Especial Protecció per a les Aus, ZEPA, pel Decret 28/2006, de 24 de març, pel que es declaren tals zones en l'àmbit de les Illes Balears, i Zona d'Especial Conservació, ZEC, per l'acord del Consell de Govern de data 22.05.2015, pel que es declaren zones especials de conservació trenta llocs d'importància comunitària de les Illes Balears.

Tals declaracions suposen, en aplicació d'allò assenyalat per l'article 6 de la Directiva 92/43/CEE:

- La necessitat de fixació de les mesures de conservació necessàries que implicaran, en el seu cas, plans de gestió adients, específics als llocs o integrats en altres plans de desenvolupament, i les mesures reglamentàries apropiades, administratives o contractuals, que responguin a les exigències ecològiques dels tipus d'hàbitats naturals de l'Annex I i de les espècies de l'Annex II de la Directiva que hi són presents.
- La necessitat d'adoptar les mesures apropiades per evitar el deteriorament dels hàbitats naturals i dels hàbitats d'espècies, així com les alteracions que repercuteixin en les espècies

que hagin motivat la designació, en la mesura que dites alteracions puguin tenir efecte apreciable en allò tocant als objectius de la Directiva.

c. Que qualsevol pla o projecte que, sense tenir relació directa amb la gestió del lloc o sense ser necessari per a aquesta gestió, pugui afectar-lo de manera apreciable, ja sigui individualment o en combinació amb altres plans i projectes, haurà de ser sotmès a una avaluació adient de les seues repercussions en el lloc, tenint en compte els objectius de conservació de dit lloc, a la vista de les conclusions del qual i supeditat a allò disposat en l'apartat següent, només podrà autoritzar-se dit pla o projecte després d'haver-se assegurat que no causarà perjudici a la integritat del lloc en qüestió i, si així procedeix, després d'haver-lo sotmès a informació pública.

d. Que si, a pesar de les conclusions negatives de l'avaluació de les repercussions sobre el lloc i a falta de solucions alternatives, s'hagués de realitzar un pla o projecte per raons imperioses d'interès públic de primer ordre, incloses raons de caire social o econòmic, s'hauran d'adoptar tantes quantes mesures compensatòries siguin necessàries per garantir que la coherència global de Natura 2000 quedi protegida, de la qual cosa s'haurà d'informar la Comissió. En cas que el lloc considerat albergui un tipus d'hàbitat natural y/o una espècie prioritària, únicament es podran al·legar consideracions relacionades amb la salut humana i la seguretat pública o relatives a conseqüències positives de primordial importància per al medi ambient o bé, consultada prèviament la Comissió, altres raons imperioses d'interès públic de primer ordre.

Àmbit del LIC ES0000084

Marc normatiu

34 La Llei 12/1998, de 21 de desembre, del Patrimoni històric de les Illes Balears:

34.1 En el seu article 5 estableix que tindran consideració de béns d'interès cultural els béns mobles i immobles més rellevants del patrimoni històric d les Illes Balears que pel seu valor singular es declarin com a tals de manera individualitzada i que només amb caràcter excepcional podrà atorgar-se genèricament la categoria de béns d'interès cultural a una classe, tipus, col·lecció o conjunt de béns.

34.2 Assenyala en el seu article 6 que els béns immobles d'interès cultural es classifiquen d'acord amb les següents tipologies: monuments, conjunts històrics, jardins històrics, llocs

històrics, llocs d'interès etnològic, zones arqueològiques i zones paleontològiques; s'hi defineixen els Llocs històrics com els llocs o paratges naturals susceptibles de delimitació espacial unitària que es poden vincular a esdeveniments o records del passat, creacions culturals o de la naturalesa, que tenen un interès destacat des del punt de vista històric, artístic, arqueològic, historicoindustrial, paleontològic, etnològic, antropològic, social, científic o tècnic.

34.3 Determina en el seu article 36 que:

- a. Els termes de la declaració d'un immoble com a BIC vincularà els plans i les normes urbanístiques que afectin el citat immoble, i en el cas de plans i normes urbanístiques vigents abans de la declaració s'hauran de dur a terme les adaptacions necessàries.
- b. Quan es tracti d'un lloc històric, s'haurà d'elaborar un pla especial de protecció o un instrument urbanístic de protecció, o adequar un pla vigent, que compleixi les exigències de la llei. L'aprovació d'aquest instrument de planejament requerirà l'informe favorable de la Comissió Insular del Patrimoni Històric. S'entendrà emès informe favorable pel transcurs de tres mesos des de la presentació de la proposta de planejament.
- c. El consell insular respectiu podrà, en qualsevol moment, proposar motivadament la modificació del planejament urbanístic que afecti a béns d'interès cultural, i podrà suspendre el planejament vigent en allò que sigui necessari per protegir el patrimoni històric en l'àmbit territorial afectat.

34.4 Assenyala en el seu article 37 que:

- a. En el cas d'obres o d'intervencions en un lloc històric, mentrestant no s'aprovi definitivament la normativa urbanística de protecció a què fa referència l'apartat 2.3.b anterior, per a la concessió de llicències o l'execució de les atorgades abans d'iniciar-se l'expedient de declaració, serà necessària l'autorització de la Comissió Insular del Patrimoni Històric i, en tot cas, no es permetran alineacions noves, alteracions de l'edificabilitat, parcel·lacions ni agregacions.
- b. Una vegada aprovada definitivament dita normativa urbanística, els ajuntaments interessants seran competents per autoritzar directament les obres que desenvolupin el planejament aprovat i s'haurà de comunicar a la Comissió Insular del Patrimoni Històric, en el termini màxim de deu dies, les autoritzacions i llicències concedides.
- c. Les obres realitzades sense el compliment del que s'estableix en aquest article seran il·legals, i la Comissió Insular del Patrimoni Històric podrà ordenar-ne l'enderroc, la reconstrucció o la restitució al seu estat original, amb càrrec a l'entitat que hagués atorgat la llicència; tot això sense perjudici del que disposa la legislació en matèria de responsabilitats i infraccions.

34.5 No estableix determinacions específiques relatives als plans especials de protecció dels Llocs històrics, però determina, en el seu article 38 i amb caràcter general, que els instruments d'ordenació urbanística d'àmbit municipal fixaran les mesures primàries d'identificació, de protecció i de conservació dels béns immobles integrants del patrimoni històric i, en el seu article 41, que qualsevol intervenció en un BIC haurà de respectar els següents criteris:

- a. La conservació, la recuperació, la restauració, la millora i la utilització del bé haurà de respectar els valors que motivaren la seua declaració, sense perjudici que pugui ser autoritzat l'ús d'elements, tècniques i materials contemporanis per a la millor adaptació del bé al seu ús i per valorar determinats aspectes o èpoques.
- b. Es conservaran les característiques tipològiques més notables del bé.
- c. S'evitarà la reconstrucció total o parcial del bé, salvat que s'utilitzin les seues parts originals i es pugui provar la seua autenticitat. Si fos necessari afegir materials o elements indispensables per a l'estabilitat, la conservació o el manteniment, s'hauran de reconèixer a fi d'evitar el mimetisme.
- d. Es prohibirà l'eliminació de parts del bé excepte quan comportin la degradació o quan l'eliminació permeti una millor interpretació històrica. En aquests casos, es documentaran les parts que hagin de ser eliminades.

e. Es prohibirà la col·locació d'elements i instal·lacions que impliquin una ruptura de l'estructura o de la composició de la façana, o que impliquin perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

34.6 Per últim, en relació amb els plans de protecció dels Conjunts històrics, estableix en els seus articles 39 i 41 una sèrie de criteris que, en absència de les determinacions específiques a què abans s'ha fet referència, podrien servir de pautes per als plans de protecció de determinades tipologies de Lloc històric i que es concreten en el següent:

34.6.1 En els plans o instruments urbanístics de protecció dels conjunts històrics:

- a. Es catalogaran, tant si són immobles edificats com espais lliures interiors o exteriors, els elements que formen el conjunt, les estructures significatives i els components naturals de cada element i del seu entorn, atorgant una protecció integral als immobles declarats béns d'interès cultural que pertanyin al conjunt i establint per a la resta dels immobles un règim adient i especial de protecció per cada cas.
- b. Es permetran excepcionalment remodelacions urbanes, però només en el cas que impliquin una millora de l'entorn territorial o urbà i contribueixin a la conservació general del conjunt.
- c. La conservació haurà de comportar el manteniment de l'estructura urbana i arquitectònica, així com també les característiques generals del seu ambient. Excepcionalment, es consideraran les substitucions d'immobles, si han de contribuir a la conservació general del conjunt. Es mantindran les alineacions urbanes existents.

34.6.2 Les intervencions en els conjunts històrics hauran de respectar els següents criteris:

- a. Es mantindrà l'estructura urbana i arquitectònica del conjunt i les característiques generals de l'ambient i de la silueta paisatgística.
- b. Es prohibirà la col·locació dels elements i de les instal·lacions que impliquin una ruptura de l'estructura o de la composició de la façana, o que impliquin perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.
- c. Es prohibirà la col·locació d'anuncis i de rètols publicitaris que atemptin contra els valors estètics.
- d. Les obres que afectin el subsol hauran de preveure la realització d'un control arqueològic, en els termes reglamentàriament previstos.

34.6.3 El volum, la tipologia, la morfologia i el cromatisme de les intervencions en els entorns de protecció dels béns immobles d'interès cultural no podran alterar el caràcter arquitectònic i paisatgístic de l'àrea, ni pertorbar la visualització del bé. Així mateix es prohibirà qualsevol moviment de terres que comporti una alteració greu de la geomorfologia i la topografia del territori i qualsevol vessament de deixalles, runes o brutícia.

35 La Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears:

35.1 Determina en el seu article 34 que la protecció dels elements del patrimoni històric es durà a terme mitjançant plans especials i catàlegs, els plans hauran de contenir en tot cas i com a mínim la normativa reguladora i una memòria justificativa en què es faci menció especial a la sostenibilitat ambiental, econòmica i social de la proposta, així com tots aquells documents exigits per la legislació sectorial aplicable.

35.2 Estableix en el seu article 45 que els plans especials:

- a. Són instruments de planejament que podran ser autònoms, quan es formulin per a l'establiment d'ordenacions sectorials, parcials o específiques, o de desenvolupament, quan desenvolupin instruments d'ordenació territorial o municipals. En el primer cas hauran de justificar la coherència de les seues determinacions amb les d'aquells plans i, en el segon cas, s'ajustaran a les previsions dels plans que desenvolupin i, en cap cas podran substituir el pla general municipal en la seua funció d'ordenació integral del territori, ni podran alterar la classificació del sòl.

- b. Tendran per objecte, entre altres, l'ordenació d'elements o conjunts protegits per la legislació sobre patrimoni històric, la protecció del paisatge o de les vies de comunicació i l'ordenació, protecció i conservació del medi natural i rural.
- c. Una vegada aprovats, habilitaran al promotor i a l'administració competent per executar les obres i les instal·lacions corresponents, sense perjudici de l'exigència de les llicències i autoritzacions administratives que siguin preceptives i d'allò que estableixi la legislació sectorial.
- d. Contendran les determinacions que exigeixin els instruments d'ordenació territorial o de planejament general corresponent o, en la seua absència, les pròpies de la seua naturalesa i finalitat, justificades degudament a través d'una memòria informativa i justificativa de la necessitat o la conveniència de la formulació del pla.
- e. Així mateix disposaran, com a mínim, del desenvolupament dels estudis justificatius i complementaris necessaris, dels plànols d'informació que corresponguin, i de les normes i els catàlegs que siguin procedents. S'hi inclourà un estudi d'avaluació de la mobilitat generada que, en el seu cas, definirà les mesures a adoptar respecte dels grans centres generadors de mobilitat que es prevegin, i incorporaran l'estudi ambiental estratègic segons el que estableix la legislació ambiental, si no és que, per la seua finalitat i objecte, l'òrgan ambiental n'acordi l'exoneració pel fet de no tenir efectes significatius sobre el medi ambient.

35.3 Assenyala en el seu article 52 que, en els procediments de primera formulació, revisió o modificació de qualsevol instrument de planejament, es podrà formular un avanç del mateix en el qual s'exposin els criteris, objectius i solucions generals adoptades i que se sotmetrà a informació pública per un termini d'un mes per tal que es puguin formular suggeriments o altres alternatives de planejament.

35.4 Estableix en el seu article 55 que:

- a. Una vegada que s'hagi aprovat inicialment l'instrument de planejament urbanístic, tota la documentació, incloses les memòries de viabilitat i els informes de sostenibilitat econòmica preceptius, se sotmetrà a informació pública juntament, en el seu cas, amb la documentació corresponent a la seua tramitació ambiental.
- b. Aquest tràmit d'informació pública tindrà un període mínim de quaranta-cinc dies per aquells instruments que comportin avaluació ambiental estratègica ordinària, i de trenta dies per aquells que no la comportin, i s'anunciarà, almenys, en el BOIB i en un dels diaris de major circulació a l'illa corresponent i a la seua electrònica de l'administració que tramiti el procediment, i constarà la documentació completa que integri l'instrument. La publicació de l'anunci d'informació pública, tant en diari com en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, farà constar de manera clara el localitzador uniforme de recursos de la seua electrònica per accedir a la documentació.
- c. Durant el termini d'informació pública se sol·licitarà un informe a les administracions o ens estatals, autonòmics o insulars les competències dels quals es puguin veure afectades. En tot cas, se sol·licitarà un informe preceptiu a l'òrgan que exerceixi les competències en matèria d'urbanisme del consell insular corresponent.
- d. A la vista del resultat de la informació pública, dels informes emesos i de la tramitació ambiental s'introduiran les modificacions que siguin procedents, essent sotmès a una nova informació pública si aquestes modificacions fossin substancials. Si no ho fossin o una vegada resolt el nou tràmit d'informació pública, es demanarà l'emissió dels informes previs preceptius, en el seu cas, i, una vegada introduïdes les modificacions resultants, s'aprovaran provisional o definitivament segons procedeixi.

36 El Reial Decret 2159/1978, de 23 de juny, pel que s'aprova el Reglament de planejament per al desenvolupament i aplicació de la Llei sobre Règim del sòl i Ordenació urbana que, en absència de desenvolupament reglamentari propi, resulta d'aplicació supletòria en el cas de l'illa de Formentera:

36.1 Assenyala en el seu article 77 que els Plans especials contendran les determinacions necessàries per al desenvolupament del planejament de rang superior que desenvolupin i, en el cas dels Plans especials que estableixin mesures de protecció, hauran de contenir les determinacions pròpies de la seua naturalesa i finalitat, degudament justificades i

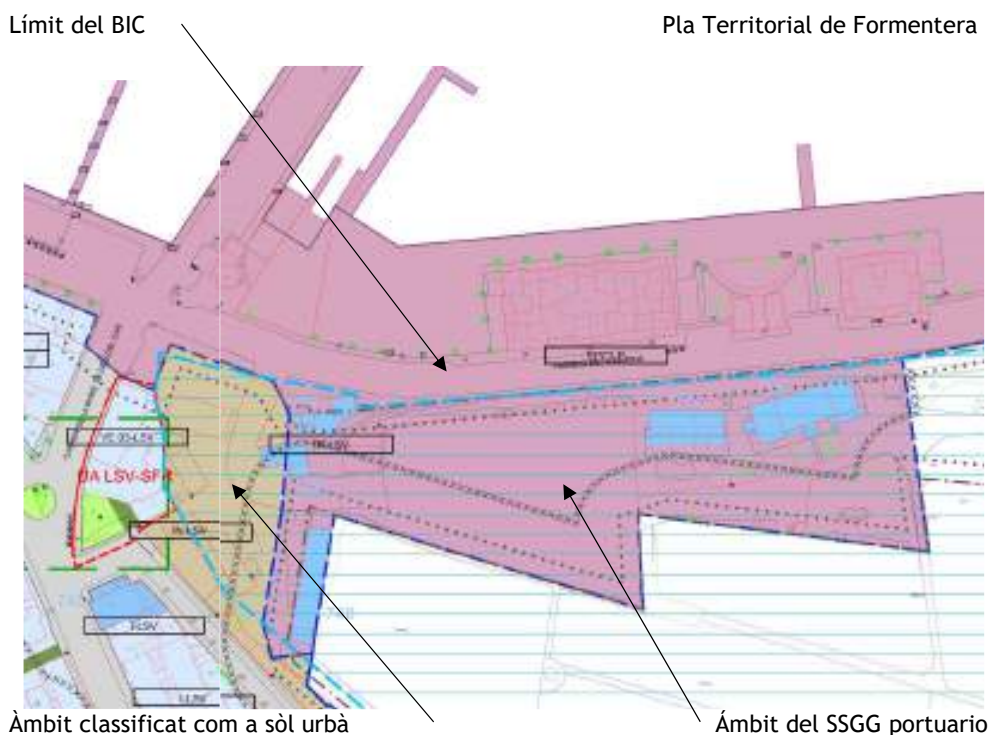
desenvolupades, que es concretaran en els documents següents que tendran el grau de precisió que resulti adient per a la consecució dels seus fins:

- Memòria descriptiva i justificativa de la seua conveniència i oportunitat.
- Estudis complementaris.
- Plànols d'informació i d'ordenació i a escala adient.
- Ordenances quan es tracti de Plans especials d'ordenació de recintes i conjunts històrics i artístics que hauran de tenir en compte les normes d'aplicació directa.
- Normes de protecció quan es tracti de Plans especial d'aquesta naturalesa.
- Estudi econòmicofinancer.

36.2 Determina en el seu article 78 que els Plans especials de protecció per a la conservació i valoració del patrimoni històric i artístic i bel·leses naturals es referiran, entre altres, als següents aspectes:

- a. Elements naturals i urbans el conjunt dels quals contribueix a caracteritzar el panorama.
- b. Places, carrers i edificis d'interès.
- c. Jardins de caràcter historicoartístic o botànic.
- d. Realç de construccions significatives.
- e. Composició i detall dels edificis situats a indrets que hagin de ser objecte de mesures especials de protecció.
- f. Ús i destí d'edificacions antigues i modernes.

36.3 Estableix en el seu article 86 que els Catàlegs són documents complementaris de les determinacions dels Plans especials, en els quals es contendran relacions dels monuments, jardins parcs naturals o paisatges que, pels seus valors singulars o característiques, hagin de ser objecte d'una especial protecció, l'aprovació dels quals s'efectuarà simultàniament amb la d'aquests plans.

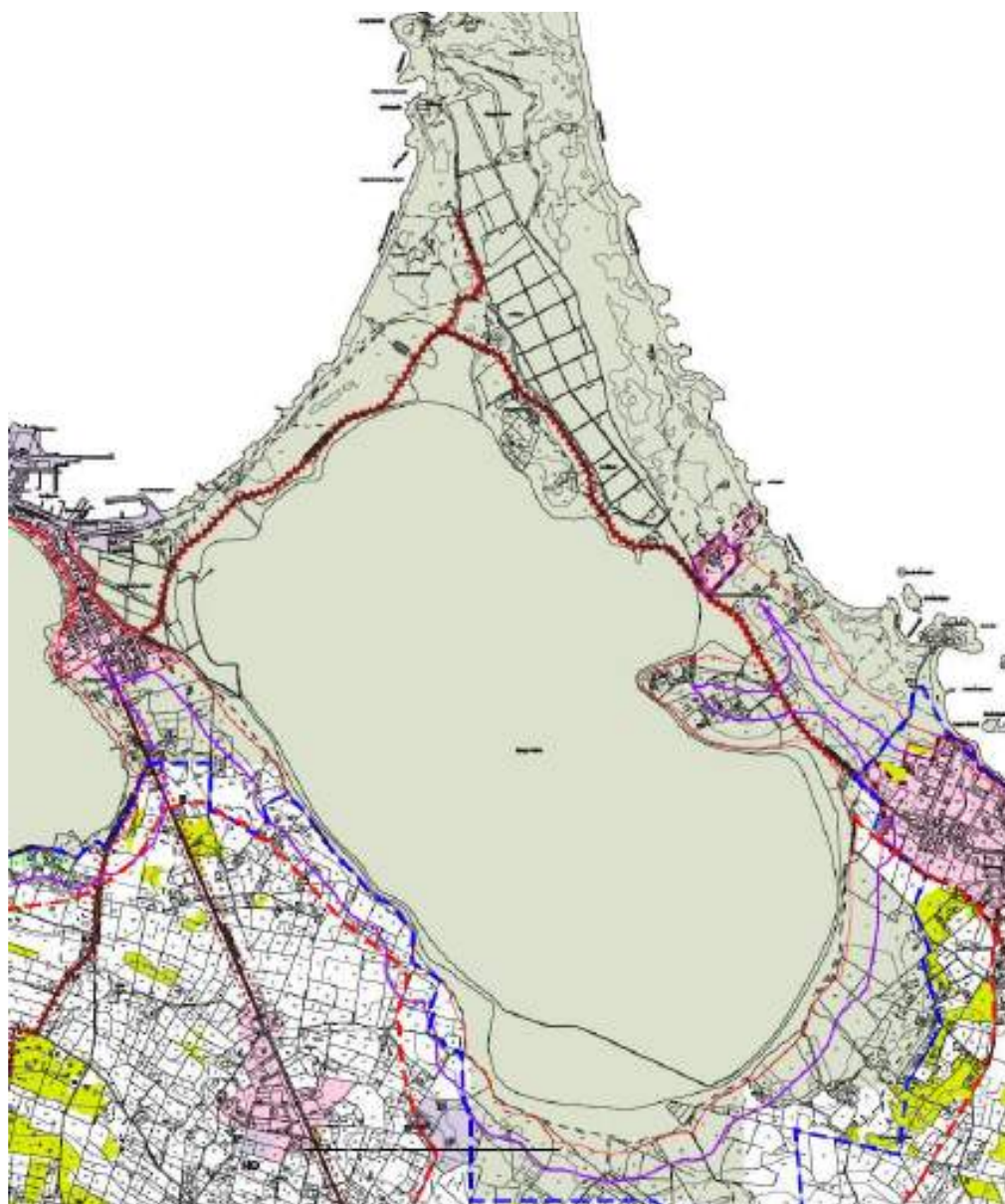

37 El Pla Territorial de Formentera:

37.1 Assigna, en el plànol 1.1 de la seua documentació gràfica: Classificació del sòl. Ordenació del sòl rústic, la immensa majoria dels terrenys que constitueixen el BIC a la classe

de sòl rústic i els qualifica com AANP, mentre que els terrenys restants, que són els inclosos en l'àmbit del BIC ubicats a la part de darrere de la dàrsena de Llevant del port de la Savina, es classifiquen com a sòl urbà amb la classificació d'ús industrial I-LSV o s'assignen al sistema general portuari SGCI-P atesa la seua condició de zona de servei del port.

PTI

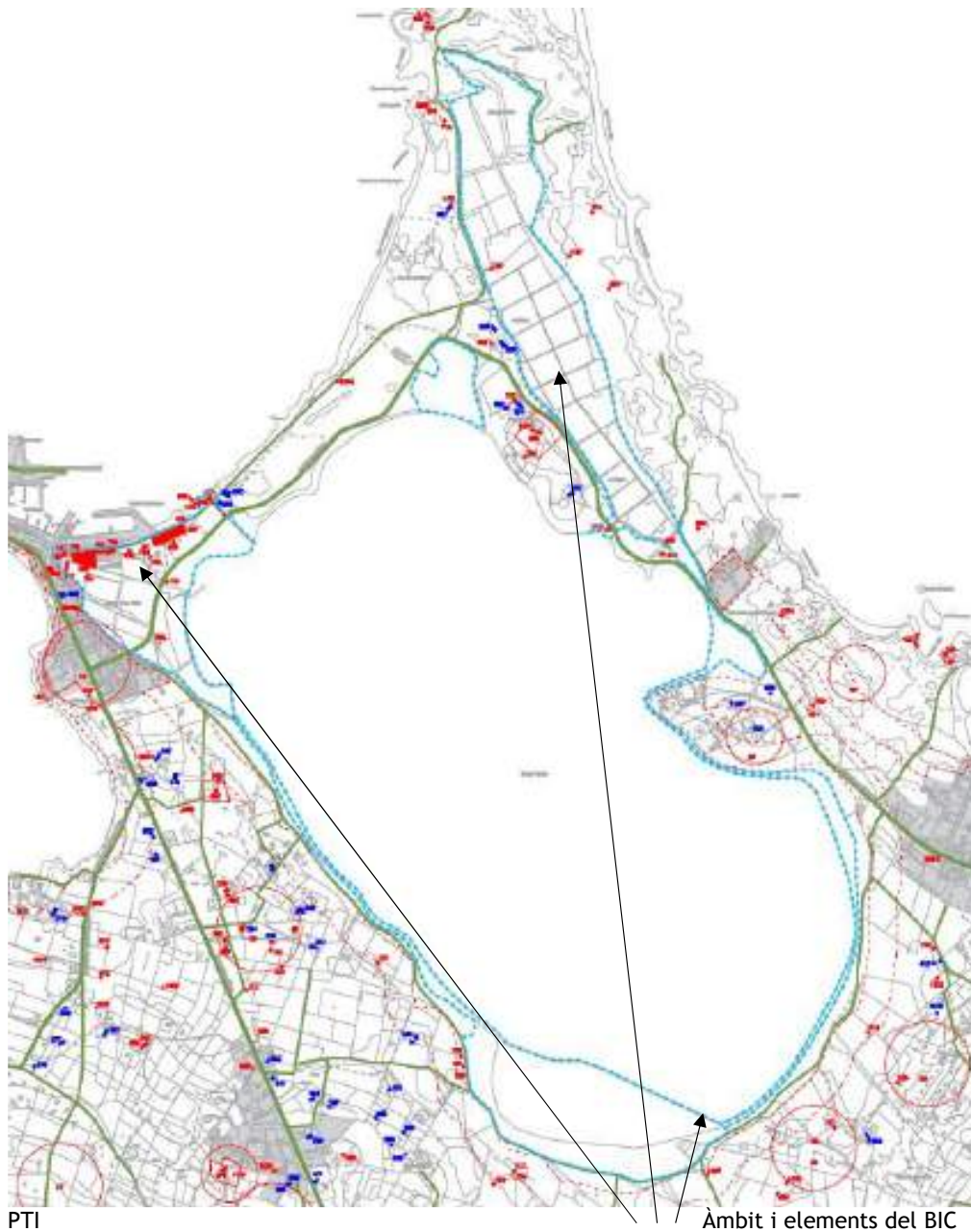
Classificació i qualificació del sòl

37. 2 Determina, en el plànol 1.2 de la seua documentació gràfica: Estructura general i orgànica. Proteccions, l'assignació dels terrenys que constitueixen l'àmbit del BIC a la zona de protecció paisatgística número 6; recull els sistemes generals existents; portuari, viari i xarxes d'abastiment, sanejament i energia elèctrica, i grafia el límit de l'àmbit de la zona de protecció costanera definida pel PTI.

37.3 Recull en el plànol 1.3 de la seua documentació gràfica: Àrees de protecció de riscos, els àmbits de les que afecten als terrenys que conformen l'àmbit del BIC, les quals es concreten bàsicament en les APR d'inundacions i les APR d'incendis.

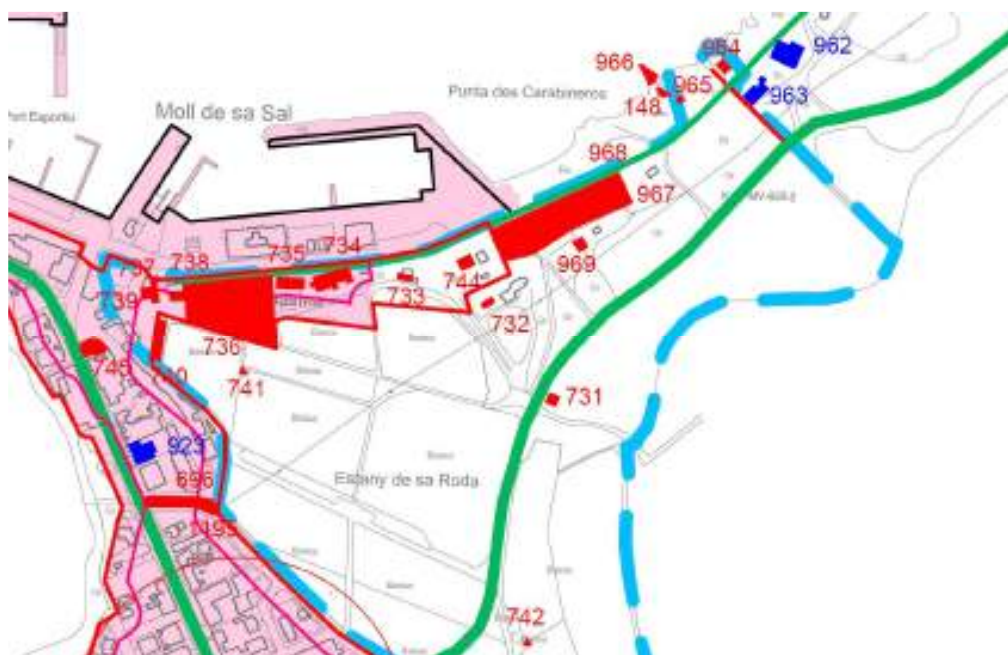
37.4 Grafia en el plànol 1.4 de la seua documentació gràfic: Patrimoni, l'àmbit dels terrenys que integren el BIC i identifica la totalitat de les edificacions i elements ubicats en dit àmbit que resulten inclosos en el Catàleg de protecció del Patrimoni històric de Formentera, en endavant Catàleg, la relació dels quals, en la s'incorpora el número amb què s'identifica cada element en la declaració de BIC, és la següent:

Codi	fitxa	Denominació	Protecció	Número de BIC
AI-S-002	687	Molí d'en Ferrer	B	20
AM-M-005	731	Dipòsit i mollet dels hidroavions	A	11
AI-S-023	732	Casa de sa Ràdio	B	
AI-S-020	733	Magatzem	B	
AI-S-003	734	Can Miquelet	B	

AM-M-004	735	Cas Carabiners	B	9
AI-S-004	736	Plaça del Carregador de la Savina	B	
AI-S-005	737	Torre del Triturador	B	2
AI-S-006	738	Taller	B	

PTI

Àmbit i elements del BIC

PTI

Àmbit i elements del BIC

AI-S-007	739	Casa del motor	B	
AI-S-008	740	Tallers	B	
AI-S-009	741	Sènia d'en Ferrer	A	8
AI-S-010	742	Sènia de s'Estanyol	A	10
AI-S-011	743	Sènia dels Estanys d'en Marroig	A	18

AT-C-516	744	Can Cosmi	C	
AI-S-013	964	Sa Séquia: séquia, viver i pont	A	15, 16, 17
AI-S-014	965	Es Telègraf / Caseta dels Carabiners	B	14

PTI

Estructura i proteccions

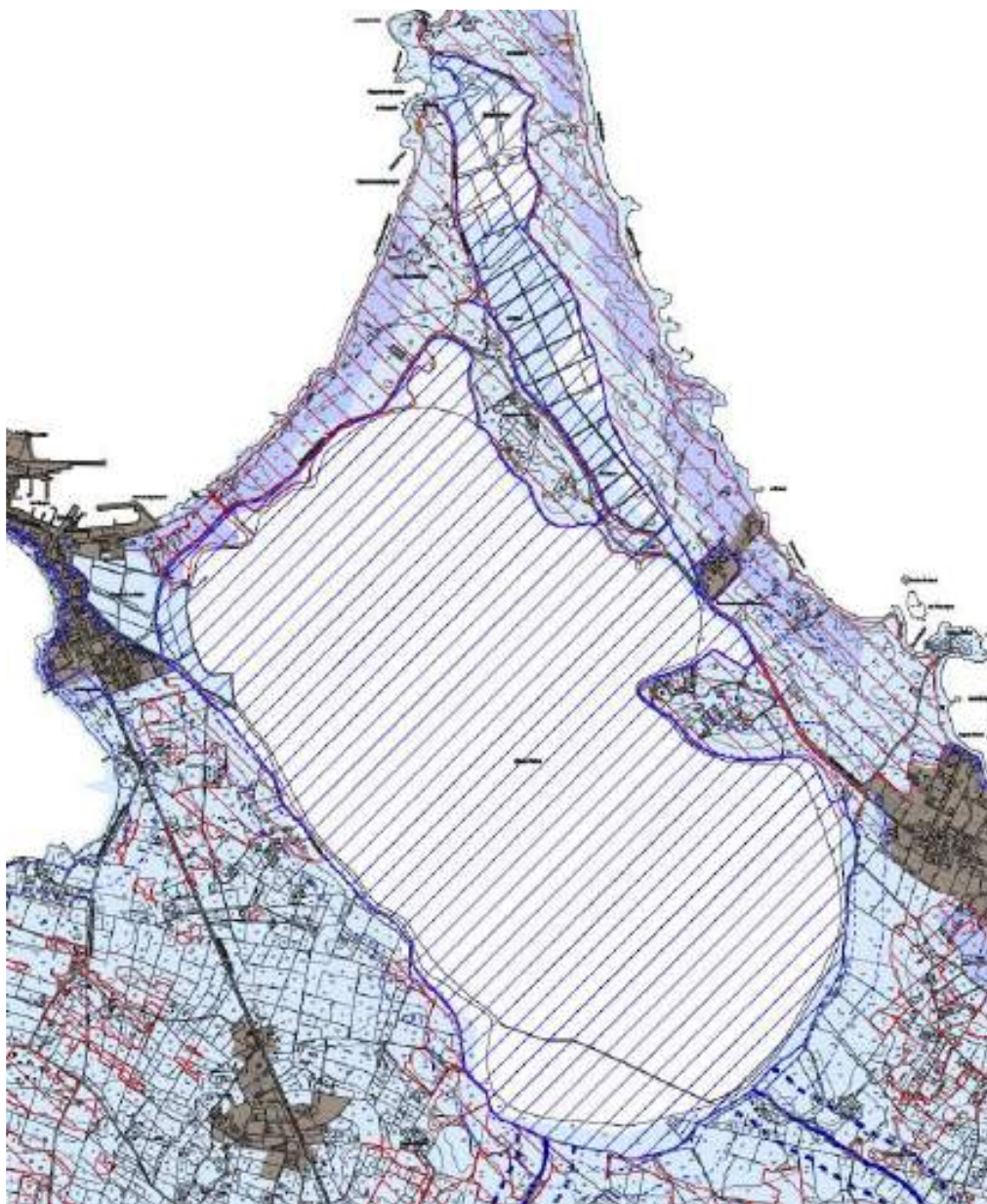
AI-S-016	967	Casa del generator d'electricitat	B	13
AI-S-017	968	Carregador d'en Cosmi	A	
AI-S-018	969	Pabelló militar i cotxera	B	12
AI-S-019	1189	Sa Màquina / sa Màquina d'en Palla	B	19

37.5 A més de les anteriors, consten en el Catàleg:

a. La fitxa 149 corresponent a l'element AI-S-001 Salines de Formentera que es correspon amb l'àrea completa del BIC i al que s'assigna en conjunt el grau de protecció A.

b. La fitxa número 696, corresponent a l'element AI-S-021, Canal entre l'estany des Peix i les salines d'en Ferrer, al qual s'assigna el grau de protecció A, element que, malgrat que forma part de les instal·lacions pròpies de l'activitat salinera no figura individualitzat a la declaració de BIC ni resulta inclòs en la delimitació del seu àmbit.

PTI Protecció de riscos

Pel contrari, no tenen fitxa específica en el Catàleg els murs i motes de separació i delimitació dels estanys i canals a què al·ludeix la declaració, si bé podrien considerar-se genèricament inclosos a la fitxa 149 abans citada.

38 El PTI, a les seues Normes urbanístiques i de l'ordenació, en endavant NU, determina:

38.1 En l'article 49, el règim de les activitats en el Parc i Reserves naturals de ses Salines, assenyalant que:

1. La normativa d'aplicació serà la continguda en la Llei 17/2001, de 19 de desembre, de protecció ambiental de ses Salines d'Eivissa i Formentera, en el Pla d'ordenació dels Recursos Naturals de ses Salines d'Eivissa i Formentera i en Pla Rector d'Usos i Gestió.

En tot allò no previst en dits instruments, s'estarà al règim general definit per a les SRP-AANP, amb les següents especificitats:

- a. Es reduirà al mínim la intervenció antròpica, limitant-se a mantenir o millorar la situació preexistent.
- b. Es propiciaran exclusivament les activitats científicoculturals sotmeses a control per part dels organismes públics.
- c. Només es consideraran acceptables les actuacions orientades al manteniment o obtenció d'estats ecològics clímax, encara que en grau mínim per tractar-se d'àmbits naturals ben conservats en general.
- d. A les zones on la pressió antròpica és més gran, s'haurà de gestionar la freqüentació.

38.2 En l'article 84. Classificació i definicions dels usos globals i detallats, que l'ús global de Comunicacions i infraestructures CI comprèn, entre altres, l'ús detallat Portuari CI-P que es correspon amb les activitats desenvolupades a la zona de servei del port de la Savina i instal·lacions que s'hi vinculen.

38.3 En l'article 125. Ordenances particulars de les zones de comunicacions i infraestructures CI, que els edificis i instal·lacions que es construeixin en l'àmbit qualificat com SGCI-P hauran d'ajustar-se a la normativa sectorial aplicable.

38.4 En l'article 176, els tres graus de protecció definits per als béns catalogats, així com el règim que se'n deriva de l'assignació a cada un dels graus:

1 Grau A. Protecció integral:

- a. Els elements s'han de mantenir en la seua total integritat, amb especial respecte científic de les seues característiques singulars i dels elements o parts concretes que el componen, procurant la seua recuperació funcional i monumental per tots els mitjans de la tècnica.
- b. Són objecte de conservació absoluta, han de ser objecte de protecció tant el contenidor com el contingut arquitectònic, s'han de mantenir l'estructura i la decoració originals i es permet tant sols l'eliminació d'elements superflus.
- c. Mantindran els usos actuals, encara que es permetrà la seua adaptació per a l'ús d'equipament públic.
- d. Únicament s'hi podran autoritzar actuacions de restauració, conservació i consolidació.

2. Grau B. Protecció estructural:

- a. Els elements hauran de mantenir les seues condicions volumètriques, estructurals, tipològiques i ambientals, sense perjudici d'obres interiors o exteriors d'adaptació, compatibles amb l'ús pertinent a la seua estructura i funció.
- b. Són objecte de protecció el contenidor i l'embolcall dels edificis, havent de mantenir les façanes, forjats i estructures portants, però s'admeten la seua reforma interior i la millora dels serveis i condicions higièniques.
- c. Únicament podran autoritzar-s'hi actuacions de restauració, conservació, consolidació i rehabilitació, així com les específicament definides al Catàleg.

3. Grau C. Protecció ambiental:

- a. Els elements hauran de mantenir les característiques de la seua façana o tipologia i conservar els detalls decoratius i estètics que, en el seu cas, els caracteritzen.
- b. És objecte de protecció o parcial l'embolcall: façanes i cobertes, per la qual cosa s'admet reforma interior completa. En els casos de protecció parcial s'admetrà fins i tot l'augment de volum sempre que respecti o s'adeqüi a la part de l'embolcall que es protegeixi. En els casos de ruïna s'admetrà així mateix la reconstrucció del contenidor, amb possibilitat, en els casos

de protecció parcial, d'increment del seu volum i mantenint l'esquema arquitectònic de l'embolcall.

c. Admeten els canvis d'ús a algun dels permisos a la zona.

d. Únicament podran autoritzar-s'hi actuacions de restauració, conservació, consolidació, rehabilitació, reestructuració, ampliació i reconstrucció.

Àmbit del BIC sobre fotografia aèria 2015

38.5 En l'article 177 els tipus d'actuacions permeses en els béns catalogats:

1. Actuacions de restauració, que comprenen únicament les encaminades a reposar o retornar a l'element, o una part d'aquest, les seves característiques originals, científicament conegudes, tant en les seves estructures com en els seus elements, acabats i decoracions, de tal manera que el procés sigui recognoscible.
2. Actuacions de conservació, que comprenen únicament les encaminades al manteniment de totes les condicions estructurals i resta d'elements de l'edifici en perfecte estat de salubritat i ornament exterior i interior, incloent les eventuais reparacions de tots aquells elements i instal·lacions que es considerin en mal estat i les estrictes obres de manteniment, com reparacions d'enrajolat, referit o pintures, etc.
3. Actuacions de consolidació, que comprenen únicament les de recuperació d'elements de les estructures resistents o el seu reforç o reparació amb eventual substitució parcial

d'aquestes, per assegurar l'estabilitat de l'edifici o edificis i de les seves parts resistents. Als edificis de Grau A les obres s'hauran de realitzar amb els mateixos materials i sistemes constructius utilitzats originàriament, havent de quedar reconeixibles.

4. Actuacions de rehabilitació, que comprenen únicament les d'adequació, millora de condicions d'habitabilitat o redistribució de l'espai interior, mantenint en tot cas les característiques estructurals de l'element i els aspectes fonamentals de la seva tipologia de forma no mimètica.

5. Actuacions de reestructuració, que comprenen únicament les d'adequació o transformació de l'espai interior de l'edifici o conjunt, incloent la possibilitat de demolició o substitució parcial d'elements estructurals.

6. Actuacions d'ampliació, integrada en el bé o separada del mateix, en la forma i condicions definides en el Catàleg o en la corresponent autorització de la CTA del Consell de Formentera.

7. Actuacions de reconstrucció, la finalitat és aixecar una construcció de nova planta sobre un solar o espai no construït que reproduïxi l'edifici o construcció que el va precedir en l'ocupació de l'esmentat solar o espai.

38.6 A l'apartat 4 de les Normes de zonificació, parcel·lació i edificació del nucli de la Savina que es contenen a l'Annex I de les NU, que en la zona I-LSV inclosa en el BIC del lloc històric de ses Salines, s'estarà a allò que determini el Pla especial.

38.7 A l'apartat 3. Plans especials de protecció de l'Annex III Altres actuacions, les determinacions aplicables al Pla especial de ses Salines:

1. Àmbit: el definit en els plànols per al lloc històric de ses Salines de Formentera.
2. Objecte: l'ordenació de dit bé d'acord amb les determinacions de la vigent Llei 12/1998, de 21 de desembre, del Patrimoni històric de les Illes Balears. La dita ordenació haurà de respectar les determinacions que, respecte dels elements inclosos al dit BIC, es contenen al Catàleg de protecció.
3. Règim transitori: el definit per l'article 37 de la citada Llei 12/1998.

39. Com a conclusió de tot el que s'ha exposat fins ara:

39.1 Per resolució del Consell Insular d'Eivissa i Formentera de data 22.10.2004 resultaren declarats BIC en la tipologia de Lloc històric el conjunt dels elements constructius i d'enginyeria de ses Salines de Formentera constituït per:

- a. Les restes del sistema de transport i tractament últim de la producció salinera constituïda pel mur plataforma de trànsit de vagonetes i les zones d'emmagatzemament annexes, la torre del Triturador i les restes del Guafe.
- b. Les instal·lacions per a la producció de sal constituïdes pels estanys de les salines d'en Ferrer i les d'en Marroig, el mur de circumval·lació de l'estany Pudent i les connexions amb la mar oberta de sa Séquia i amb l'estany des Peix mitjançant el canal.
- c. Una sèrie d'edificacions vinculades a la base d'hidroavions de Formentera que bàsicament es concentren a l'entorn proper al nucli de la Savina i que a dia d'avui mantenen un ús industrial en alguns casos mentre que la restes es destinen a usos residencials i d'allotjament turístic.

39.2 Una gran part dels elements del BIC, amb excepció de la zona de darrere de la dàrsena de Llevant que conforma la trinxa de terrenys al nord de l'actual carretera a ses Illetes, entre la zona de Cas Carabiners i el canal de sa Séquia, s'ubiquen terrenys que varen ser declarats ANEI per la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears, la LEN.

Àmbit del BIC exclòs de la LEN de 1991

39.3 La pràctica totalitat de l'àmbit del BIC, amb excepció d'una petita zona ubicada a la part de darrere de la dàrsena de Llevant i inclosa en la zona de servei del port de la Savina, es troben dins de l'àmbit declarat Parc Natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera per la Llei 17/2001, de 19 de desembre, de protecció ambiental de ses Salines d'Eivissa i Formentera, els terrenys del qual varen ser ordenats pel Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de ses Salines d'Eivissa i Formentera, en endavant PORN, definitivament aprovat per l'acord del Consell de Govern de data 24.05.2002.

Zona a que es refereix l'apartat 39.3.2

Zona a que es refereix l'apartat 39.3. 1

Àmbit del BIC exclòs del Parc Natural sobre fotografia aèria 2018

En aquest àmbit del BIC exclòs de la delimitació del Parc Natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera s'ubiquen els següents elements entre els individualitzats per la declaració, als quals s'ha afegit, en el seu cas i entre parèntesi, el número de fitxa corresponent del Catàleg de protecció de patrimoni: 1 Mur de ponent, 2 Torre de molta de la sal (737), 3 Caseta antiga adossada al mur de trànsit de vagonetes (738), 4 Part del gran mur plataforma de trànsit de vagonetes, 5 Fusteria i 9 Construccions lligades a la indústria salinera (734, 735, 739, 740).

Aquest àmbit té una superfície aproximada de 13.700 m2, dels quals:

39.3.1 aproximadament 4.700 m2 corresponen a la zona en què s'assenten els elements catalogats de:

- a. Can Miqualet, codi AI-S-003 amb fitxa número 734 i a la qual s'assigna el grau de protecció B.
- b. Cas Carabiners, codi AM-M-004 amb fitxa 735 i a la qual s'assigna el grau de protecció B.

així com altres edificacions auxiliars en les quals actualment es desenvolupen activitats vinculades als usos d'allotjament turístic

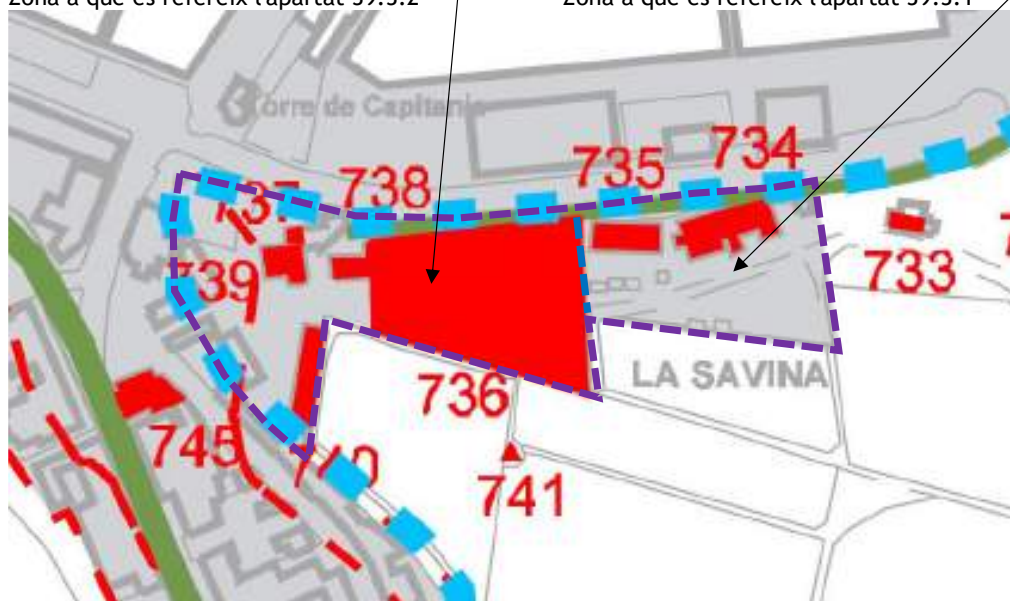
39.3.2 Els 9.000 m2 restants corresponen a la zona en què s'ubiquen els següents elements catalogats:

- a. Plaça del Carregador de la Savina, codi AI-S-004 amb fitxa 736 i a la qual s'assigna el grau de protecció B.
- b. Torre del Triturador, codi AI-S-005 amb fitxa 737, a la qual s'assigna el grau de protecció B.
- c. Taller, codi AS-S-006 amb fitxa 738, al qual s'assigna el grau de protecció B.
- d. Casa del Motor, codi AI-S-007 amb fitxa número 739, a la qual s'assigna el grau de protecció B.
- e. Tallers, codi AI-S-008 amb fitxa número 740, als quals s'assigna el grau de protecció B.

així com una sèrie d'edificacions dedicades actualment a usos industrials bàsicament relacionats amb les activitats nàutiques, usos als quals també es destina en l'actualitat la plaça del Carregador, la qual suposa aproximadament la meitat de la superfície global d'aquesta zona i en què es desenvolupen funcions de varador i de marina seca.

Zona a que es refereix l'apartat 39.3.2

Zona a que es refereix l'apartat 39.3.1

Àmbit del BIC exclòs del Parc Natural sobre el plànol de protecció del PTI

39.4 Els àmbits del BIC ubicats a l'oest de l'estany Pudent confrontant amb el nucli de la Savina que en aquest apartat es grafien, es qualifiquen pel PORN com Àrees d'aprofitament condicionat a la conservació, respecte de les que s'assenyala que estan constituïdes pels estanys saliners i els elements arquitectònics associats i per les àrees ocupades per edificació més o menys densa amb un escàs aprofitament dels recursos naturals i que, amb caràcter general:

- a. Tenen per funció fonamental la conservació en bon estat del sòl agrícola i les masses forestals existents, servir de recolzament a les activitats agrícoles, ramaderes i salineres tradicionals i mantenir la qualitat paisatgística, també poden dedicar-se a altres usos que no perjudiquin els seus valors ambientals i que es desenvolupin a llocs on causin un menor impacte sobre el medi i en els que es concentri un major volum d'edificació.
- b. S'hi ha de fomentar: la gestió i el manteniment adient de l'explotació salinera conservant-hi l'estructura i el paisatge tradicional i fomentant la seua recuperació funcional; els usos agrícoles i ramaders de caràcter tradicional; l'ús de tècniques d'aqüicultura extensiva; el desenvolupament de l'agroturisme i les activitats d'educació ambiental.

Aquestos àmbits qualificats pel PORN com Àrea d'aprofitament condicionat a la conservació s'assignen pel PRUG a la subzona AACC 03, salines d'en Ferrer, en la qual es defineixen com objectius de la seua gestió i regulació la conservació dels paisatges i ambients saliners, per a la qual cosa s'hauran d'implementar, quan així procedeixi, mesures concretes de protecció o de conservació per evitar la seua degradació i la preservació i millora de la seua qualitat paisatgística.

A dits àmbits s'ubiquen els següents elements entre els individualitzats per la declaració, segons el número amb què hi consten i que, a més, s'identifiquen en el seu cas i entre parèntesi, mitjançant el corresponent número de fitxa del Catàleg de protecció del patrimoni: 4 Part del mur plataforma; 6, 9, 12 i 13 construccions d'una sola planta lligades a la indústria salinera (733, 734, 967); 8 sénia d'en Ferrer (741); 21 murs amb contraforts de la plaça de llevant (967); 15, 16 i 17 pont, viver i sa Séquia (964, 965, 966); 22 murs de separació i delimitació d'estanys, canals i mecanismes de comportes i placetes; 23 mur de circumval·lació de l'estany Pudent.

Zona a que es refereix l'apartat 38.4.1

Zona a que es refereix l'apartat 38.4.2

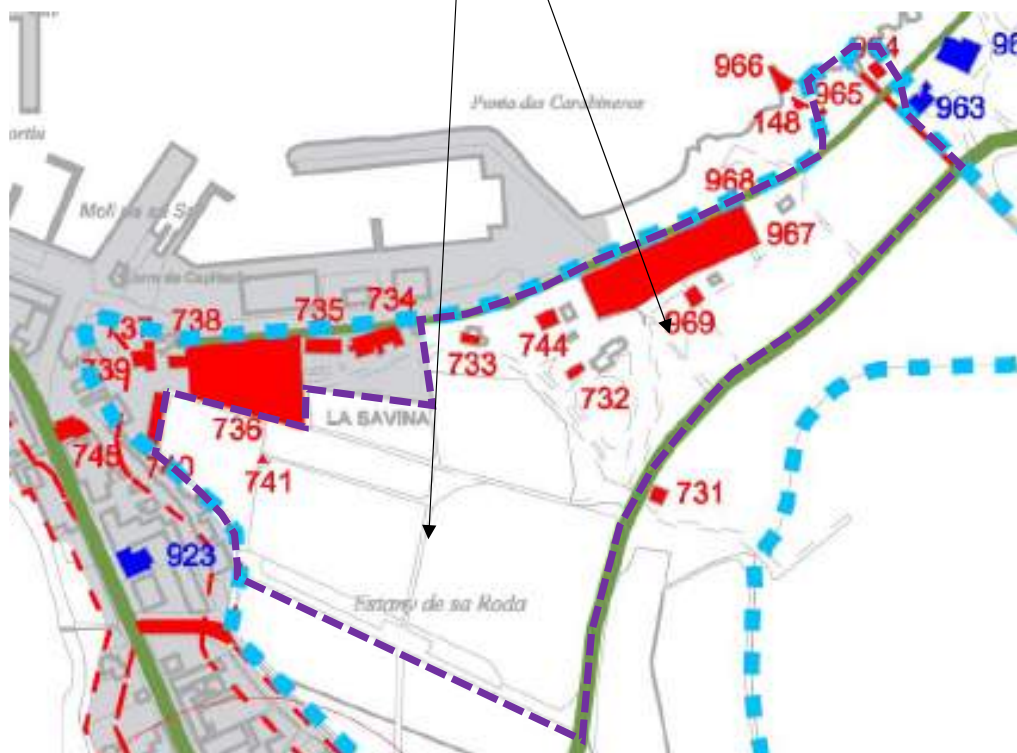
Àmbit del BIC qualificat com Àrea d'aprofitament condicionat a la conservació

Aquest àmbit del BIC inclòs en la delimitació del Parc Natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera i qualificat pel PORN com Àrea d'aprofitament condicionat a la conservació té una superfície aproximada de 93.000 m2, dels quals:

39.4.1 37.900 m2 inclouen la part nord de les anomenades salines d'en Ferrer, en els quals s'ubiquen els següents elements catalogats:

- Zona a que es refereix l'apartat 39.4.2

- a. Casa de sa Ràdio, amb codi AI-S-023 i fitxa número 732, a la qual s'assigna el grau de protecció B.
- b. Magatzem, amb codi AI-S-020 i fitxa número 733, al qual s'assigna el grau de protecció B.
- c. Can Cosmi, amb codi AT-C-516 i fitxa número 744, al qual s'assigna el grau de protecció C.
- d. Canal, viver i pont de sa Séquia, amb codi AI-S-013 i fitxa número 964, elements als quals s'assigna el grau de protecció A.
- e. Es Telègraf o caseta des Carabiners, amb codi AI-S-014 i fitxa número 965, al qual s'assigna el grau de protecció B.
- f. Casa del generador d'electricitat, amb codi AI-S-016 i fitxa número 967, al qual s'assigna el grau de protecció B.
- g. Carregador d'en Cosmi, amb codi AI-S-017 i fitxa número 968, al qual s'assigna el grau de protecció A.
- h. Pabelló militar i cotxera, amb codi AI-S-018 i fitxa número 969, al qual s'assigna el grau de protecció B.

En els elements als quals es refereixen els apartats a. i b. així com en una edificació adjacent a la Casa de sa Ràdio i no inclosa en el Catàleg, es desenvolupen en l'actualitat activitats

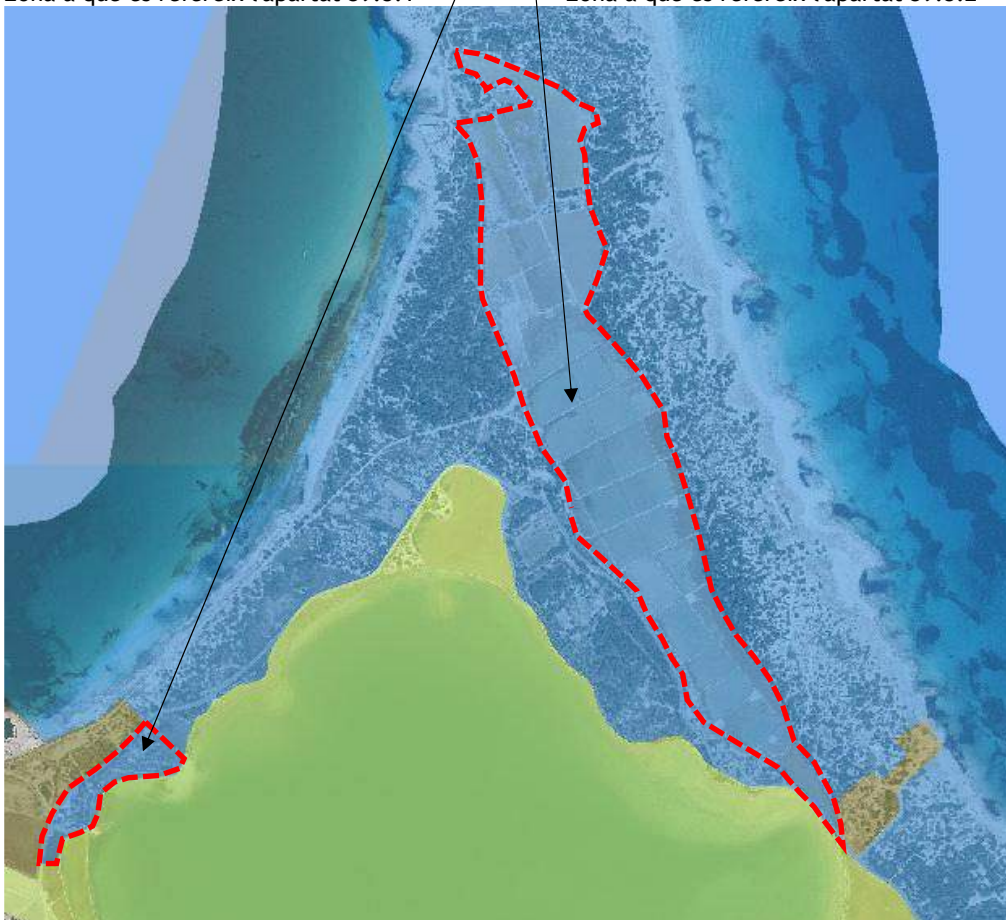
vinculades als usos d'allotjament turístic, mentre que a l'edificació a què es refereix l'apartat c. manté actualment l'ús residencial.

39.5 Els àmbits del BIC ubicats al nord-est i nord-oest de l'estany Pudent que es grafien en aquest apartat, són qualificats pel PORN com Àrees de conservació per a les quals, amb caràcter general, s'estableix que:

- a. La seua funció fonamental és la preservació o restauració dels valors naturals i el manteniment de la qualitat paisatgística de la zona, per la qual cosa han de dedicar-se a usos com interpretació i educació ambiental, etc. que no perjudiquen els seus valors ambientals.
- b. S'hi han de fomentar les activitats d'educació ambiental sense que en cap cas es produeixin efectes negatius sobre els valors protegits, així com les intervencions o usos enfocats a la conservació que afavoreixin el manteniment o increment del nivell de biodiversitat de l'àrea.

Zona a que es refereix l'apartat 39.5.1

Zona a que es refereix l'apartat 39.5.2

Àmbits del BIC qualificats pel PORN com Àrees de conservació

Aquestos àmbits del BIC qualificats com Àrees de conservació s'assignen a les següents subzones segons la zonificació de detall definida pel PRUG:

Subzona AC 03d, Cavall d'en Borràs, que inclou l'àmbit a què es refereix l'apartat 38.5.1 i en la qual:

- a. Són objectius prioritaris la conservació i protecció d'hàbitats i espècies d'interès especial, així com acollir i regular la visita i ús de les platges d'intensitat elevada.

b. Són usos permesos les visites naturalístiques i d'interpretació i d'educació ambiental, les visites i ús públic de les platges i l'agricultura, i resulten autoritzables les activitats d'ús públic no adaptat a la platja del Cavall d'en Borràs quan, segons el parer de l'organisme gestor dels espais naturals protegits, no existeixi conflicte amb els objectius de conservació o quan el benefici que reportin, en termes absoluts, tenguin un balanç positiu a favor dels hàbitats i les espècies de l'àrea.

Zona a que es refereix l'apartat 39.5.1

Zona a que es refereix l'apartat 39.5.2

Àmbits del BIC qualificats pel PORN com Àrees de conservació

Subzona AC 03c, Salines d'en Marroig, que inclou l'àmbit a què fa referència l'apartat 38.5.2 i en la qual:

- Són objectius prioritaris la conservació d'hàbitats i espècies d'interès especial, amb recuperació, creació i diversificació dels hàbitats presents o desapareguts, així com la creació d'una gran àrea d'oferta turística relacionada amb l'ús públic del parc basada en la recuperació de l'activitat salinera i de la seua interpretació museística.
- L'activitat salinera és un ús autoritzable per l'organisme gestor dels espais naturals protegits quan consideri que no existeix conflicte amb els objectius de conservació o quan el benefici que reportin, en termes absoluts, tenguin un balanç positiu a favor dels hàbitats i de les espècies de l'àrea.
- Prohibeix la freqüentació dels estanys saliners de les salines d'en Marroig.

A dits àmbits s'ubiquen els següents elements entre els individualitzats per la declaració, segons el número amb què hi consten i als quals, a més, s'identifica, en el seu cas i entre parèntesi, mitjançant el número corresponent de la fitxa del Catàleg de protecció del patrimoni: 11 Dipòsit subterrani de combustible (731); 18 Sénia per al transvasament d'aigua dels estanys (743); 19 Màquina d'en Palla (1189); 20 Molí d'en Ferrer (687); 22 Murs de separació i delimitació d'estanys, canals i mecanismes de comportes i placetes; 23 Mur de circumval·lació de l'estany Pudent.

Aquests àmbits del BIC inclosos en la delimitació del Parc Natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera i qualificats pel PORN com Àrees de conservació tenen una superfície aproximada de 469.000 m2, en els quals:

39.5.1 Un total de 34.000 m2 aproximadament es corresponen amb la peça de terrenys situada entre la carretera que va as Pujols pel nord de l'estany Pudent i dit estany, al sud-oest de sa Séquia i fins a arribar una mica més al sud del mollet dels hidroavions, situant-se en ella els següents elements catalogats:

- a. Dipòsit i moll dels hidroavions, amb codi AM-M-005 i fitxa número 731, elements als quals no s'assigna protecció a la fitxa.
- b. Murs de separació i delimitació d'estanys, canals, mecanismes de comportes i placetes, elements tots ells que formen expressament part del BIC i no tenen una fitxa específica en el Catàleg, per la qual cosa s'hi han d'entendre inclosos amb caràcter genèric amb codi AI-S-001 i fitxa 149, al qual s'assigna el grau de protecció A.

39.5.2 Un total de 435.000 m2 aproximadament es corresponent amb l'àmbit de les anomenades salines d'en Marroig, en les quals s'ubiquen els següents elements catalogats:

- a. Molí d'en Ferrer o molí d'en Ferrer de s'Estany, amb codi AI-S-002 i fitxa número 687, al qual s'assigna el grau de protecció B.
- b. Sénia dels estanys d'en Marroig, amb codi AI-S-011 i fitxa número 743, per a la qual es proposa el grau de protecció A.
- c. Sa Màquina o sa Màquina d'en Palla, amb codi AI-S-019 i fitxa número 1189, edificació per a la qual es proposa el grau de protecció B i de la qual s'assenyala que l'any 2009 estava prevista la seua adaptació per instal·lar-hi el centre d'interpretació de ses Salines.
- d. Murs de separació i delimitació d'estanys, canals, mecanismes de comportes i placetes, elements tots ells que formen expressament part del BIC i no tenen una fitxa específica en el Catàleg, per la qual cosa s'hi han d'entendre inclosos amb caràcter genèric amb codi AI-S-001 i fitxa 149, al qual s'assigna el grau de protecció A.

39.6 Els àmbits del BIC ubicats a l'estany Pudent que es grafien en aquest apartat, són qualificats pel PORN com Àrees de conservació estricta, respecte de les quals, amb caràcter general, dit instrument assenyala que:

- a. Estan ocupades per hàbitats naturals d'excel·lent importància ecològica i contenen singularitats biològiques rellevants que són especialment sensibles als efectes de l'activitat humana.
- b. La seua funció fonamental és la protecció dels hàbitats, la conservació o restauració dels seus valors naturals i el manteniment de la qualitat paisatgística i ecològica.
- c. Únicament admeten els usos ben consolidats que no entrin en conflicte amb els objectis de conservació ni posin en perill els seus valors naturals, s'hi ha de fomentar l'estudi dels seus valors naturals i així com els usos encaminats a la millora dels hàbitats, a la recuperació de la qualitat paisatgística i a l'eliminació d'espècies al·loctones.

Aquests àmbits del BIC qualificats pel PORN com Àrees de protecció estricta s'assignen pel PRUG a la subzona APE 04 segons la zonificació de detall que aquest instrument defineix i per a la qual:

- a. Es fixen com a objectius de la seua gestió i regulació la conservació dels paisatges singulars i dels hàbitats i les espècies d'interès especial.

b. Es determinen com expressament prohibides les visites naturalístiques i d'educació ambiental dins de l'àmbit de les rutes turístiques i itineraris, així com les visites i ús de platges naturals de la tipologia A.

En aquestos àmbits s'ubiquen els següents elements entre els individualitzats per la declaració, segons el número amb què hi consten i als quals, a més, s'identifica, en el seu cas i entre parèntesi, mitjançant el número de la corresponent fitxa del Catàleg de protecció del patrimoni: 10 Sénia per al transvasament d'aigua dels estanys (742); 22 Murs de separació i delimitació d'estanys, canals, mecanismes de comportes i placetes; 23 Mur de circumval·lació de l'estany Pudent.

Zona a que es refereix l'apartat 39.6.1

Zona a que es refereix l'apartat 39.6.2

Àmbits del BIC qualificats pel PORN com Àrees de protecció estricta

Els àmbits del BIC inclosos en la delimitació del Parc Natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera i qualificats pel PORN com Àrees de protecció estricta tenen una superfície aproximada de 496.000 m2, en els quals:

39.6.1 Un total de 50.000 m2 aproximadament es corresponen amb l'àmbit de l'estany Pudent en el qual finalitza el tram nord-oest del seu canal de circumval·lació, al sud de la carretera que va cap as Pujols i a l'alçada de les edificacions de sa Revista, en ella únicament s'ubiquen els següents elements catalogats:

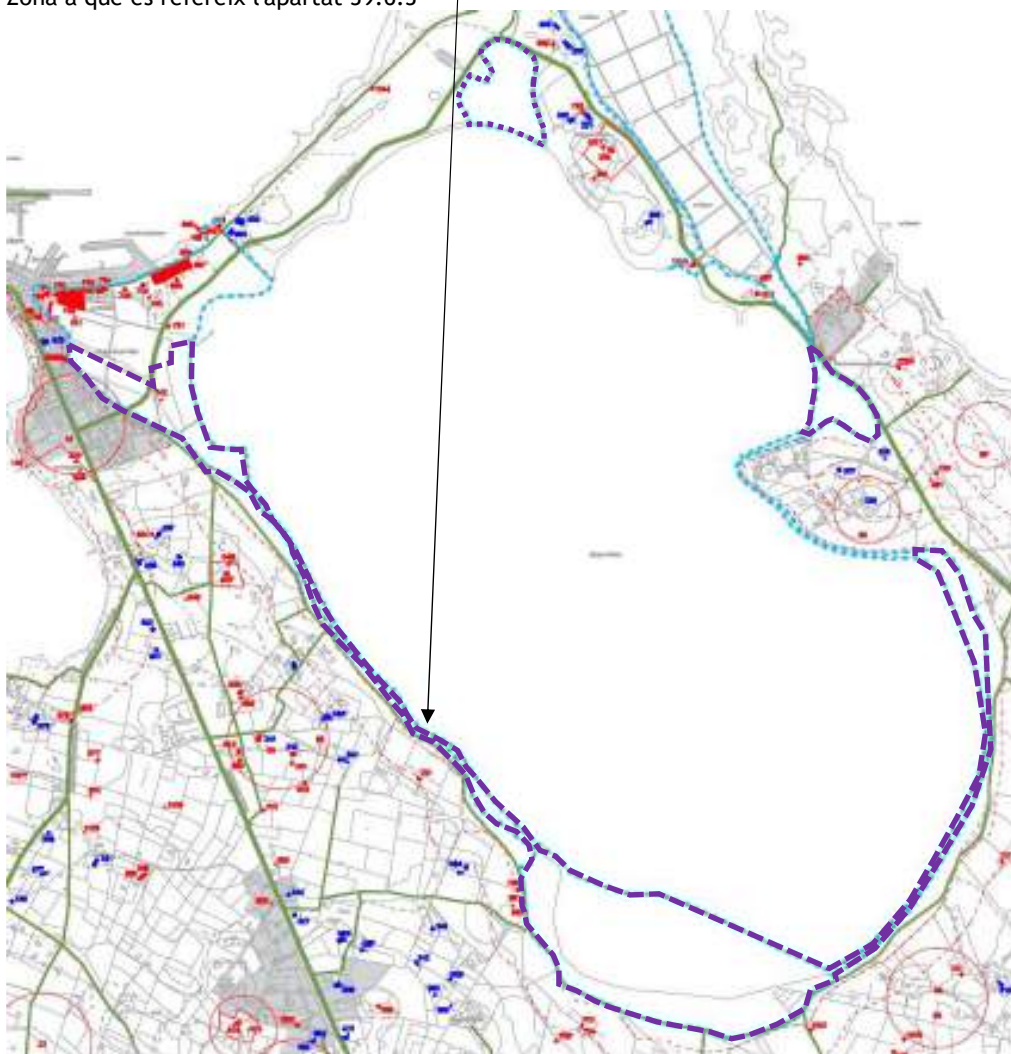

a. Murs de separació i delimitació d'estanys, canals, mecanismes de comportes i placetes, elements tots ells que formen expressament part del BIC i no tenen una fitxa específica en el Catàleg, per la qual cosa s'hi han d'entendre inclosos amb caràcter genèric amb codi AI-S-001 i fitxa 149, al qual s'assigna el grau de protecció A

39.6.2 Un total de 28.000 m2 aproximadament es corresponen amb l'àmbit de l'estany Pudent en que finalitza el tram sud i sud-est del seu canal de circumval·lació, a l'oest de la carretera que va cap as Pujols i a l'alçada del nucli urbà de sa Roqueta, en ella únicament s'ubiquen els següents elements catalogats:

a. Murs de separació i delimitació d'estanys, canals, mecanismes de comportes i placetes, elements tots ells que formen expressament part del BIC i no tenen una fitxa específica en el Catàleg, per la qual cosa s'hi han d'entendre inclosos amb caràcter genèric amb codi AI-S-001 i fitxa 149, al qual s'assigna el grau de protecció A

Zona a que es refereix l'apartat 39.6.3

Àmbits del BIC qualificats pel PORN com Àrees de protecció estricta

39.6.3 Un total de 418.300 m2 aproximadament es corresponen amb els àmbits de l'estany Pudent emplaçats al llarg del seu perímetre i entre els seus límits oest, sud i sud-est i els trams oest, sud i sud-est del seu mur perimetral que conforma el canal de circumval·lació. En aquest àmbit s'ubiquen els elements catalogats següents:

- a. Murs de separació i delimitació d'estanys, canals, mecanismes de comportes i placetes, elements tots ells que formen expressament part del BIC i no tenen una fitxa específica en el Catàleg, per la qual cosa s'hi han d'entendre inclosos amb caràcter genèric amb codi AI-S-001 i fitxa 149, al qual s'assigna el grau de protecció A
- b. Sénia de s'Estanyol, codi AI-S-010 i fitxa número 742, a la qual s'assigna el grau de protecció B.

En aquesta zona es troba, a més, el canal entre l'estany des Peix i les salines d'en Ferrer, element catalogat amb codi AI-S-021 i fitxa número 696, al qual s'assigna el grau de protecció A, el qual forma part de les instal·lacions salineres però que va quedar fora de l'àmbit del IBC definit per la declaració, per la qual cosa, a fi de salvaguardar l'obligada coherència amb els termes d'aquesta declaració, no s'ha inclòs en la proposta.

Proposta

40 El PEP constitueix, en aplicació d'allò assenyalat per l'article 45 de la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears, en endavant la LUIB, un instrument de desenvolupament de les determinacions del PTI en el marc general que les determinacions de l'article 36.2 de la LPHIB estableixen respecte de l'obligació de formulació del planejament urbanístic de protecció dels BIC així declarats en la modalitat de Lloc històric.

Tal com s'ha assenyalat abans, l'article 45 de la LUIB estableix, en allò que interessa a aquest PEP, que els plans especials:

- a. Són instruments de planejament que poden ser de desenvolupament d'instruments d'ordenació territorial o municipal, en tal cas hauran d'ajustar-se a les seues previsions.
- b. Sense perjudici dels que es puguin aprovar en virtut de la legislació sectorial aplicable per raó de la matèria que tenen per objecte, entre altres, l'ordenació d'elements o conjunts protegits per la legislació sobre patrimoni històric.
- c. Contendran les determinacions que exigeixin els instruments d'ordenació territorial o de planejament general corresponent o, si no existissin, les pròpies de la seua naturalesa i finalitat, degudament justificades per mitjà d'una memòria informativa i justificativa de la necessitat o la conveniència de la formulació del pla.
- d. Disposaran, com a mínim, del desenvolupament dels estudis justificatius i complementaris necessaris, dels plànols d'informació i d'ordenació que corresponguin, i de les normes i els catàlegs que siguin procedents.
- e. Inclouran un estudi d'avaluació de la mobilitat generada que, en el seu cas, ha de definir les mesures a adoptar respecte dels grans centres generadors de mobilitat que es prevegin.
- f. Han d'incorporar l'estudi ambiental estratègic en els casos i termes previstos a la legislació d'avaluació ambiental.

La LPHIB no conté determinacions específiques en relació al contingut dels PEP específicament referits als BIC declarats en la modalitat de Lloc històric, per la qual cosa s'ha hagut d'acudir per analogia als aspectes que en relació amb el planejament urbanístic en general i amb el dels Conjunts historicoartístics que s'ha estimat resulten susceptibles d'aplicació en els cas d'aquests bens concrets.

Per la seua part, el PTI estableix a l'apartat 3.1 del seu Annex III. Altres actuacions, que l'àmbit del PEP serà el que es defineix en els seus plànols, que l'ordenació s'establirà d'acord amb les determinacions de la LPHIB i que respectarà les determinacions que es contenen el en Catàleg de protecció del PTI respecte dels elements del BIC que s'hi inclouen.

41 La proposta d'ordenació que el Pla defineix conjuga els condicionants que sobre l'àmbit que ordena es deriven de les determinacions de la normativa vigent en matèria de protecció del patrimoni historicoartístic i de protecció del patrimoni natural, a les quals s'ha fet extensa referència en apartats anteriors i que es concreta en la següent documentació:

- a. Les Normes urbanístiques i de protecció.

b. Les Fitxes descriptives i reguladores de les determinacions de protecció de cada un dels elements que la declaració de BIC protegeix de manera individual.

42 Al llarg de més de deu anys d'aplicació de les determinacions del PTI s'ha consolidat com a metodologia habitual per a l'ordenació de la resta d'elements de l'illa afectats per les determinacions relatives a la protecció del patrimoni historicoartístic, l'ordenació bàsica que deriva del que estableixen les Normes urbanístiques de protecció i les Fitxes descriptives i reguladores s'afina i perfecciona amb posterioritat cas per cas mitjançant el contingut de l'acord de la CTA relatiu a l'actuació o activitat que es pretén.

Dit acord efectivament, a la vista:

- a. Del resultat de la valoració que l'òrgan del Consell Insular de Formentera competent en matèria de patrimoni històric efectuari respecte de l'estudi històric i arqueològic que les Directrius d'intervenció contingudes a cada fitxa exigeixen per al cas de les actuacions que afectin globalment o de manera majoritària un element.
- b. De l'anàlisi de les seues característiques que a l'informe elaborat per a la seua autorització es contengui e el cas de tractar-se d'un altre tipus d'actuació,

i a la llum dels criteris d'intervenció que l'article 41.1 de la LPHIB estableix, completarà i perfeccionarà les determinacions de l'ordenació definida incloent-hi les directrius específiques que es considerin oportunes amb la finalitat de la millor protecció de l'element de què es tracti.

43 Les Normes urbanístiques de protecció es contenen a l'Annex 3 del Pla i, en el marc que estableixen les determinacions de:

- a. La Llei 12/1998, de 21 de desembre, del Patrimoni històric de les Illes Balears
- b. La Llei 12/2017, de 29 de desembre d'Urbanisme de les Illes Balears
- c. La Llei 17/2001, de 19 de desembre, de Protecció ambiental de ses Salines d'Eivissa i Formentera
- d. La Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni natural i de la biodiversitat
- e. La Llei 1/1991, de 30 de gener, d'Espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears
- f. La Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les Directrius d'ordenació territorial de les Illes Balears i de mesures tributàries

apliquen a l'àmbit i elements concrets a què el Pla es refereix, el que deriva de les disposicions de caràcter general contingudes a:

- a. Títol VIII relatiu al Règim dels béns protegits i resta de determinacions concordants de les Normes urbanístiques i de l'ordenació del PTI
- b. La resolució del Consell Insular d'Eivissa i Formentera de data 22.10.2004 per la qual foren declarats Bé d'interès cultural en la tipologia de Lloc històric el conjunt dels elements constructius i d'enginyeria de ses Salines de Formentera
- c. El PORN aprovat mitjançant acord del Consell de Govern de data 24.05.2002
- d. El PRUG, aprovat mitjançant Decret 132/2005, de 23 de desembre, publicat en el BOIB número 196.

44 Les Fitxes descriptives i reguladores de les determinacions de protecció de cada un dels elements que la declaració de BIC relaciona de manera general o individualitzada, que s'identifiquen a efectes de la concreció de la seua ordenació bàsica mitjançant el numeral de la fitxa corresponent, constitueixen l'expressió final i concreta de les determinacions del Pla i es contenen al seu Annex 4.

Les Fitxes es refereixen als elements mecànics, constructius, tècnics i d'enginyeria lligats a l'activitat salinera que la declaració de BIC cita de manera genèrica o individualitzada i que s'ubiquen a l'interior de l'àmbit del BIC que dita declaració defineix, i s'han elaborat específicament per l'Àrea de Patrimoni del Consell Insular de Formentera per a la seua incorporació a la documentació del Pla especial per la qual cosa tenen, en cas de referir-se a

elements així mateix inclosos en ell, una identificació, numeració i contingut diferents i independents d'aquells de la fitxa del Catàleg de protecció del Patrimoni històric de Formentera corresponent a l'element de què es tracti.

La relació de dits elements i fitxes és la següent:

Element número 1. Mur de ponent (part restant dl Guafe), li correspon la fitxa número 1
Element número 2. Torre del Triturador, li correspon la fitxa número 2
Element número 3. Caseta adossada al mur N devora la torre del Triturador, li correspon la fitxa número 3
Element número 4. Mur del camí de sa Guia, li correspon la fitxa número 4
Element número 5. Taller (sa Fusteria), li correspon la fitxa número 5
Element número 6. Can Cosmi, li correspon la fitxa número 6
Element número 7. Plaça del Carregador de la Savina, li correspon la fitxa número 7
Element número 8. Sénia d'en Ferrer, li correspon la fitxa número 8
Element número 9. Can Miquelet, li correspon la fitxa número 9
Element número 10. Sénia de s'Estanyol, li correspon la fitxa número 10
Element número 11. Dipòsit i mollet dels hidroavions, li correspon la fitxa número 11
Element número 12. Pabelló militar i cotxera, li correspon la fitxa número 12
Element número 13. Casa del Generador d'electricitat, li correspon la fitxa número 13
Element número 14. Es Telègraf / Caseta dels Carabiners, li correspon la fitxa número 14
Element número 15. Pont sobre sa Séquia, li correspon la fitxa número 15
Element número 16. Es Viver, li correspon la fitxa número 16
Element número 17. Sa Séquia, li correspon la fitxa número 17
Element número 18. Sénia dels estanys d'en Marroig, li correspon la fitxa número 18
Element número 19. Sa Màquina / sa Màquina d'en Palla, li correspon la fitxa número 19
Element número 20. Molí d'en Ferrer / Molí de Can Ferrer de s'Estany, li correspon la fitxa número 20
Element número 21. Carregador d'en Cosmi, li correspon la fitxa número 21
Element número 22. Murs de separació dels estanys, canals i mecanismes, comportes i placetes, li correspon la fitxa número 22
Element número 23. Mur de circumval·lació de l'estany Pudent, li correspon la fitxa número 23
Element número 24. Casa de sa Ràdio, li correspon la fitxa número 24
Element número 25. Magatzem, li correspon la fitxa número 25
Element número 26. Casa del Motor, li correspon la fitxa número 26
Element número 27. Tallers, li correspon la fitxa número 27
Element número 28. Edifici militar de la base d'hydroavions, li correspon la fitxa número 28
Element número 29. Cas Carabiners, li correspon la fitxa número 29
Element número 30. Magatzem vora el Carregador d'en Cosmi, li correspon la fitxa número 30
Element número 31. Rasa per a la via del tren saliner, li correspon la fitxa número 31

45 Dels elements relacionats abans resulten exclosos de l'àmbit del Parc Natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera els següents:

- a. Element número 1. Mur de ponent (part restant del Guafe)
- b. Element número 2. Torre del Triturador
- c. Element número 3. Caseta adossada al mur N devora la torre del Triturador
- d. Element número 5. Taller (sa Fusteria)
- e. Element número 7. Plaça del Carregador de la Savina
- f. Element número 9. Can Miquelet
- h. Element número 26. Casa del Motor
- i. Element número 27. Tallers
- j. Element número 29. Cas Carabiners

46 Pel contrari, dels elements relacionats abans resulten inclosos en l'àmbit del Parc Natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera els següents:

- a. Parcialment l'element número 4. Mur del camí de sa Guia

- b. Element número 6. Can Cosmi. Aquest element es troba així mateix inclòs en l'inventari d'edificacions del Parc Natural de ses Salines, descrit a la fitxa 131
- c. Element número 8. Sénia d'en Ferrer
- d. Element número 10. Sénia de s'Estanyol
- e. Element número 11. Dipòsit i mollet dels hidroavions. Aquest element es troba així mateix inclòs en l'inventari de les edificacions del Parc Natural de ses Salines, descrit a la fitxa número 134
- f. Element número 12. Pabelló militar i cotxera. Aquest element es troba així mateix inclòs en l'inventari de les edificacions del Parc Natural de ses Salines, descrit a la fitxa número 129
- g. Element número 13. Casa del Generador d'electricitat
- h. Element número 14. Es Telègraf / Caseta dels Carabiners. Aquest element es troba així mateix inclòs en l'inventari de les edificacions del Parc Natural de ses Salines, descrit a la fitxa número 126
- i. Element número 15. Pont sobre sa Séquia
- j. Element número 16. Es Viver
- k. Element número 17. Sa Séquia
- l. Element número 18. Sénia dels estanys d'en Marroig
- m. Element número 19. Sa Màquina / sa Màquina d'en Palla. Aquest element es troba així mateix inclòs en l'inventari de les edificacions del Parc Natural de ses Salines, descrit a la fitxa número 112
- n. Element número 20. Molí d'en Ferrer / Molí de Can Ferrer de s'Estany
- n bis Element número 21. Carregador d'en Cosmi
- o. Element número 22. Murs de separació dels estanys, canals i mecanismes, comportes i placetes
- p. Element número 23. Mur de circumval·lació de l'estany Pudent
- q. Element número 24. Casa de sa Ràdio. Aquest element es troba així mateix inclòs en l'inventari de les edificacions del Parc Natural de ses Salines, descrit a la fitxa número 132
- r. Element número 25. Magatzem
- s. Element número 28. Edifici militar de la base d'hidroavions. Aquest element es troba així mateix inclòs en l'inventari de les edificacions del Parc Natural de ses Salines, descrit a la fitxa número 133
- t. Element número 30. Magatzem vora el Carregador d'en Cosmi
- u. Element número 31. Rasa per a la via del tren saliner, li correspon la fitxa número 31

Aquests elements tendran la consideració d'edificis tradicionals als efectes previstos a l'article 26 del PRUG i concordants:

- a. En aplicació del que s'assenyala a l'article 10 del PRUG, prèvia autorització de qualsevol actuació o activitat s'haurà de sol·licitar amb caràcter preceptiu i/o vinculant informe a l'òrgan competent en matèria d'espais naturals protegits.
- b. En aplicació d'allò que es disposa a l'article 19 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental, el desenvolupament dels usos i les activitats classificades com a permeses pel PRUG no requerirà autorització expressa per part de l'organisme gestor dels espais naturals protegits.

47 En relació amb els elements del BIC que resulten inclosos en l'àmbit del Parc Natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera:

- a. L'element número 10 així com una part dels elements número 22 i 23 es troben ubicats sobre terrenys qualificats pel PORN com Àrees de protecció estricta, per la qual cosa les actuacions i activitats que s'hi duguin a terme hauran d'ajustar-se al que determina l'article 12 i concordants del PRUG.
- b. Els elements número 11, 18, 19, 20 així com una part dels elements número 22 i 23 es troben ubicats sobre terrenys qualificats pel PORN com Àrees de conservació, per la qual cosa les actuacions i activitats que s'hi duguin a terme hauran d'ajustar-se al que determina l'article 14 i concordants del PRUG.
- c. Els elements número 4, 6, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 21, 24, 25, 28, 30 i 31 així com una part dels elements 22 i 23 es troben ubicats sobre terrenys qualificats pel PORN com Àrea d'aprofitament condicionat a la conservació, per la qual cosa les actuacions i activitats que s'hi duguin a terme hauran d'ajustar-se al que determina l'article 15 i concordants del PRUG.

48 La fitxa de cada un dels elements s'estructura en els següents apartats i subapartats:

- a. Localització, en la qual es defineixen els següents aspectes: situació, venda, parròquia, referència cadastral, coordenades UTM i classificació del sòl.
- b. Documentació gràfica, que conté: imatges de l'element i plànol amb la fotografia aèria corresponent.
- c. Característiques, en què es defineixen els següents aspectes: categoria, tipus de bé, descripció, cronologia, criteri i font, autoria, estat de conservació, observacions, dades bibliogràfiques i documentals i equivalència amb altres catàlegs en què s'identifica, en el seu cas, la fitxa del bé inclosa en el Catàleg de protecció del patrimoni històric de Formentera
- d. Dades patrimonials, en què es conté la valoració patrimonial del bé.
- e. Proposta de preservació, en què es contenen: la proposta de protecció mitjançant l'assignació a l'element del grau de protecció corresponent entre els definits en el Títol VIII del PTI; determinacions de protecció relatives a l'entorn de protecció de l'element, volumetria, façanes, enramada, cobertes, annexes, interiors, altres aspectes i directrius d'intervenció.

49 El contingut normatiu de la fitxa es conté en la proposta de conservació, el contingut de la qual:

- a. Defineix el primer lloc la proposta de protecció general que es proposa per a l'element mitjançant l'assignació d'un dels tres graus de protecció A, B o C que contempla l'article 176 de les Normes urbanístiques i de l'ordenació del PTI, en endavant NU, el que suposa l'admissió, de manera genèrica, dels criteris d'intervenció que en dit article s'estableixen per a cada grau, les directrius pel que fa als usos que s'assenyalen per a cada un, i la limitació de les actuacions, entre les contemplades a l'article 177 de les NU, que resulten admissibles amb caràcter general a cada un dels tres graus.
- b. S'estableix, en segon lloc, els criteris que estima adequats per al tractament de l'entorn dels elements; les actuacions en la seua volumetria; la permissió o no de les enramades; les actuacions entre les contemplades a l'article 177 de les NU que resulten admissibles a façanes, cobertes i interiors; la possibilitat o no d'annexos i la resta de condicions estimades oportunes.
- c. Defineix, per últim, les directrius d'intervenció, exigint la realització d'estudi històric i arqueològic de l'element abans de projectar i autoritzar actuacions que l'afectin de manera global o majoritària, assenyalant de manera genèrica el caràcter d'admeses les actuacions definides per a cada grau de protecció en els articles 176 i 177 del PTI, obligant a la incorporació de les directrius específiques que, en el seu cas, prescriu l'òrgan del Consell Insular competent en matèria de patrimoni cultural com a conseqüència de la valoració de l'estudi històric i arqueològic de l'element, estimant d'aplicació els criteris d'intervenció previstos a l'article 41.1 de la LPHIB, i determinant que els usos a què l'element es destini hauran de garantir la seua conservació, el manteniment de l'estructura i composició de la seua façana i no podrà implicar perjudicis per a la contemplació i gaudi ambiental de l'entorn.

50 Els tres graus de protecció A, B o C als que resulten assignats els elements del BIC s'ajusten als condicionants que l'article 176 del PTI estableix com a característics d'un o altre grau, establint que:

50.1 En el grau A que es correspon amb l'assignació a l'element de què es tracti d'una protecció integral:

- a. Els elements s'han de mantenir en la seua total integritat, amb especial respecte científic de les seues característiques singulars i dels elements o parts concretes que el componen, procurant la seua recuperació funcional i monumental per tots els mitjans de la tècnica.
- b. Són objecte de protecció absoluta, han de ser objecte de protecció tant el contenidor com el contingut arquitectònic, s'han de mantenir l'estructura i la decoració originals i es permet tant sols l'eliminació d'elements superflus.
- c. Mantindran els usos actuals, encara que es permetrà la seua adaptació per a l'ús d'equipament públic.

d. Únicament s'hi podran autoritzar actuacions de restauració, conservació i consolidació.

50.2. En el grau B que es correspon amb l'establiment per a l'element de què es tracti d'una protecció estructural:

- a. Els elements hauran de mantenir les seues condicions volumètriques, estructurals, tipològiques i ambientals, sense perjudici d'obres interiors o exteriors d'adaptació, compatibles amb l'ús pertinent a la seua estructura i funció.
- b. Són objecte de protecció el contenidor i l'embolcall dels edificis, havent de mantenir les façanes, forjats i estructures portants, però s'admeten la seua reforma interior i la millora dels serveis i condicions higièniques.
- c. Únicament podran autoritzar-s'hi actuacions de restauració, conservació, consolidació i rehabilitació, així com les específicament definides al Catàleg.

50.3. En el grau C que es correspon amb l'establiment per a l'element de què es tracti d'una protecció ambiental:

- a. Els elements hauran de mantenir les característiques de la seua façana o tipologia i conservar els detalls decoratius i estètics que, en el seu cas, els caracteritzen.
- b. És objecte de protecció o parcial l'embolcall: façanes i cobertes, per la qual cosa s'admet reforma interior completa. En els casos de protecció parcial s'admetrà fins i tot l'augment de volum sempre que respecti o s'adeqüi a la part de l'embolcall que es protegeixi. En els casos de ruïna s'admetrà així mateix la reconstrucció del contenidor, amb possibilitat, en els casos de protecció parcial, d'increment del seu volum i mantenint l'esquema arquitectònic de l'embolcall.
- c. Admeten els canvis d'ús a algun dels permisos a la zona.
- d. Únicament podran autoritzar-s'hi actuacions de restauració, conservació, consolidació, rehabilitació, reestructuració, ampliació i reconstrucció.

51 L'assignació per la proposta de preservació dels elements al seu corresponent grau suposa així mateix la concreció de les actuacions que hi resulten autoritzables, consistent únicament en actuacions de restauració, conservació i consolidació en el cas dels elements assignats al grau A, a les quals s'afegeix la possibilitat d'efectuar-hi actuacions de rehabilitació en el cas dels assignats al grau de protecció B i les possibilitats d'efectuar actuacions de rehabilitació, reestructuració, ampliació i reconstrucció en el cas dels elements assignats al grau C, corresponent tals actuacions als següents conceptes que s'ajusten estrictament als definits a l'article 177 del PTI:

- a. Actuacions de restauració, que comprenen únicament les encaminades a reposar o retornar a l'element, o una part d'aquest, les seves característiques originals, científicament conegudes, tant en les seves estructures com en els seus elements, acabats i decoracions, de tal manera que el procés sigui recognoscible.
- b. Actuacions de conservació, que comprenen únicament les encaminades al manteniment de totes les condicions estructurals i resta d'elements de l'edifici en perfecte estat de salubritat i ornament exterior i interior, incloent les eventuais reparacions de tots aquells elements i instal·lacions que es considerin en mal estat i les estrictes obres de manteniment, com reparacions d'enrajolat, referit o pintures, etc.
- c. Actuacions de consolidació, que comprenen únicament les de recuperació d'elements de les estructures resistents o el seu reforç o reparació amb eventual substitució parcial d'aquestes, per assegurar l'estabilitat de l'edifici o edificis i de les seves parts resistents. Als edificis de Grau A les obres s'hauran de realitzar amb els mateixos materials i sistemes constructius utilitzats originàriament, havent de quedar reconeixibles.
- d. Actuacions de rehabilitació, que comprenen únicament les d'adequació, millora de condicions d'habitabilitat o redistribució de l'espai interior, mantenint en tot cas les característiques estructurals de l'element i els aspectes fonamentals de la seva tipologia de forma no mimètica.
- e. Actuacions de reestructuració, que comprenen únicament les d'adequació o transformació de l'espai interior de l'edifici o conjunt, incloent la possibilitat de demolició o substitució parcial d'elements estructurals.
- f. Actuacions d'ampliació, integrada en el bé o separada del mateix, en la forma i condicions

definides en el Catàleg o en la corresponent autorització de la CTA del Consell de Formentera.

g. Actuacions de reconstrucció, la finalitat és aixecar una construcció de nova planta sobre un solar o espai no construït que reproduïxi l'edifici o construcció que el va precedir en l'ocupació de l'esmentat solar o espai.

52 A efectes de l'aplicació de la resta de normativa sectorial:

a. Els elements número 11, 17 i 19 s'ubiquen a zona afectada per les determinacions de la Llei 5/1990, de 24 de mag, de Carreteres de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, per la qual cosa les actuacions que s'hi pretenguin hauran d'ajustar-se a allò assenyalat a la Disposició addicional tercera del PTI.

b. Els elements número 11 17, 19, 20, 22 i 23 s'ubiquen a zona afectada per les determinacions del Reial Decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'aigües i del Pla hidrològic de Balears, per la qual cosa les actuacions que s'hi pretenguin hauran d'ajustar-se a allò assenyalat a la Disposició addicional segona del PTI.

c. La totalitat d'elements del BIC amb excepció dels elements número 1, 2, part dels 4, 9 i 29 es troben a Domini públic marítim terrestre o en la seua zona de servitud de protecció, per la qual cosa les actuacions que s'hi pretenguin hauran d'ajustar-se al que assenjala la Disposició addicional primera del PTI.

Formentera, 18 de març de 2022

José Bonilla Villalonga
Arquitecte

Serveis Tècnics de l'Àrea de Patrimoni
del Consell Insular de Formentera

ANNEX I ACORD DE DECLARACIÓ COM A BIC DE SES SALINES DE FORMENTERA

pone el artículo 71 del Texto Refundido de la Ley de Procedimiento Laboral aprobado por R.D. Legislativo 2/1995 de 7 de Abril (BOE de 11 de abril)."

Palma, 6 de Agosto de 2004

La Directora General de Serveis Socials

Signat: Luisa María Capó Ramón

(Ver Anexo en catalán)

— o —

Secció II - Consells Insulars

Eivissa i Formentera

Num. 15063

Acord del Ple del CIEF de data 16 de juliol de 2004, pel qual es declara bé d'interès cultural ses Salines de Formentera

El Ple del Consell Insular d'Eivissa i Formentera, en sessió ordinària celebrada el dia 16 de juliol de 2004, va adoptar el següent ACORD:

5.- Proposta de la Comissió Insular d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Patrimoni Históricoartístic (CIOTUPHA) de declaració com a bé d'interès cultural (bic) de ses Salines de Formentera.

Havent-se presentat la proposta de la Comissió Insular d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Patrimoni Históricoartístic (CIOTUPHA) d'Eivissa i Formentera, en relació a l'expedient núm. 124/02, del següent tenor literal:

"Que la Comissió Insular d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Patrimoni Históricoartístic (CIOTUPHA) d'Eivissa i Formentera, en sessió celebrada el dia 23 de juny de 2004, va adoptar, entre d'altres, el següent ACORD:

" C) Matèries de patrimoni históricoartístic:

1.- Expedients de patrimoni:

.../...

* Declaració de BIC de ses Salines de Formentera (exp. 124/02).

Vist l'expedient de referència.

Vist l'informe jurídic de data 18-6-2004, del següent tenor literal:

"En relació a l'assumpte de referència, examinat l'escrit d'al·legacions presentat per SALINERA ESPAÑOLA, SA, i els documents que es troben a l'expedient, el funcionari que subscriu emet el següent informe:

A) Antecedents:

1. La Comissió Insular de Patrimoni Històric Artístic (CIPHA), en sessió ordinària de data 28-11-2002, va adoptar acord d'incòcació de l'expedient administratiu per a la declaració com a bé d'interès cultural amb la tipologia de lloc històric de ses Salines de Formentera (zones grafiades als plànols annexos al document que forma part de l'informe-proposta) -foli 82 de l'expedient-.

2. Consta als folis 2 a 75 informe-memòria del tècnic de Patrimoni Històric, de data 21-11-2002, que inclou documentació gràfica i planimètrica.

3. Consta als folis 78-81 informe jurídic de la cap de Secció de Cultura, de data 20-11-2002, relatiu a l'expedient per a la declaració de BIC.

4. L'acord d'incòcació es notificà a l'Ajuntament de Formentera.

5. Així mateix, l'esmentat acord d'incòcació es notificà a Salinera Española, SA, en data 10-1-2003, oferint la possibilitat de recórrer-lo en alçada davant el Ple del Consell Insular.

6. Contra l'acord d'incòcació s'interposa per Salinera Española, SA recurs d'alçada, amb data d'entrada a l'oficina de Correus de 10-2-2003, i entrada en el Consell Insular d'Eivissa i Formentera en data 14-2-2003 (RGE 2776) -folis

102-126 de l'expedient (aquest recurs va ser desestimat per acord del Ple del Consell Insular de data 30-4-2004).

7. L'acord d'incòcació es notificà al Govern de les Illes Balears, que procedí a assignar el següent núm. de registre de BIC: 7024-2-2-54-2881 (foli 101).

8. L'acord d'incòcació es publicà en el BOIB núm. 13, de 28-1-2003, i en el BOE núm. 56, de data 6-3-2003.

9. El codi d'anotació preventiva del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport és l'A-R-I-53-0000561.

10. Consta a l'expedient informe favorable a la declaració de l'Institut d'Estudis Eivissencs (IEE), com institució consultiva prevista a la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears (LPHIB), en el qual es fa referència als valors dels béns que es volen protegir (folis 130-133).

11. Consta informe del tècnic de Patrimoni Històric de data 12-4-2004, ratificant-se i donant per reproduïts l'informe de data 21-11-2002, als efectes previstos a l'art. 9.1 de la LPHIB.

12. En data 21 d'abril de 2004 es va donar el tràmit d'audiència a SALINERA ESPAÑOLA, SA i a l'Ajuntament de Formentera.

13. Així mateix es va obrir el tràmit d'informació pública per un període de 30 dies (BOIB núm. 61, de 1-5-2004).

14. En data 12 de maig de 2004 (RGE 10.354) SALINERA ESPAÑOLA, SA ha presentat escrit d'al·legacions en el tràmit d'audiència.

B) Fonaments

L'escrit d'al·legacions efectuat per SALINERA ESPAÑOLA, SA, en el tràmit d'audiència coincideix plenament amb el seu recurs d'alçada presentat en data 14-2-2003, contra l'acord d'incòcació de l'expedient, que torna a reproduir íntegrament. Com ja s'ha assenyalat, l'esmentat recurs d'alçada va ser desestimat per acord del Ple del Consell Insular de data 30-4-2004. No s'efectua cap nou argument, per la qual cosa, en haver-se informat aquestes al·legacions en l'informe jurídic de data 16-4-2004, es dona igualment per reproduïda l'argumentació que s'hi conté.

L'entitat SALINERA ESPAÑOLA, SA fa quatre al·legacions (transcriu en l'escrit d'al·legacions el recurs d'alçada que estava estructurat en quatre apartats).

A l'al·legació primera fa una exposició de la història de la propietat de ses Salines per part de Salinera Española, SA, i exposa que resulta improcedent la intenció d'atorgar una especial protecció a les Salines de Formentera perquè la companyia titular de l'explotació ja s'ha encarregat de cuidar-les durant més de cent anys.

A l'al·legació segona fa una referència a la Llei 17/2001, de 19 de desembre, de protecció ambiental de ses Salines d'Eivissa i Formentera. Considera la recurrent que com aquesta Llei inclou en el seu art. 3.h) com un dels seus objectius la conservació i la recuperació de l'activitat salinera de manera compatible amb la màxima preservació possible de l'actual estructura de canals i estanys, resulta supèrflua la protecció que se li vol atorgar des de la LPHIB.

Aquests arguments són del tot innocuos pel que fa a la declaració de BIC de referència, i, com és obvi no poden prosperar com motiu de la no declaració, perquè no s'incorre en cap motiu de nul·litat o anul·labilitat prevists als articles 62 i 63 LRJ-PAC. En tot cas, el que s'evidencia és que si ens trobam davant uns béns que són mereixedors de ser protegits també a l'empara de la Llei 12/1998, de 21 de desembre. És a dir, que a més dels valors naturals i ambientals que puguin tenir, aquests elements tenen una importància històrica i cultural, que és el que pretén destacar l'Administració Pública, en consecució de l'interès general.

A l'al·legació tercera, simplement invoca l'art. 33 de la Constitució (CE) que reconeix el dret a la propietat privada. La declaració d'un BIC no vulnera la propietat privada i per tant no es conculca aquest dret.

D'altra banda es vol assenyalar que l'art. 46 de la CE expressa que els poders públics garantiran i promouran l'enriquiment del patrimoni històric, cultural i artístic dels pobles d'Espanya i dels béns que l'integren, qualsevol que sigui els seu règim jurídic i la seva titularitat.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bfcd219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bfcd219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

Finalment, a l'al·legació quarta i de forma subsidiària, Salinera Española, SA proposa l'exclusió de l'àmbit de protecció d'unes determinades parcel·les que descriu i localitza mitjançant la documentació annexa al recurs. L'única manifestació que efectua en defensa d'aquesta pretensió és que "nunca han estado adscritas a la explotación salinera, siendo desde hace mucho tiempo dedicadas a arrendamiento de locales comerciales y viviendas turísticas". Ens trobam aquí amb una qüestió eminentment tècnica, i en aquest sentit ja es va evacuar informe per part del tècnic de Patrimoni Històric, de data 15-4-2004 del següent tenor literal, i en el qual s'ha ratificat el tècnic en data 17 de juny de 2004:

"La part recurrent, a l'al·legació quarta del seu escrit, sol·licita, de forma subsidiària, l'exclusió de l'àmbit de protecció inicialment aprovat algunes parcel·les que descriu i localitza a la documentació annexa, sobre la base del fet que els dits elements mai no han estat lligats a l'explotació salinera. En tractar-se d'una al·legació tècnica s'entra a l'estudi d'aquesta qüestió.

Es considera que la delimitació acordada inicialment del present Bé d'interès cultural, s'ajusta a una realitat històrica i patrimonial ben definida, atès que s'han pres com a base els elements i enginyers directament lligats amb l'antiga explotació de les salines de Formentera.

La part recurrent aporta documentació descriptiva i planimètrica de sis sectors i/o construccions, que són les següents

1. Esplanada amb construccions diverses a l'extrem NW de la zona BIC. Aquesta, en realitat, es troba perfectament delimitada pel punt on es trobava l'antic guafe, la torre de molta de sal i els grans murs (plànol 73, núm. 1, 2 i 3). Aquests, juntament amb la construcció núm. 5 del mateix plànol, són els únics elements que realment figuren com a patrimonials, als efectes previstos.

2. Parcel·la situada a la Savina / carretera de Sant Ferran, que segons es manifesta, incorporaria diferents locals comercials i tallers de servei. Es tracta, en realitat d'un sector important, concretament, una esplanada salinera emmarcada pel gran mur frontal núm. 4 i el mur perpendicular amb contraforts núm. 7.

3. Parcel·la edificable per quatre habitatges, situada a can Carabiner. En aquest espai existeix una construcció moderna que no figura a l'expedient com a bé patrimonial.

4. Parcel·la i edificació per a un edifici d'oficines, propera a la Savina. Es tracta d'una construcció de tipologia tradicional que figura al plànol del foli 73 de l'expedient amb el núm. 9.

5. Parcel·la i edificacions per a un conjunt d'habitatges vora la carretera de Sant Ferran a la Savina. Les construccions existents en aquest punt no figuren com a elements patrimonials al plànol del foli 73 de l'expedient.

6. Parcel·la i edificació per a magatzem de garatge a la pròxima carretera de Sant Ferran a la Savina. En aquest lloc existeix un antic magatzem saliner que figura al plànol repetidament esmentat amb el núm 12.

Cal tenir en consideració que la figura tipològica de lloc històric adoptada, té un marcat caràcter territorial, és a dir, un espai geogràfic definit al si del qual existeix un nombre suficient d'elements patrimonials, que configuren una àrea susceptible de delimitació espacial unitària que es pot vincular a esdeveniments del passat, que té un interès destacat des del punt de vista històric, arqueològic, historicoindustrial, etnològic, social...

En síntesi, es considera que de tots els elements que la part recurrent esmenta, tan sols els marcats a l'expedient amb els núm. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9 i 12 figuren com a especialment significatius i, bàsicament, per pertànyer al sistema tècnic i d'enginyeria de l'explotació històrica salinera, no obstant la qual cosa poden figurar-hi en alguns casos puntuals elements d'altra natura, però de valor tradicional i adequada adaptació a l'ambient on s'instal·len.

Pel tot el que ha estat dit, no és possible reduir aquest entorn perquè està delimitat d'una manera precisa pels murs i construccions lligades als sistemes tècnics de l'explotació salinera, com es comprova a les planimetries de l'expedient (folis 73-75 i a diverses fotografies, principalment les que figuren entre els folis 20 i 39, entre d'altres).

De tot l'anterior s'informa als efectes procedents."

Així mateix, i com ja s'ha assenyalat, a l'expedient consta degudament acreditat, mitjançant la memòria que obra als folis 2-75, el perquè s'ha delimitat aquesta zona i els elements que són dignes de protecció. A més, consta l'in-

forme favorable de l'IEE, on figuren també els raonaments de la seva decisió.

S'ha de recordar que la tipologia del BIC és la de lloc històric: lloc o paratge natural susceptible de delimitació espacial unitària que es pot vincular a esdeveniments o records del passat, creacions culturals o de la natura, que té un interès destacat des del punt de vista històric, artístic, arqueològic, historicoindustrial, paleontològic, etnològic, antropològic, social, científic o tècnic (art. 6.4 LPHIB).

Les característiques del lloc històric són aquesta localització material en un espai o terreny, la vinculació al passat i l'interès cultural. I precisament, s'ha definit un espai unitari sobre la base de raons tècniques motivades a l'expedient. Això no significa que tot el que es troba dins d'aquesta delimitació espacial sigui rellevant, sinó que després, una vegada es declari BIC, s'haurà d'estar, dins del règim de protecció establert, a les previsions efectuades en els articles 36.2 i 37.2 i 3 de la LPHIB.

L'art. 36.2 LPHIB disposa que "Quan es tracti d'un conjunt històric, jardí històric, lloc històric, lloc d'interès etnològic, zona arqueològica o zona paleontològica, l'ajuntament corresponent haurà d'elaborar un pla especial de protecció o un instrument urbanístic de protecció, o adequar-ne un de vigent, que compleixi les exigències d'aquesta Llei. L'aprovació d'aquest instrument de planejament requerirà l'informe favorable de la Comissió Insular del Patrimoni Històric. S'entendrà emès informe favorable pel transcurs de tres mesos des de la presentació de la proposta de planejament".

Aquest article s'ha de posar en concordança amb l'art. 37. 2 i 3 (autorització d'obres) de la Llei 12/1998, de 21 de desembre:

2. En el cas d'obres o d'intervencions dins un conjunt històric, jardí històric, lloc històric o lloc d'interès etnològic mentre no s'aprovi definitivament la normativa urbanística de protecció a què fa referència l'article 36 d'aquesta Llei, per a la concessió de llicències o l'execució de les atorgades abans d'iniciar-se l'expedient de declaració, serà necessària l'autorització de la Comissió Insular del Patrimoni Històric, i en tot cas, no es permetran alineacions noves, alteracions en l'edificabilitat, parcel·lacions ni agregacions.

3. Un cop aprovada definitivament la normativa a què es refereix l'article 36 d'aquesta Llei, els ajuntaments interessats seran competents per autoritzar directament les obres que desenvolupin el planejament aprovat, excepte en els supòsits prevists al punt 1 d'aquest article. En tot cas, els ajuntaments hauran de comunicar a la Comissió Insular del Patrimoni Històric, en el termini màxim de 10 dies, les autoritzacions i llicències concedides.

.../..."

Per tot l'anterior, tampoc resulta procedent l'estimació d'aquesta pretensió.

La CIPHA, en ús de les seves facultats, sobre la base de l'informe emès pel tècnic de Patrimoni Històric de data 21-11-2002, va considerar que els béns de ses Salines de Formentera tenen un valor que els fa mereixedors de protecció, i en conseqüència, a l'empara de la LPHIB, adoptà l'oportú acord d'incoació.

A l'expedient es troba tota una documentació (informes, fotografies, etc.) que justifica el valor patrimonial històric del que es vol protegir.

S'han dut a terme els tràmits preceptius, de conformitat amb la LPHIB per a l'efectiva declaració, com a BIC, d'aquest bé.

Tot de conformitat amb l'art. 10.1 de la LPHIB, la declaració de BIC s'acorda pel Ple del Consell Insular, a proposta de la CIPHA (ara Comissió Insular d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Patrimoni Historicoartístic, en haver entrat en vigor el nou Reglament orgànic de la Corporació, aprovat definitivament pel Ple del Consell en data 20-2-2004 (BOIB núm. 32, de 6-3-2004).

Atès el que disposa l'art. 82.1 de l'esmentat Reglament orgànic, aquest assumpte haurà de passar prèviament per la Ponència Tècnica de Patrimoni Historicoartístic, en preveure's que els informes i propostes de la Ponència Tècnica seran previs i preceptius (llevat en els casos d'urgència apreciats per la Comissió amb el vot favorable de la majoria dels presents).

Per tot l'anterior, s'informen desfavorablement les al·legacions presentades per l'entitat SALINERA ESPAÑOLA, SA i, en conseqüència, s'informa favorablement la declaració de les Salines de Formentera com a BIC, amb la tipologia de lloc històric, informe que s'eleva a la Ponència Tècnica de Patrimoni Històric per tal que realitzi, en el seu cas, la corresponent proposta a

la Comissió Insular perquè l'elevi al Ple del Consell per a l'adopció de l'acord de declaració.

Així mateix, es vol fer constar que, de conformitat amb l'art. 10.1, LPHIB, la declaració inclourà la descripció dels elements per identificar-los i contendrà almenys les actuacions a què es refereix l'art. 7.4 de la present Llei.

Una vegada adoptat l'acord de declaració pel Ple del Consell Insular d'Eivissa i Formentera, si n'és el cas, aquest s'haurà de notificar als interessats, a l'Ajuntament on radica el bé i al Govern de les Illes Balears, i es publicarà en el BOIB i en el BOE, i es procedirà a la seua inscripció en el registre insular de BIC.

Aquest és l'opinió de qui subscriu, la qual se sotmet a qualsevol altra millor fonamentada en dret."

Atesa la proposta de la unanimitat dels membres de la Ponència Tècnica de Patrimoni Historicoartístic en la sessió de dia 22 de maig de 2004 (que feia seu l'informe i sobre la seva base), i conformement amb aquesta proposta.

Vist tot l'anterior, la Comissió Insular d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Patrimoni Historicoartístic, per unanimitat dels presents, adopta el següent

ACORD

ELEVAR al Ple de la Corporació la següent PROPOSTA D'ACORD:

1. Desestimar les al·legacions presentades per Salinera Española, SA.
2. Declarar Bé d'interès cultural amb la tipologia de lloc històric ses Salines de Formentera (ANNEX I i ANNEX II). No es fixa cap entorn de protecció.
3. Notificar l'acord a l'interessat i a l'Ajuntament de Formentera i al Govern de les Illes Balears.
4. Publicar l'acord en el BOIB i en el BOE.
5. Registrar en el registre insular de BICs".

La qual cosa es fa pública als efectes oportuns.

EL PRESIDENT DEL CONSELL D'EIVISSA I FORMENTERA,
Pere Palau Torres
Eivissa, 9 d'agost de 2004

ANNEX I

1. MEMÒRIA HISTÒRICA

No hi ha dubte que les salines de Formentera, igual que succeeix amb les d'Eivissa, foren explotades en la mateixa antiguitat.

Fins i tot, seria lògic considerar que en època prehistòrica els habitants de la Pitiüsa menor aprofitarien les basses salades naturals per a l'obtenció d'un element, que fins a l'aparició en el mercat de la refrigeració artificial, va ser clau en la conservació d'aliments.

Malgrat això el tema no ha estat investigat a fons i, per ara, resta en el simple terreny de la lògica.

Abans de la conquesta catalanoaragonesa de 1235 ja s'esmenten les salines de Formentera en les previsions de repartiment: ... i tota l'illa de Formentera amb les seues salines.

En la carta d'infeudació de l'illa de Formentera atorgada per Guillem de Montgrí a Berenguer Renard el 19 d'agost de 1246 es diu textualment: Tu etiam et tui populores eius insule possitis in salinis abstrahere sal ad usus et opus vestris sed no possitis inde trahere el alicui vendere vel dare sine spetiali licentia nostra; et tu et tui possitis piscare in stagne et in mare.

Tradicionalment, a l'edat mitjana les salines estaven regides per la Universitat que en realitzava l'explotació a canvi d'una sèrie de rendes a la Corona.

El 1715 les Salines de Formentera, juntament amb les d'Eivissa, passaren a ser propietat de l'Estat.

L'any 1797, el fuster Antoni Roselló propicià que les rodes que mouen les aigües dels estanys es perfeccionassin. La seua idea, encara que també incloïa les instal·lacions salineres eivissenques, va ser aplicada principalment a Formentera.

La solució va ser cara, ja que els nous enginyers tendien a substituir la fusta pel ferro i a causa de l'enorme salinitat que els afectava duraven poc en bon estat.

Formentera sols tenia un carregador i era molt reduït, a penes tenia cabuda per a 300 modins. L'autor el qualifica de bellíssim i resguardat dels vents de tramuntana, gregal, llevant i xaloc i suggeria que en lloc de millorar-se aquest, se'n fes un altre de nou al lloc conegut com es Muntanyar.

A l'inici del segle XIX, l'estany de les Salines de Formentera tenia 1.812 x 375 vares de llarg i aleshores estava dividit en quatre estanys anomenats: Sant Lluís, Mules, Divisió i Barquetes.

Un altre estany estava allunyat una llegua del de Sant Lluís i se l'anomenava estanyol de la Savina. El considerava massa distant de les Salines i encara més del carregador.

Segons l'Arxiduc Lluís Salvador, el 1871 les salines foren venudes per l'Estat espanyol a una empresa privada i el 1885 tot feia preveure que les salines desapareixerien, però l'Estat es decidí a revendre-les i així el perill s'esvaí afortunadament.

L'explotació per una companyia particular les tornà a fer reviure.

A més dels estanys, les salines tenen dues cases, sa Revista i es Carregador de la sal, i unes cent quaranta-quatre hectàrees de bosc i arenals. La part més important, anomenada ses Salines, d'unes vint-i-quatre hectàrees fou venuda a Joan Baptista Muntaner (1871) i ell la va vendre dos anys després a Antoni Marroig Bonet, propietari que havia promogut el cultiu de vinyes a Formentera, pel mateix preu que n'havia pagat, vuitanta mil quatre-cents una pessetes.

Les salines d'en Marroig es dividien en quatre estanys petits que rebien els noms de Principal, de ses Mules, Divisió de ses Barquetes, ses Barquetes i Sant Lluís. Les obres de millora que s'hi anaren fent aconseguiren l'explotació de vuit estanys naturals i sis d'artificials. D'aquesta manera les salines anaven prenent a poc a poc una importància considerable.

A migjorn del camí de la Savina a Sant Francesc es trobava l'estany des Peix llacuna d'aigua salada on abundaven els peixos que li donaren nom. Era un bon refugi per a les embarcacions petites.

Molt més gran era s'estany Pudent, a gregal de l'anterior, entre les salines d'en Marroig i d'en Ferrer. El nom li venia de les males olors que se'n desprenien antigament a l'estiu. S'havia anomenat estany des Flamencs, perquè, segons es creu, les aus hi abundaven molt. Actualment no n'apareixen més que de tant en tant.

S'estany Pudent fou un focus insalubre per als de Formentera. Deixà de ser-ho des que el darrer bisbe d'Eivissa, Basilio Antonio Carrasco Hernando (1831-1852), de molt grata memòria a les Pitiüses, manà obrir a expenses seues la sèquia que fa més de cinquanta anys posa en comunicació la llacuna amb la mar.

Dins s'estany Pudent existien alguns naixements d'aigua dolça, un d'ells tan abundós que pujava visiblement damunt la superfície, quan aquesta era plana sense vent.

Des que s'havia obert la sèquia per comunicar-lo amb la mar, s'estany Pudent tenia diversitat de peixos, i hi pescaven els habitants de Formentera, d'Eivissa i fins i tot de la península. Les espècies més corrents eren mujols, llises, mabres. També hi acudien aus diverses, com ànecs i d'altres.

L'any 1868 el Reial Patrimoni va vendre s'estany Pudent a la societat J. E. I. Wallis y Compañia. Aquesta empresa havia fet moltes millores al dit estany, fins al punt de convertir-lo en una piscifactoria important.

La sal se solia treure entre el mes de juliol i la caiguda de l'estiu, i s'empraven dues màquines de vapor. Els treballadors se servien de cànecs i pales de fusta, llargues i especials. La sal era transportada per via fèrria mitjançant animals dels treballadors o de la companyia. (p. 118 del llibre de Marí Cardona, sobre l'edició de l'arxiduc de 1885.)

La dècada dels anys 50 del segle XX es construïren elements rellevants com la torre de moldre la sal, encara dempeus, però en perill d'enrunament, alhora que el sistema de vagonetes estirades per locomotores s'imposà des dels temps de l'enginyer Eugeni Molina, i fins al començament dels anys 70 del segle XX.

Per les dades a l'abast cal suposar que les vagonetes i locomotores aparegueren en escena a principi de la dècada dels anys 80 del segle XIX.

Les salines de Formentera, per raons econòmiques, aturaren la seua activitat a mitjan anys 80 del segle XX.

Finalment a començament dels anys 90 va ser demolida la part més septentrional del gran mur plataforma anomenat es Guafe.

2. MEMÒRIA DESCRIPTIVA

Les salines de Formentera, al llarg de la seua àmplia i dilatada història han sofert nombroses transformacions. Res se'n sap, a nivell físic, de les seues fases antigues, com la púnica i la romana o la musulmana, a causa de les mutacions posteriors.

El que hom pot avui observar i, en conseqüència descriure, correspon bàsicament a l'etapa compresa entre els segles XVIII i XX.

Cal distingir a les salines de Formentera dos sectors d'estanys. Un d'ells de molt menor superfície se situa just al S-SE del port de la Savina i eren les anomenades "Salines Ferrer".

L'altre sector saliner, molt més ampli, com s'ha dit, està configurat per una franja allargada, amb un eix principal de projecció NNW-SSE que, per tramuntana, comença pràcticament vora el molí d'en Marroig i acaba a la costa NE de s'estany Pudent.

És conegut el funcionament de les salines de Formentera en la seua darrer etapa, és a dir, la del segle XX, gràcies no sols al que encara físicament pot examinar-se, sinó també a valuosíssims testimonis orals de vells treballadors, com el de Josep Serra Escandell "Formiga", persona a la qual deu molt la present memòria.

L'aigua del mar entrava a s'estany Pudent mitjançant el canal de comunicació, conegut com sa Sèquia (núm. 17), element necessari que, com abans s'ha dit va ser sufragat per per Basilio Carrasco el segle XIX.

Al voltant de la costa de l'estany s'havia construït un mur de circumvallació a dins la mateixa aigua, per tal de poder fer donar la volta a la que entraria als estanys saliners, augmentant així la seua graduació.

L'esmentat corrent d'aigua era activat per l'anomenada "màquina d'en Palla" (núm. 19). Es tracta d'un sistema mecànic que es situa vora la costa de NNE de s'estany Pudent a pocs metres al SE del punt conegut com s'església Vella.

Aquest sistema, al llarg de bona part dels anys del segle XX sofrí diferents transformacions tendents a la seua modernització tècnica, per tal de millorar la rotació d'una gran roda de ferro amb pales per al transvasament de l'aigua.

De la dita roda, encara es conserven fotografies dels anys 40, quan era completa i estava en funcionament.

Així, se sap que en un principi emprava un motor de gas pobre, que posteriorment va ser substituït per una màquina semidièsel alemanya de la marca Deutz i finalment pe una dièsel més moderna.

Malgrat això, existeix una estructura, a escassa distància a llevant de la màquina d'en Palla, que sens dubte era l'element mecànic precedent en el sistema de moviment de l'aigua (núm. 20)

Se'n conserva la torre, petita i lleugerament cònica, feta amb peces de marès local i morter de calç. Els seus elements mecànics han desaparegut i en queden només tronxos de savina enfilant-se pel seu parament interior a manera de rudimentària escala.

Es tracta del molí d'en Ferrer, que se sap construït la darrer del segle XIX.

Cal fer esment també de les nòries o sènies per a pujar l'aigua d'un estany més baix, a un altre més alt.

D'aquestes, n'existeixen tres dues d'elles a les salines d'en Ferrer (núm. 8 i 10) i una les salines d'en Marroig (núm. 18).

Totes són idèntiques i es basen en una plataforma, de planta circular i elevada per sobre del nivell dels estanys, on la rotació d'un animal activava una roda amb cadufos, sistema per tant idèntic al de les sènies d'extracció d'aigua amb finalitat agrícola tradicional.

El segle XX, tot i conservar-se les plataformes, els animals i enginyes esmentats foren substituïts per bombes modernes amb motors dièsel.

No pot deixar de fer-se esment a la curiosa estructura de pedra amb ciment, de planta quadrada i coberta per un sostre de doble vessant, que parteix del mateix nivell de sòl i que és molt arestat i sòlid. Té dues portes contraposades que dibuixen una ziga-zaga (núm. 11).

Aquesta construcció, que clarament defineix un sistema de defensa antiaeri, en realitat no constitueix sinó la protecció d'un dipòsit construït pel III Reich per al combustible d'hidroavions que amaraven a l'estany Pudent.

Al seu interior roman encara un gran dipòsit metàl·lic de froma cilíndrica i amb alguns dels seus tubs, que també són metàl·lics.

Malgrat tot el que s'ha comentat, on es concentren més elements constructius i d'enginyeria, d'una manera o de l'altra, relacionats amb la indústria salinera de Formentera, és entre el port de la savina i el punt, més a llevant, on s'ubica la ja comentada Sèquia (núm. 17).

Sa Sèquia (núm. 17) és un canal amb paredació lateral, rectilini i de projecció NW-SE, que comunica s'estany de Pudent amb la mar.

És molt interessant, fins i tot tècnicament el pont de pedra que existeix prop del seu extrem NE (núm. 15). Està fet tot de pedra, que en part és maresa i en part calcària, amb morter de calç, i té ressals a la base i està rematat amb un arc de mig punt.

En realitat, aquest pont va ser construït per al pas de la via fèrria que conduïa dels estanys cristal·litzadors de les salines d'en Marroig, fins a la torre de molta i es Guafe.

Just a la dreta de la desembocadura de sa Sèquia, per tant a la mateixa vora del mar, existeix un viver de peix tallat a la roca maresa base (núm. 16). Té forma quadrada amb dos canals de comunicació per a l'aigua, contraposats als cantons NE i SW, un dels quals connecta amb la mateixa sèquia.

Cal fer esment també d'una caseta antigament utilitzada pels carrabiners, dels quals ha pres el nom (núm. 14).

Destaca, sobretot, el tram de ponent de "sa Guia" (la via fèrria), que és més pròxim al port de la Savina.

Per tal de salvar el desnivell natural va ser construït un gran mur plataforma (núm. 4), de més de tres metres d'ample i d'una alçària creixent en direcció W. En el seu extrem, el trajecte abans recte dibuixava un angle de projecció NNW, per configurar el que s'anomenava "es Guafe" (probablement de l'anglès Warf) on s'efectuaven les operacions de càrrega en barcases i altres vaixells per al transport de sal.

Aquesta part final del mur fou destruïda per tal d'efectuar obres de reforma al port de la Savina a principi dels anys 90 del segle XX, esdevenint, tal volta l'única mutilació important d'elements històrics construïts a totes les salines de Formentera. D'aquesta manera, ja isolat del seu traçat original, sols queda una part del mur de tancament de ponent (núm. 1).

Un altre element molt destacat, i integrat en el mur plataforma esmentat, és la torre de molta (núm. 2). Es tracta d'una estructura de planta quadrada amb tres nivells d'alçària i on se situen els enginyes mecànics de trituració de la sal, que encara es conserven.

Aquesta torre està feta amb pedra, però utilitza en els diferents arcs que té, maons cuits. El seu acabat es referit i pintat de blanc.

Al cantó NE superior de la torre de molta hi ha un pal de fusta, que té inserit un element cònic de ferro. Els obrers de les salines del segle XX l'anomena-

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bfcd219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bfcd219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

ven “es Bombo”. Quan la peça de ferro era a la part alta de pal, era temps de repòs i, contràriament, quan estava a baix era horari de treball.

A l'abric del gran mur plataforma i fins les salines d'en Ferrer i, més a llevant, la costa N de s'estany Pudent, existien altres elements constructius relacionats amb la indústria salinera de Formentera.

Així, el lloc que actualment s'empra com a drassana (núm. 7), no era altra cosa que una gran plaça on s'acumulaven munts de sal. Aquesta estava tancada per llevant per un alt mur de maçoneria de pedra ordinària amb grans contraforts en la seua cara est. Es tracta d'un element amb valor propi.

Més a llevant, també adosada al gran mur-plataforma per la seua part de migjorn existeix una altra plaça d'acumulació de sal (núm. 21). Igual que l'esmentada anteriorment està protegida per murs perpendiculars, fets amb la tècnica ja esmentada i amb contraforts.

En aquesta encara romanen, mig petrificades, les restes dels darrers munts de sal, que ja no trobarem destí, doncs s'aturà l'activitat salinera. Destaca en aquest punt una altra tremuja, mitjançant la qual des de les vagonetes s'abocaria directament la sal a la dita plaça.

A part d'això, en la zona esmentada, hi ha diferents magatzems i construccions antigues (núm. 3, 5, 6, 9, 12 i 13). Una d'elles, en realitat, té l'aire de casa pagesa (núm. 9).

3. ESTAT DE CONSERVACIÓ

L'estat de conservació dels elements protegits de les salines de Formentera físicament, ha de considerar-se excel·lent, encara que amb algunes observacions negatives que, en conjunt, no desmereixen gaire l'interès i l'entitat del conjunt de béns.

Així, cal recordar que el màxim atemptat va ser el comès els anys 90 del segle XX al punt del mateix port de la savina conegut com “es Guafè” on foren trencats i eliminats una part dels grans murs i plataformes antigues.

Cal dir també que la torre de mòlta, malgrat conservar-se intacte, ofereix algunes esquerdes, propiciades per les ja esmentades demolicions, que a un termini mitjà podrien amenaçar la seua integritat.

La resta d'elements, com les sènies, els murs de separació d'estanys, la màquina d'en Palla, el molí d'en Ferrer, etc. es conserven bé, malgrat sigui en estat d'abandonament, i de manera íntegra.

4. BENS MOBLES I ALTRES PERTINENCES VINCULADES A L'IMMOBLE

En aquest apartat es considera lògica la inclusió de tota una sèrie de vagonetes conservades, com elements decoratius a l'interior de la zona de protecció.

De la mateixa manera, es vincula també la locomotora que es conserva actualment al museu etnològic de Formentera.

Quant a la torre de mòlta, els mecanismes de trituració de sal que, segons informacions verbals, es conserven, queden també vinculats al bé immoble.

5. JUSTIFICACIÓ, TIPOLOGIA I ABAST DE LA DECLARACIÓ

Les salines de Formentera constitueixen una unitat industrial i històrica lligada a les formes de vida i a l'economia Formentera des de temps immemorials.

Com s'ha dit en capítols anteriors, l'estructura productiva d'aquestes salines, en la seua fase més recent, la dels segles XIX i XX, a nivell físic roman pràcticament intacta.

Ultra això, és tracta d'un paratge natural de gran bellesa i interès, tant ecològic, com mediambiental.

Un fet que cal considerar rau en l'abandonament actual de les instal·lacions, rere l'aturada productiva dels anys 80 del segle XX. Amb tot, però, cal deixar un marge a la possibilitat, segurament positiva, que en el futur sigui represa l'activitat industrial.

En qualsevol cas, el tècnic que subscriu considera que tots els elements constructius i d'enginyeria aquesta instal·lació han de ser protegits, sigui com

testimoni inactiu, però físic, de tota una gran etapa històrica o, en cas contrari, d'una activitat viva, en la qual dialoguin els valor historicopatrimonials del passat amb les innovacions tecnològiques que s'estimini lògiques, necessàries i compatibles.

L'abast de la declaració ha de comprendre, per tant tots aquests elements inventariats, inclosa l'àrea de terreny que dibuixa la seua distribució espacial.

En realitat, tota la trama d'estanys saliners configura una retícula irregular de murs, canals, placetes, etc. que, de manera necessària, comprèn l'espai productiu intermedi.

Un altre espai, emmarcat per construccions pròpies de la indústria salinera és l'àrea compresa entre el gran mur plataforma, el port de la Savina i sa Sèquia i la vora NW de s'estany Pudent, on s'acumulen una sèrie d'elements constructius inextricablement lligats a les Salines de Formentera, és també espai patrimonial, ja que estava ocupat per grans places de càrrega, descarrega i acumulació de sal ja extreta dels estanys.

Un tercer sector és la zona o passadís artificial de circumval·lació a l'estany Pudent. Construït perquè l'aigua al girar, moguda per enginyers artificials, com especialment l'anomenada màquina d'en Palla augmentés el seu grau de salinitat.

Aleshores, queda protegit aquest sistema, inclòs el mur i la propia vora de l'estany.

En qualsevol cas la figura que es proposa per a tot el conjunt d'elements esmentats és la de Bé d'Interès Cultural.

Quant a la tipologia del Bé d'Interès Cultural, cal admetre que la Llei del patrimoni històric de les illes Balears, que ressegueix els conceptes i preceptes de la llei estatal de l'any 1985, deixa un marge obert, pel cas que es tracta, almenys a dues o, fins i tot, tres possibilitats.

Es descarta la de lloc d'interès etnològic, a causa del fet que l'organització de les salines de Formentera, tal com ha arribat a l'actualitat, no és exactament una “manifestació de les formes de vida, cultura i activitats tradicionals del poble...”

Tampoc sembla escaient la figura de conjunt històric, a causa de la diversificació d'elements i de l'espai observat, ni de zona arqueològica pròpiament dita, en la mesura que la part de les salines, amb restes al subsòl solament susceptibles de ser estudiades amb metodologia arqueològica, tot sense dubtar-ne l'existència —i, per tant, segons la mateixa llei adquirint també la condició de zona arqueològica—, no sembla en cap cas predominant

Per ara, i mentre les lleis no creïn figures específiques, com ara la de “zona historicoindustrial”, la figura tipològica que més hi encaixa és la de “lloc històric” a causa de l'acumulació d'elements “tècnics” i “històricoindustrials”, definits al punt 4 de l'article 6 de la Llei del patrimoni històric de les Illes Balears. Aquesta serà, per tant, la tipologia adoptada.

6. BIBLIOGRAFIA

Cirer Pons, J. Tratado de las Reales Salinas de Yviza y Formentera. Introducción i transcripció Antoni Ferrer Abárzuza. Editorial Mediterrània, Eivissa 1999.

Macabich, I: Historia de Ibiza III: 16-17.

Marí Cardona, J. Els camins i les imatges de l'Arxiduc ahir i avui; Institut d'Estudis Eivissencs, Eivissa, 1992; p. 116-119.

Àustria, L. S. d': Les antigues Pitiüses.

Vidal, L. M.; E. Molina: “Reseña física y geológica de las islas de Ibiza y Formentera”. Boletín de la Comisión del Mapa Geológico de España, VII. Madrid 1880: 67-113.

Vilà Valentí, J. Ibiza y Formentera islas de la sal. Estudios Geográficos. Madrid, Instituto de Geografía Elcano, CSIC XIV 1953.

Vilà Valentí, J.: Formentera. Estudi de geografia humana. Patronat Municipal de Cultura. Ajuntament de Formentera. Eivissa 1986: 40-41 i altres.

7. LLISTAT D'ELEMENTS MECÀNICS, CONSTRUCTIUS, TÈCNICS I D'ENGINYERIA LLIGATS A LES SALINES DE FORMENTERA.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf4dc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf4dc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

- 1 Mur de ponent (part remanent del "Guafé"), després de la seua destrucció parcial a principi dels anys 90.
- 2 Torre de mòlta de la Sal.
- 3 Caseta antiga, adossada al mur de trànsit de vagonetes.
- 4 Gran mur-plataforma de trànsit de vagonetes per al transport de sal a la torre de moldre i altres operacions de càrrega i descàrrega.
- 5 Fusteria.
- 6, 9, 12, 13 construccions d'una sola planta lligades a la indústria salinera.
- 8 i 10 Sènies per al transvasament d'aigua dels estanys.
- 11 Antic dipòsit subterrani amb part aèria de refugi per a combustible construït pels alemanys en el decurs de la segona guerra mundial.
- 14 Caseta dels carrabiners.
- 15 pont sobre sa Sèquia.
- 16 Viver per a peix tallat a la roca.
- 17 Sa Sèquia, sufragada pel bisbe Basilio Carrasco.
- 18 Sènia per al transvasament d'aigua dels estanys.
- 19 La "Màquina d'en Palla". Element per activar la circulació d'aigua al voltant de s'estany des Peix.
- 20 Moli d'en Ferrer, antiga estructura a propulsió eòlica per activar la circulació d'aigua salada.
- 21 Murs amb contraforts de la plaça de llevant d'acumulació de sal.
- 22 Genèricament, tots els murs de separació i delimitació d'estanys, canals i mecanismes de comportes i placetes a tota la zona salinera de Formentera.
- 23 Mur de circumval·lació a s'estany Pudent, per on l'aigua era feta girar amb la finalitat d'augmentar la seua salinitat.

ANNEX II

— o —

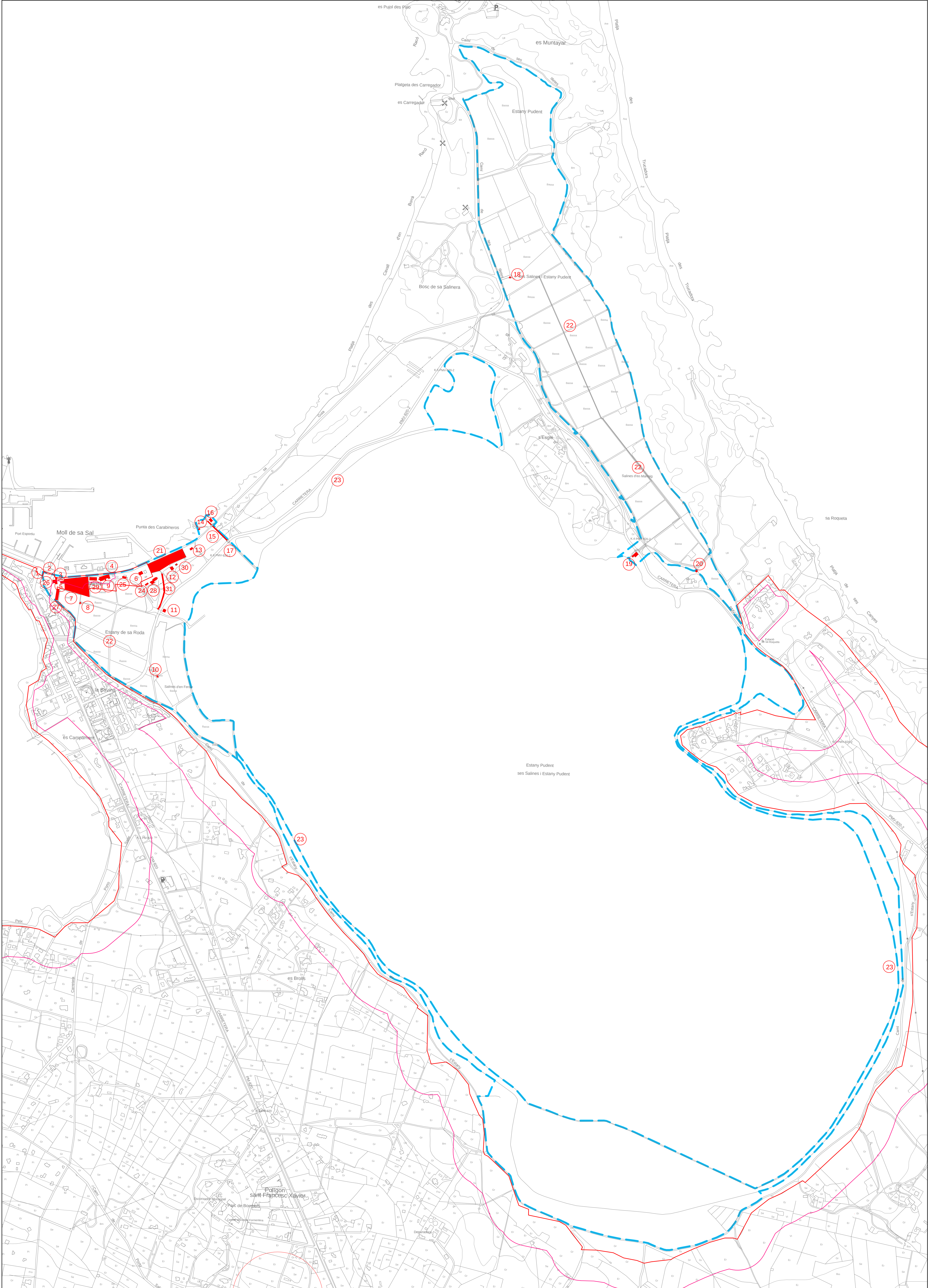
Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bfdc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bfdc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

ANNEX 2 ÀMBIT DEL BIC

PLA ESPECIAL DE PROTECCIÓ DEL BIC DE SES SALINES DE FORMENTERA
CONSELL INSULAR DE FORMENTERA

AMBIT BIC

NUMERO FITXA

ELEMENTS BIC

LÍMIT ZONA DPMT

LÍMIT ZONA DE SERVITUD DE PROTECCIÓ

ANNEX 3 NORMES URBANÍSTIQUES DE PROTECCIÓ

Article 1 Àmbit

1 Les determinacions del Pla especial de protecció de BIC de ses Salines de Formentera resulten de l'aplicació al conjunt dels elements constructius i d'enginyeria de les salines de Formentera que varen ser declarats Bé d'interès cultural en la tipologia de Lloc històric, per resolució del Consell Insular d'Eivissa i Formentera de data 22.10.2004, publicada en el BOIB número 114 de data 19.08.2004 i en el BOE número 9, de data 11.01.2005.

2 L'àmbit físic de dit conjunt és el que es defineix a la documentació gràfica continguda a l'Annex 2 del Pla especial, en la qual també es concreta l'emplaçament de cada un dels elements mecànics, constructius, tècnics i d'enginyeria lligats a les salines de Formentera a què la declaració abans esmentada feia referència, remetent a la fitxa individual en què es descriuen les característiques essencials de cada un d'ells i s'hi concreta el seu règim específic de protecció.

Article 2 Naturalesa i objecte

1 El Pla especial de protecció del BIC de ses Salines de Formentera és un pla especial de desenvolupament de les determinacions del Pla territorial insular de Formentera, d'aquells als quals es refereix l'article 45 de la Llei 12 /2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears, redactat d'acord amb el marc general de les determinacions de l'article 36.2 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears, estableixen respecte de l'obligatorietat de formulació del planejament urbanístic de protecció dels BIC declarats en la modalitat de Lloc històric.

2 El Pla especial té per objecte definir l'ordenació i protecció del conjunt dels elements constructius i d'enginyeria de les salines de Formentera que foren declarats BIC, d'acord amb les determinacions de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears i respectant les determinacions que, respecte dels elements que conformen dit conjunt es contenen en el Catàleg de protecció del Pla territorial insular de Formentera.

Article 3 Determinacions per a l'ordenació i protecció

1 Les determinacions que el Pla especial estableix per a l'ordenació i protecció dels elements constituents del BIC es concreten a:

- a. Les Normes urbanístiques de protecció.
- b. Les Fitxes descriptives i reguladores de les determinacions de protecció de cada un dels elements que la declaració de BIC protegeix de manera individualitzada

2 Les determinacions del Pla especial en relació amb l'ordenació i protecció de cada element que s'hi inclou resultaran vinculants per al Pla d'ordenació i gestió de l'activitat salinera que ha d'elaborar-se en aplicació del que disposa l'article 40.2 del Pla d'ordenació de recursos naturals de ses Salines d'Eivissa i Formentera, així com per a l'Inventari del patrimoni històric del Parc natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera que ha d'elaborar-se en aplicació del que assenyala l'article 73 del Pla rector d'ús i gestió del Parc natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera.

Article 4 Normes urbanístiques de protecció

1 Les Normes urbanístiques de protecció es formulen en el marc del que estableixen les determinacions de:

- a. La Llei 12/1998, de 21 de desembre, del Patrimoni històric de les Illes Balears
- b. La Llei 12 /2017, de 29 de desembre, d'Urbanisme de les Illes Balears
- c. La Llei 17/2001, de 19 de desembre, de Protecció ambiental de ses Salines d'Eivissa i Formentera
- d. La Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni natural i de la biodiversitat
- e. La Llei 1/1991, de 30 de gener, d'Espais naturals i de règim jurídic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears

f. La Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les Directrius d'ordenació territorial de les Illes Balears i mesures tributàries

2 Les Normes urbanístiques de protecció apliquen a l'àmbit i elements concrets a què el Pla es refereix allò que deriva de les disposicions de caràcter general contingudes a:

- a. El Títol VIII relatiu al Règim dels béns protegits i la resta de determinacions concordants de les Normes urbanístiques i de l'ordenació del Pla territorial insular de Formentera
- b. La resolució del Consell Insular d'Eivissa i Formentera de data 22.10.2004 per la qual varen ser declarats Bé d'interès cultural en la tipologia de Lloc històric el conjunt dels elements constructius i d'enginyeria de ses Salines de Formentera
- c. El Pla d'ordenació de recursos naturals de ses Salines d'Eivissa i Formentera aprovat mitjançant acord del Consell de Govern de data 24.05.2002
- d. El Pla rector d'ús i gestió del Parc natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera, aprovat mitjançant Decret 132/2005, de 23 de desembre, publicat en el BOIB número 196.

Article 5 Fitxes descriptives i reguladores

1 Les Fitxes descriptives i reguladores de les determinacions de protecció de cada un dels elements que la declaració de BIC protegeix de manera individualitzada constitueixen l'expressió final i concreta de les determinacions d'ordenació del Pla.

La relació d'elements i les seues fitxes corresponents és la següent:

- Element número 1. Mur de ponent (part restant dl Guafe), li correspon la fitxa número 1
- Element número 2. Torre del Triturador, li correspon la fitxa número 2
- Element número 3. Caseta adossada al mur N devora la torre del Triturador, li correspon la fitxa número 3
- Element número 4. Mur del camí de sa Guia, li correspon la fitxa número 4
- Element número 5. Taller (sa Fusteria), li correspon la fitxa número 5
- Element número 6. Can Cosmi, li correspon la fitxa número 6
- Element número 7. Plaça del Carregador de la Savina, li correspon la fitxa número 7
- Element número 8. Sénia d'en Ferrer, li correspon la fitxa número 8
- Element número 9. Can Miquelet, li correspon la fitxa número 9
- Element número 10. Sénia de s'Estanyol, li correspon la fitxa número 10
- Element número 11. Dipòsit i mollet dels hidroavions, li correspon la fitxa número 11
- Element número 12. Pabelló militar i cotxera, li correspon la fitxa número 12
- Element número 13. Casa del Generador d'electricitat, li correspon la fitxa número 13
- Element número 14. Es Telègraf / Caseta dels Carabiners, li correspon la fitxa número 14
- Element número 15. Pont sobre sa Séquia, li correspon la fitxa número 15
- Element número 16. Es Viver, li correspon la fitxa número 16
- Element número 17. Sa Séquia, li correspon la fitxa número 17
- Element número 18. Sénia dels estanys d'en Marroig, li correspon la fitxa número 18
- Element número 19. Sa Màquina / sa Màquina d'en Palla, li correspon la fitxa número 19
- Element número 20. Molí d'en Ferrer / Molí de Can Ferrer de s'Estany, li correspon la fitxa número 20
- Element número 21. Carregador d'en Cosmi, li correspon la fitxa número 21
- Element número 22. Murs de separació dels estanys, canals i mecanismes, comportes i placetes, li correspon la fitxa número 22
- Element número 23. Mur de circumval·lació de l'estany Pudent, li correspon la fitxa número 23
- Element número 24. Casa de sa Ràdio, li correspon la fitxa número 24
- Element número 25. Magatzem, li correspon la fitxa número 25
- Element número 26. Casa del Motor, li correspon la fitxa número 26
- Element número 27. Tallers, li correspon la fitxa número 27
- Element número 28. Edifici militar de la base d'hidroavions, li correspon la fitxa número 28
- Element número 29. Cas Carabiners, li correspon la fitxa número 29
- Element número 30. Magatzem vora el Carregador d'en Cosmi, li correspon la fitxa número 30
- Element número 31. Rasa per a la via del tren saliner, li correspon la fitxa número 31

2 Les Fitxes s'estructuren en els següents apartats i subapartats:

- a. Localització, en la qual es defineixen els següents aspectes: situació, venda, parròquia, referència cadastral, coordenades UTM i classificació del sòl.
- b. Documentació gràfica, que conté: imatges de l'element i plànol amb la fotografia aèria corresponent.
- c. Característiques, en què es defineixen els següents aspectes: categoria, tipus de bé, descripció, cronologia, criteri i font, autoria, estat de conservació, observacions, dades bibliogràfiques i documentals i equivalència amb altres catàlegs en què s'identifica, en el seu cas, la fitxa del bé inclosa en el Catàleg de protecció del patrimoni històric de Formentera
- d. Dades patrimonials, en què es conté la valoració patrimonial del bé.
- e. Proposta de preservació, en què es contenen: la proposta de protecció mitjançant l'assignació a l'element del grau de protecció corresponent entre els definits en el Títol VIII del PTI; determinacions de protecció relatives a l'entorn de protecció de l'element, volumetria, façanes, enramada, cobertes, annexes, interiors, altres aspectes i directrius d'intervenció.

Article 6 Concreció de les característiques de l'ordenació i protecció.

1 La concreció de les característiques de l'ordenació i protecció que el Pla especial estableix per a cada un dels elements s'efectua per mitjà de:

- a. La proposta de preservació que en base a les dades patrimonials analitzades es conté a la fitxa de cada un.
- b. Les prescripcions contingudes, en el seu cas, a l'acord que la Comissió tècnica assessora del Consell Insular de Formentera adopti a la vista de la valoració que l'òrgan del Consell Insular competent en matèria de patrimoni cultural efectiu de l'estudi històric i arqueològic o, en el seu cas, de l'informe efectuat per a la seua autorització.

2 La proposta de preservació:

- a. Defineix el primer lloc la proposta de protecció general que es proposa per a l'element mitjançant l'assignació d'un dels tres graus de protecció A, B o C que contempla l'article 176 de les Normes urbanístiques i de l'ordenació del PTI, en endavant NU, el que suposa l'admissió, de manera genèrica, dels criteris d'intervenció que en dit article s'estableixen per a cada grau, les directrius pel que fa als usos que s'assenyalen per a cada un, i la limitació de les actuacions, entre les contemplades a l'article 177 de les NU, que resulten admissibles amb caràcter general a cada un dels tres graus.
- b. S'estableix, en segon lloc, els criteris que estima adequats per al tractament de l'entorn dels elements; les actuacions en la seua volumetria; la permissió o no de les enramades; les actuacions entre les contemplades a l'article 177 de les NU que resulten admissibles a façanes, cobertes i interiors; la possibilitat o no d'annexos i la resta de condicions estimades oportunes.
- c. Defineix, per últim, les directrius d'intervenció, exigint la realització d'estudi històric i arqueològic de l'element abans de projectar i autoritzar actuacions que l'afectin de manera global o majoritària, assenyalant de manera genèrica el caràcter d'admeses les actuacions definides per a cada grau de protecció en els articles 176 i 177 del PTI, obligant a la incorporació de les directrius específiques que, en el seu cas, prescriu l'òrgan del Consell Insular competent en matèria de patrimoni cultural com a conseqüència de la valoració de l'estudi històric i arqueològic de l'element, estimant d'aplicació els criteris d'intervenció previstos a l'article 41.1 de la LPHIB, i determinant que els usos a què l'element es destini hauran de garantir la seua conservació, el manteniment de l'estructura i composició de la seua façana i no podrà implicar perjudicis per a la contemplació i gaudi ambiental de l'entorn.

3 Les prescripcions que la Comissió tècnica assessora del Consell Insular de Formentera estableixi, com abans s'ha assenyalat, seran les que dit òrgan col·legiat adopti a la vista del resultat de la valoració que l'òrgan del Consell Insular de Formentera competent en matèria de Patrimoni històric efectui de l'estudi historicoarqueològic que les Directrius d'intervenció contingudes a cada fitxa exigeixen per al cas d'actuacions que afectin globalment o d'una manera majoritària a un element, o en cas de tractar-se d'un altre tipus d'actuació, de

l'anàlisi de les seues característiques que contengui l'informe elaborat per a la seua autorització.

Article 7 Graus de protecció

Els elements inclosos en el BIC s'assignen al grau de protecció A, B o C que s'especifica a la fitxa individualitzada de cada un d'ells, corresponent a tals graus els següents règims de protecció:

1 Grau A. Protecció integral

- a. Els elements s'han de mantenir en la seua total integritat, amb especial respecte científic de les seues característiques singulars i dels elements o parts concretes que el componen, procurant la seua recuperació funcional i monumental per tots els mitjans de la tècnica.
- b. Són objecte de conservació absoluta, han de ser objecte de protecció tant el contenidor com el contingut arquitectònic, s'han de mantenir l'estructura i la decoració originals i es permet tant sols l'eliminació d'elements superflus.
- c. Mantindran els usos actuals, encara que es permetrà la seua adaptació per a l'ús d'equipament públic.
- d. Únicament s'hi podran autoritzar actuacions de restauració, conservació i consolidació.

2. Grau B. Protecció estructural:

- a. Els elements hauran de mantenir les seues condicions volumètriques, estructurals, tipològiques i ambientals, sense perjudici d'obres interiors o exteriors d'adaptació, compatibles amb l'ús pertinent a la seua estructura i funció.
- b. Són objecte de protecció el contenidor i l'embolcall dels edificis, havent de mantenir les façanes, forjats i estructures portants, però s'admeten la seua reforma interior i la millora dels serveis i condicions higièniques.
- c. Únicament podran autoritzar-s'hi actuacions de restauració, conservació, consolidació i rehabilitació, així com les específicament definides al Catàleg.

3. Grau C. Protecció ambiental:

- a. Els elements hauran de mantenir les característiques de la seua façana o tipologia i conservar els detalls decoratius i estètics que, en el seu cas, els caracteritzen.
- b. És objecte de protecció o parcial l'embolcall: façanes i cobertes, per la qual cosa s'admet reforma interior completa. En els casos de protecció parcial s'admetrà fins i tot l'augment de volum sempre que respecti o s'adeqüi a la part de l'embolcall que es protegeixi. En els casos de ruïna s'admetrà així mateix la reconstrucció del contenidor, amb possibilitat, en els casos de protecció parcial, d'increment del seu volum i mantenint l'esquema arquitectònic de l'embolcall.
- c. Admeten els canvis d'ús a algun dels permesos a la zona.
- d. Únicament podran autoritzar-s'hi actuacions de restauració, conservació, consolidació, rehabilitació, reestructuració, ampliació i reconstrucció.

Article 8 Tipus d'actuacions

En els elements inclosos en el BIC es permeten les actuacions que per a cada un d'ells s'especifica a la fitxa individualitzada corresponent, tals actuacions comprenen les següents activitats:

1 Actuacions de restauració, que comprenen únicament les encaminades a reposar o retornar a l'element, o una part d'aquest, les seves característiques originals, científicament conegudes, tant en les seves estructures com en els seus elements, acabats i decoracions, de tal manera que el procés sigui recognizable.

2 Actuacions de conservació, que comprenen únicament les encaminades al manteniment de totes les condicions estructurals i resta d'elements de l'edifici en perfecte estat de salubritat i ornament exterior i interior, incloent les eventuais reparacions de tots aquells elements i

instal·lacions que es considerin en mal estat i les estrictes obres de manteniment, com reparacions d'enrajolat, referits o pintures, etc.

3 Actuacions de consolidació, que comprenen únicament les de recuperació d'elements de les estructures resistents o el seu reforç o reparació amb eventual substitució parcial d'aquestes, per assegurar l'estabilitat de l'edifici o edificis i de les seves parts resistents. Als edificis de Grau A les obres s'hauran de realitzar amb els mateixos materials i sistemes constructius utilitzats originàriament, havent de quedar reconeixibles.

4. Actuacions de rehabilitació, que comprenen únicament les d'adequació, millora de condicions d'habitabilitat o redistribució de l'espai interior, mantenint en tot cas les característiques estructurals de l'element i els aspectes fonamentals de la seva tipologia de forma no mimètica.

5 Actuacions de reestructuració, que comprenen únicament les d'adequació o transformació de l'espai interior de l'edifici o conjunt, incloent la possibilitat de demolició o substitució parcial d'elements estructurals.

6 Actuacions d'ampliació, integrada en el bé o separada del mateix, en la forma i condicions definides en el Catàleg o en la corresponent autorització de la CTA del Consell de Formentera.

7 Actuacions de reconstrucció, la finalitat és aixecar una construcció de nova planta sobre un solar o espai no construït que reproduïxi l'edifici o construcció que el va precedir en l'ocupació de l'esmentat solar o espai.

Article 9 Règim dels elements inclosos en l'àmbit del Parc natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera

1 Les actuacions que es portin a terme en els elements número 4, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 28, 30 i 31, a més de les determinacions d'aquest Pla especial i a les determinacions del Pla territorial insular de Formentera concordants amb elles, hauran d'ajustar-se al que assenyalen els instruments d'ordenació del Parc natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera: el Pla d'ordenació de recursos naturals de ses Salines d'Eivissa i Formentera, aprovat mitjançant acord del Consell de Govern de data 24.05.2002, i el Pla rector d'ús i gestió del Parc natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera, aprovat mitjançant Decret 132/2005, de 23 de desembre, publicat en el BOIB número 196.

2 Específicament:

a. Les actuacions que es duguin a terme a l'element número 10 i en les parts dels elements 22 i 23 que estan incloses en les Àrees de protecció estricta definides pel Pla d'ordenació de recursos naturals de ses Salines d'Eivissa i Formentera, hauran d'ajustar-se al que determina l'article 12 i la resta de determinacions concordants del Pla rector d'ús i gestió del Parc natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera.

b. Les actuacions que es duguin a terme en els elements número 11, 18, 19 i 20 i en les parts dels elements 22 i 23 incloses en les Àrees de conservació definides pel Pla d'ordenació de recursos naturals de ses Salines d'Eivissa i Formentera, hauran d'ajustar-se al que determina l'article 13 i la resta de determinacions concordants del Pla rector d'ús i gestió del Parc natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera.

c. Les actuacions que es duguin a terme en els elements número 4, 6, 8, 12, 13, 14, 15, 15, 17, 21, 24, 25, 28, 30 i 31 i en les parts dels elements 22 i 23 incloses en Àrea d'aprofitament condicionat a la conservació definida pel Pla d'ordenació de recursos naturals de ses Salines d'Eivissa i Formentera, hauran d'ajustar-se al que determina l'article 15 i la resta de determinacions concordants del Pla rector d'ús i gestió del Parc natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera.

Article 10 Règim dels elements subjectes a les determinacions d'altra normativa sectorial amb incidència en l'àmbit del BIC

A efectes de l'aplicació de la resta de normativa sectorial:

- a. Els element número 11, 17 i 19 s'ubiquen a zona afectada per les determinacions de la Llei 5/1990, de 24 de maig, de Carreteres de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, per la qual cosa les actuacions que a s'hi pretengui dur a terme hauran d'ajustar-se al que assenyala la Disposició addicional tercera del Pla territorial insular de Formentera.
- b. Els elements número 11, 17, 19, 20, 22 i 23 s'ubiquen a zona afectada per les determinacions del Reial Decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'aigües i del Pla hidrològic de Balears, per la qual cosa les actuacions que s'hi pretengui dur a terme hauran d'ajustar-se al que assenyala la Disposició addicional segona del Pla territorial insular de Formentera.
- c. La totalitat dels elements del BIC salvat dels elements número 1, 2, part dels 4, 9 i 29 s'ubiquen a Domini públic marítim terrestre o en la seua zona de servitud de protecció, per la qual cosa les actuacions que s'hi pretengui dur a terme hauran d'ajustar-se al que assenyala la Disposició addicional primera del Pla territorial insular de Formentera.

Article 11 Règim de les autoritzacions

1 Prèviament a l'autorització de qualsevol actuació a algun dels elements relacionats a l'apartat 1 de l'article 5 serà precisa l'emissió d'informe favorable de la Comissió tècnica assessora del Consell Insular de Formentera en relació amb el compliment de les determinacions vigents en matèria de protecció del patrimoni històric i artístic.

2 Quan es tracti d'actuacions que afectin els elements número 4, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 28, 30 i 31 serà precisa, a més, la incorporació a l'expedient amb caràcter preceptiu i/o vinculant l'informe de l'òrgan competent en matèria d'espais naturals protegits.

2 Quan els elements s'ubiquin:

- a. En el Domini públic marítim terrestre o a zona afectada per les seues servituds, s'hauran d'incorporar els informes als quals es refereix la Disposició addicional primera. Acomplir la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costes, del Pla territorial insular de Formentera.
- b. A zona afectada pel que disposa la Llei d'aigües i el Pla hidrològic de les Illes Balears, s'hauran d'incorporar els informes assenyalats a la Disposició addicional segona. Acomplir la Llei de Carreteres, del Pla territorial insular de Formentera.

ANNEX 4 FITXES DESCRIPTIVES I REGULADORES

LOCALITZACIÓ

Situació: MUR DE PONENT (PART RESTANT DEL GUAFE)
Vénda: des Brols **Parròquia:** Sant Francesc Xavier
Ref. cadastral: **UTM:** 362419 4288243 **Clasificació del sòl:** PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Arquitectura industrial **Tipus de bé:** Instal·lacions salineres
Descripció:

Mur de ponent de l'antic moll saliner, anomenat el Guafe, fet de pedra i argamassa i d'uns 4,70 metres d'alçada i una distància conservada d'uns 25 metres

Cronologia: Contemporani **Criteri i Font:** Fotografies i plànols històrics

Autoria: Arquitectura industrial **Estat de conservació:** 2

Observacions:

Fotos:

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Número d'element del BIC: 1

Dades bibliogràfiques i documentals:

CIEF, Expedient de declaració de BIC, 2004

Equivalència en altres catàlegs:

Situació: MUR DE PONENT (PART RESTANT DEL GUAFE)

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

El Carregador de la Savina o Guafe era una construcció d'enginyeria del màxim interès, de la qual resta aquest mur i una altra part adossada a la torre del Triturador. Es troba expressament inclòs en la llista d'element d'enginyeria del BIC.

La seua valoració patrimonial és màxima.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ A

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes: Conservació, consolidació i restauració

Enramada: No n'admet

Cobertes:

Annexes:

Interiors:

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: TORRE DEL TRITURADOR

Vénda: des Brols

Parròquia: Sant Francesc Xavier

Ref. cadastral: UTM: 362466 4288229 Classificació del sòl: PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Arquitectura industrial

Tipus de bé: Instal·lacions salineres

Descripció:

Plaça d'emmagatzemament de sal situada a la Savina, immediata al Guafe o Carregador i a la seva torre trituradora. Té planta trapezial i està delimitada pel N per un mur gruixut que suportava la via del trenet saliner, per l'E per un mur dotat de contraforts per la part exterior i és oberta pel S i per l'O. Al mig del mur N hi ha la tolva dins de la qual buidaven les vagonetes del tren. Actualment el seu ús de lloc d'hivernatge i carenat d'embarcacions. Els murs perimetrals i la tolva no reben cap tipus de manteniment.

Cronologia:

Criteri i Font:

Autoria:

Estat de conservació: 2

Observacions:

Fotos: 4543-4551

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Número d'element del BIC: 2

Dades bibliogràfiques i documentals:

CIEF, Expedient de declaració de BIC, 2004
Frontera, 2005: 162-163 (foto: arxiu de Josep Juan)

Equivalència en altres catàlegs:

Catàleg del patrimoni cultural de Formentera: AI-S-005, fitxa núm. 737

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

Situació: TORRE DEL TRITURADOR

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

La torre del Triturador és un element arquitectònic únic dins de la infraestructura de ses Salines. A més, és una fita paisatgística notable de la costa i del port de la Savina en particular.

La seua valoració patrimonial és màxima.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ B

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes: Conservació, consolidació i restauració

Enramada: No n'admet

Cobertes: Conservació, consolidació i restauració

Annexes:

Interiors: Conservació, consolidació i restauració

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bfdc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bfdc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: CASETA ADOSSADA AL MUR N VORA LA TORRE DEL TRITURADOR
Vénda: des Brols **Parròquia:** Sant Francesc Xavier
Ref. cadastral: **UTM:** 362479 4288235 **Clasificació del sòl:** PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Arquitectura industrial **Tipus de bé:** Instal·lacions salineres
Descripció:

Caseta de pedra i argamassa amb porta de doble fulla de llinda plana amb arc de descàrrega sobreposat. Té una escala d'obra adossada a la seua façana O i tota la construcció sembla adossada al parament exterior del mur de contenció de la guia del trenet de ses Salines.

Cronologia: Contemporani **Criteri i Font:**

Autoria: Arquitectura industrial **Estat de conservació:** 5

Observacions:

Fotos: 4543-4551

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Número d'element del BIC: 3

Dades bibliogràfiques i documentals:

CIEF, Expedient de declaració de BIC, 2004
Frontera, 2005: 162-163 (foto: arxiu de Josep Juan)

Equivalència en altres catàlegs:

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bfdc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bfdc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

Situació: CASETA ADOSSADA AL MUR N VORA LA TORRE DEL TRITURADOR

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

La torre del Triturador és un element arquitectònic únic dins de la infraestructura de ses Salines. A més, és una fita paisatgística notable de la costa i del port de la Savina en particular.

La seua valoració patrimonial és màxima.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ B

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes: Conservació, consolidació i restauració

Enramada: No n'admet

Cobertes: Conservació, consolidació i restauració

Annexes:

Interiors: Conservació, consolidació i restauració

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: MUR DEL CAMÍ DE SA GUIA
Vénda: des Brols **Parròquia:** Sant Francesc Xavier
Ref. cadastral: **UTM:** **Clasificació del sòl:** PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Arquitectura industrial **Tipus de bé:** Instal·lacions salineres
Descripció:

Mur de contenció del camí de sa Guia, pel qual circulava, sobre vies, el trenet de ses Salines. Neix a la Torre des Triturador i té uns 300 metres de llargària cap a l'E. És de pedra i argamassa i el seu dia va estar referit en tota la seua alçada, que en el punt màxim arriba als 4,50 metres.

Cronologia: Contemporani **Criteri i Font:**
Autoria: **Estat de conservació:**

Observacions:

Fotos: 4543-4551

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Número d'element del BIC: 4

Dades bibliogràfiques i documentals:

CIEF, Expedient de declaració de BIC, 2004
Frontera, 2005: 162-163 (foto: arxiu de Josep Juan)

Equivalència en altres catàlegs:

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

Situació: MUR DEL CAMÍ DE SA GUIA

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

El mur del camí de sa Guia és un element conformador del paisatge actual de la Savina. És un dels elements destacats del BIC de ses Salines.

La seua valoració patrimonial és màxima.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ A

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes: Conservació, consolidació i restauració

Enramada: No n'admet

Cobertes:

Annexes:

Interiors:

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf4dc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf4dc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: TALLER (SA FUSTERIA)

Vénda: des Brols

Parròquia: Sant Francesc Xavier

Ref. cadastral: UTM: 362485 4288218 Classificació del sòl: PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Arquitectura industrial

Tipus de bé: Instal·lacions salineres

Descripció:

Edifici de planta rectangular que delimita per l'O la plaça del carregador de la Savina. Està cobert de teula a un sol vessant amb inclinació cap a endavant.

Cronologia:

Criteri i Font:

Autoria:

Estat de conservació: 6

Observacions:

Fotos: 4543 i 4554-4557.

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Número d'element del BIC: 5

Dades bibliogràfiques i documentals:

CIEF, Expedient de declaració de BIC, 2004
Frontera, 2005: 162-163 (foto: arxiu de Josep Juan)

Equivalència en altres catàlegs:

Catàleg del patrimoni cultural de Formentera: AI-S-006, fitxa
núm. 738

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

Situació: TALLER (SA FUSTERIA)

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Es tracta d'un element arquitectònic singular, encara que transformat en algunes de les seues estructures, com la coberta.

La seua valoració patrimonial és màxima.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ B

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes: Conservació, consolidació i restauració

Enramada: Admet instal·lació de pèrgola

Cobertes: Restauració

Annexes:

Interiors: Conservació, consolidació i restauració

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: CAN COSMI
Vénda: des Brols Parròquia: Sant Francesc Xavier
Ref. cadastral: UTM: 362745 4288247 Classificació del sòl: PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Arquitectura rural Tipus de bé: cases
Descripció:

Casa pagesa ubicada entre les instal·lacions de la indústria salinera. Es tracta d'una casa de planta rectangular coberta de teula a doble vessant. No té enramada però sí pati davant la façana principal. Aquesta façana no presenta més obertura que la porta del porxo. Un fumeral situat en la crugia del porxo, al cap de ponent, indica que la cuina se situa dins d'aquest. La façana posterior obre tres finestrons i la de llevant una porta i un altre finestró alt. A la part de davant de la casa hi ha un pou de brocal circular emblanquinat.

Cronologia: Criteri i Font:

Autoria: Estat de conservació: 1

Observacions:

Fotos: 4543-4551

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Número d'element del BIC: 6

Dades bibliogràfiques i documentals:

CIEF, Expedient de declaració de BIC, 2004
Frontera, 2005: 162-163 (foto: arxiu de Josep Juan)

Equivalència en altres catàlegs:

Catàleg del patrimoni cultural de Formentera: AT-C-516, fitxa núm. 744

Situació: CAN COSMI

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Can Cosmi inclòs entre els elements individualitzats al BIC de ses Salines, i es tracta d'una casa pagesa de gran interès arquitectònic.

La seua valoració patrimonial és màxima.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ C

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes: Conservació, consolidació i restauració

Enramada: Admet instal·lació de pèrgola

Cobertes: Conservació, consolidació i restauració

Annexes:

Interiors: Conservació, consolidació i restauració

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: PLAÇA DEL CARREGADOR DE LA SAVINA
Vénda: des Brols **Parròquia:** Sant Francesc Xavier
Ref. cadastral: **UTM:** 362533 4288213 **Clasificació del sòl:** PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Arquitectura industrial **Tipus de bé:** Instal·lacions salineres
Descripció:

Plaça d'emmagatzemament de sal situada a la Savina, immediata al Guafe o Carregador i a la seva torre trituradora. Té planta trapezial i està delimitada pel N per un mur gruixut que suportava la via del trenet saliner, per l'E per un mur dotat de contraforts per la part exterior i és oberta pel S i per l'O. Al mig del mur N hi ha la tolva dins de la qual buidaven les vagonetes del tren. Actualment el seu ús de lloc d'hivernatge i carenat d'embarcacions. Els murs perimetrals i la tolva no reben cap tipus de manteniment.

Cronologia: Contemporani **Criteri i Font:** Materials constructius
Autoria: **Estat de conservació:** 2

Observacions:

Fotos: 4538-4543

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Número d'element del BIC: 7

Dades bibliogràfiques i documentals:

CIEF, Expedient de declaració de BIC, 2004
Frontera, 2005: 162 (foto: arxiu de Josep Juan)

Equivalència en altres catàlegs:

Catàleg del patrimoni cultural de Formentera: AI-S-004, fitxa núm. 736

Situació: PLAÇA DEL CARREGADOR DE LA SAVINA

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

La plaça del Carregador de la Savina conforma un espai lliure que condiciona les construccions adjacents, en aquest sentit es tracta d'un element patrimonial únic. Es troba expressament inclòs en la llista d'element d'enginyeria del BIC.

La seua valoració patrimonial és màxima.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ B

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes: Conservació, consolidació i restauració

Enramada: No n'admet

Cobertes:

Annexes:

Interiors:

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: SÈNIA D'EN FERRER

Vénda: des Brols

Parròquia: Sant Francesc Xavier

Ref. cadastral: UTM: 362545 4288149 Classificació del sòl: PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Arquitectura industrial

Tipus de bé: Instal·lacions salineres

Descripció:

Antiga sènia d'impulsió d'aigua per distribuir-la o retirar-la dels estanys. Posteriorment el mecanisme de fusta que seguia el mateix sistema de funcionament de les sènies de pouar aigua va ser substituït per un motor. Una fotografia de Josep Juan dels anys seixanta permet veure un detall d'una d'aquelles sènies (Frontera, 2005: 161).

Cronologia: Contemporani

Criteri i Font: Materials constructius

Autoria:

Estat de conservació: 2

Observacions:

Fotos: 4543 i 4570-4574

*estat de conservació bo pel que fa a l'estructura d'obra i la caseta del motor, el mecanisme de l'antiga sènia va ser desmuntant en substituir-la pel motor.

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Número d'element del BIC: 8

Dades bibliogràfiques i documentals:

CIEF, Expedient de declaració de BIC, 2004
Frontera, 2005: 161 (foto: arxiu de Josep Juan)

Equivalència en altres catàlegs:

Catàleg del patrimoni cultural de Formentera: AI-S-009, fitxa núm. 741

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

Situació: SÉNIA D'EN FERRER

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

La sénia d'en Ferrer és un exemplar únic d'enginyeria d'aprofitament, en el seu origen, de la força animal per fer circular aigua d'uns estanys saliners a altres. Les posteriors transformacions per substituir la tracció animal per la força mecànica d'un motor de combustió presenten també interès patrimonial, que ha de ser valorat tenint el compte el procés general de mecanització de la indústria salinera. Es troba expressament inclosa en la llista d'elements d'enginyeria de la declaració de BIC.

La seua valoració patrimonial és màxima.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ A

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes: Conservació, consolidació i restauració

Enramada: No n'admet

Cobertes: Conservació, consolidació i restauració

Annexes:

Interiors: Conservació, consolidació i restauració

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: CAN MIQUELET
Vénda: des Brols **Parròquia:** Sant Francesc Xavier
Ref. cadastral: **UTM:** 362624 4288234 **Clasificació del sòl:** PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Arquitectura industrial **Tipus de bé:** Instal·lacions salineres
Descripció:

Construcció de planta rectangular amb coberta de teula a doble vessant. Té un cos que sobresurt de la façana principal a la part de ponent i un altre, sembla que adossat a la de llevant. Una enramada petita aixopluga la porta del porxo. Malgrat tractar-se d'un edifici saliner la seva estructura respon a la d'una casa pagesa.

Cronologia: **Criteri i Font:**
Autoria: **Estat de conservació:** 7

Observacions:

Fotos:4525-4531

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Número d'element del BIC: 9

Dades bibliogràfiques i documentals:

CIEF, Expedient de declaració de BIC, 2004
Frontera, 2005: 162 (foto: arxiu de Josep Juan)

Equivalència en altres catàlegs:

Catàleg del patrimoni cultural de Formentera: AI-S-003, fitxa núm. 734

Situació: CAN MIQUELET

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Aquest immoble es troba expressament inclòs en la llista d'elements d'enginyeria del BIC. La seua valoració patrimonial és màxima.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ B

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes: Conservació, consolidació i restauració

Enramada: Admet instal·lació de pèrgola

Cobertes: Conservació, consolidació i restauració

Annexes:

Interiors: Conservació, consolidació i restauració

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: SÈNIA DE S'ESTANYOL

Vénda: des Brols

Parròquia: Sant Francesc Xavier

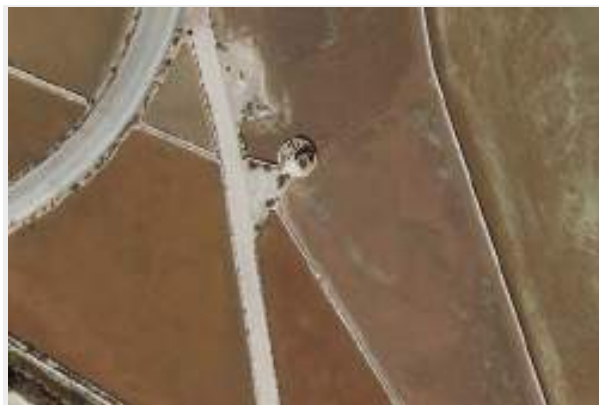
Ref. cadastral: UTM: 362801 4287905 Classificació del sòl: PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Arquitectura industrial

Tipus de bé: Instal·lacions salineres

Descripció:

Antiga sènia d'impulsió d'aigua per distribuir-la o retirar-la dels estanys. Posteriorment el mecanisme de fusta que seguia el mateix sistema de funcionament de les sènies de pouar aigua va ser substituït per un motor. Una fotografia de Josep Juan dels anys seixanta permet veure d'aquesta sènia (Frontera, 2005: 161). Actualment conserva la bancada del motor a l'interior de la caseta descoberta. A l'interior del pou hi ha la bomba i fora la politja que rebia l'impuls del motor per mitjà d'una corretja. Hi ha també un dipòsit de fibrociment que convé retirar.

Cronologia: Contemporani

Criteri i Font: Materials constructius

Autoria:

Estat de conservació: 2

Observacions:

Fotos: 4575-4584

*estat de conservació bo pel que fa a l'estructura d'obra i la caseta del motor, el mecanisme de l'antiga sènia va ser desmuntant en substituir-la pel motor.

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Número d'element del BIC: 10

Dades bibliogràfiques i documentals:

CIEF, Expedient de declaració de BIC, 2004
Frontera, 2005: 161 (foto: arxiu de Josep Juan)

Equivalència en altres catàlegs:

Catàleg del patrimoni cultural de Formentera: AI-S-010, fitxa núm. 742

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bfcd219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bfcd219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

Situació: SÉNIA DE S'ESTANYOL

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

La sènia de d'Estanyol és un exemplar únic d'enginyeria d'aprofitament, en el seu origen, de la força animal per fer circular aigua d'uns estanys saliners a altres. Les posteriors transformacions per substituir la tracció animal per la força mecànica d'un motor de combustió presenten també interès patrimonial, que ha de ser valorat tenint el compte el procés general de mecanització de la indústria salinera. Es troba expressament inclosa en la llista d'elements d'enginyeria de la declaració de BIC.

A diferència de la sènia d'en Ferrer, en aquest cas el procés de mecanització es va produir més tardanament, presumiblement durant la dècada dels anys 60 o ja dins la dels 70 del segle XX. Aquest fet es pot constatar tant pels materials constructius de la caseta (blocs de formigó i coberta de fibrociment) com també gràcies al testimoni fotogràfic de Josep Juan "Pep Miquel", amb una imatge en blanc i negre en la qual es pot veure part del mecanisme de la sènia accionat amb la força d'un animal.

La seua valoració patrimonial és màxima.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ A

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Admet modificació per restituir el mecanisme original de tracció animal

Façanes:

Enramada: No n'admet

Cobertes:

Annexes:

Interiors:

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: DIPÒSIT I MOLLET DELS HIDROAVIONS
Vénda: des Brols **Parròquia:** Sant Francesc Xavier
Ref. cadastral: **UTM:** 362823 4288123 **Clasificació del sòl:** PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Arquitectura militar **Tipus de bé:** Instal·lacions militars
Descripció:

Dipòsit de ferro fet de làmines de d'acer fixades amb reblons i tubs per distribuir combustible i evacuar els gasos. Està situat dins un fossat sobre el qual s'eleva una estructura prismàtica a manera de teulada a doble vessant amb una volta de mig canó al seu interior. Té un accés a cada hastial, són petits, d'arc de mig punt i permeten l'entrada a l'interior a través d'un corredor en ziga-zaga. A cada banda, a l'exterior dels murs talussats, hi ha estructures en què s'allotjaven les claus de pas del combustible. És una estructura a prova de bombes. El mollet proper conté una rampa i encara conserva els norais o estaques per amarrar els aparells. Hi ha restes d'altres construccions entre el moll i el dipòsit que semblen coetànies a aquells elements.

Cronologia: 1936-1939 **Criteri i Font:** Gordillo, 1981: 294 / informacions verbal
Autoria: **Estat de conservació:** 1

Observacions:

Fotos: 4493-4514

Hi ha restes d'altres construccions entre el moll i el dipòsit que semblen coetànies a aquells elements.

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Conjunt Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Número d'element del BIC: 11 (dipòsit)

Dades bibliogràfiques i documentals:

CIEF, Expedient de declaració de BIC, 2004
Gordillo, 1981: 294

Equivalència en altres catàlegs:

Catàleg del patrimoni cultural de Formentera: AM-M-005,
fitxa núm. 731

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

Situació: DIPÒSIT I MOLLET DELS HIDROAVIONS

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

A ses Salines es troben fonamentalment elements construïts amb dues finalitats: la indústria salinera i la militar. Uns i altres són testimonis de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

El dipòsit forma part, juntament amb altres elements propers, de la infraestructura construïda amb finalitats militars i és un exemplar d'enginyeria únic.

En tant que element patrimonial únic la seua valoració patrimonial és, per tant, màxima.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ A

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable

Façanes: Conservació, consolidació i restauració

Enramada: No n'admet

Cobertes: Conservació, consolidació i restauració

Annexes:

Interiors: Conservació, consolidació i restauració

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: PABELLÓ MILITAR i COTXERA
Vénda: des Brols **Parròquia:** Sant Francesc Xavier
Ref. cadastral: **UTM:** 362848 4288263 **Clasificació del sòl:** PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Obres públiques **Tipus de bé:** Instal·lacions salineres
Descripció:

Magatzem que havia servit de garatge per a vehicles de la Salinera i, abans, per a vehicles militars de la base d'hidroavions. A la part de ponent tenia adossat un pabelló destinats a personal militar de la mateixa base. D'aquell pabelló únicament es conserva la solera de ciment i la impressió de la seva façana de llevant en la façana del garatge. Adossada a la façana N del garatge hi ha una cisterna de bona capacitat que forma part del mateix edifici.

Cronologia: 1936-1940 aprox. **Criteri i Font:** Comunicació verbal de Josep Serra "Pep Miquelet"
Autoria: **Estat de conservació:** 2

Observacions:

Fotos: 6095-6108.

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Número d'element del BIC: 12

Dades bibliogràfiques i documentals:

Equivalència en altres catàlegs:

Catàleg del patrimoni cultural de Formentera: AI-S-018, fitxa núm. 969

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bfdc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bfdc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

Situació: PABELLÓ MILITAR i COTXERA

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Aquesta construcció es troba expressament inclosa en la llista d'elements d'enginyeria de la declaració de BIC.

La valoració d'aquest element d'enginyeria és màxima.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ B

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes: Conservació, consolidació i restauració

Enramada: Admet instal·lació de pèrgola

Cobertes: Conservació, consolidació i restauració

Annexes:

Interiors: Conservació, consolidació i restauració

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: CASA DEL GENERADOR D'ELECTRICITAT
Vénda: des Brols **Parròquia:** Sant Francesc Xavier
Ref. cadastral: **UTM:** 362913 4288328 **Clasificació del sòl:** PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Obres públiques **Tipus de bé:** Instal·lacions salineres
Descripció:

Caseta de marès coberta de teules a doble vessant i un afegit fet de blocs de formigó a la part SE. Al cantó NO presenta un arc tapiat, de dovel·les de marès. Segons Josep Serra "Pep Miquelet" (04-09-09) en aquesta construcció hi hagué un generador per produir electricitat per a les instal·lacions salineres.

Cronologia: **Criteri i Font:**

Autoria: **Estat de conservació:** 3

Observacions:

Fotos: 6052-6061.

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Número d'element del BIC: 13

Dades bibliogràfiques i documentals:

Equivalència en altres catàlegs:

Catàleg del patrimoni cultural de Formentera: AI-S-016, fitxa núm. 967

Situació: CASA DEL GENERADOR D'ELECTRICITAT

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Es tracta d'un element arquitectònic d'un tipus d'arquitectura dissenyada i creada per a l'ús tècnic que es requeria. Es troba expressament inclòs en la llista d'elements d'enginyeria de la declaració de BIC.

La valoració d'aquests elements patrimonials contigus és màxima.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ B

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes: Conservació, consolidació i restauració

Enramada: Admet instal·lació de pèrgola

Cobertes: Conservació, consolidació i restauració

Annexes:

Interiors: Conservació, consolidació i restauració

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: ES TELÈGRAF / CASETA DELS CARABINERS
Vénda: des Brols **Parròquia:** Sant Francesc Xavier
Ref. cadastral: **UTM:** 362938 4288393 **Clasificació del sòl:** PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Obres públiques **Tipus de bé:** Instal·lacions salineres
Descripció:

Caseta de marès amb coberta de teula a doble vessant que conserva elements per a la recepció de la senyal telegràfica. El cable del telègraf emergia a pocs metres de la caseta, procedent d'Eivissa; encara s'hi conserven restes de la sèquia que fou practicada per aquesta causa i així mateix restes del mateix cable.

Cronologia: Contemporani **Criteri i Font:** Arribada del telègraf a Formentera
Autoria: **Estat de conservació:** 3

Observacions:

Fotos: 6038-6047.

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Número d'element del BIC: 14

Dades bibliogràfiques i documentals:

Equivalència en altres catàlegs:

Catàleg del patrimoni cultural de Formentera: AI-S-014, fitxa núm. 965

Situació: ES TELÈGRAF / CASETA DELS CARABINERS

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

La caseta del Telègraf, tot i el seu mal estat de conservació, és testimoni de l'avenç de les comunicacions i d'un tipus d'arquitectura dissenyada i creada per a l'ús tècnic (recepció del cable telegràfic) que es requeria. Es troba expressament inclòs en la llista d'elements d'enginyeria de la declaració de BIC.

La valoració d'aquest element d'enginyeria és màxima.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ B

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes: Conservació, consolidació i restauració

Enramada: Admet instal·lació de pèrgola

Cobertes: Conservació, consolidació i restauració

Annexes:

Interiors: Conservació, consolidació i restauració

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: PONT SOBRE SA SÉQUIA
Vénda: des Brols **Parròquia:** Sant Francesc Xavier
Ref. cadastral: **UTM:** 362980 4288405 **Classificació del sòl:** PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Obres públiques **Tipus de bé:** Instal·lacions salineres
Descripció:

Canal de comunicació de l'estany Pudent amb la mar, pont que el salva i purificador d'aigua o viver situat entre el camí de la Guia i la mar.

Cronologia: XVIII **Criteri i Font:**
Autoria: **Estat de conservació:** 2

Observacions:

Fotos: 6027-6037

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Número d'element del BIC: 15 (pont), 16 (es Viver) i 17 (sa Séquia)

Dades bibliogràfiques i documentals:

Equivalència en altres catàlegs:

Catàleg del patrimoni cultural de Formentera: AI-S-013, fitxa núm. 964

Situació: PONT SOBRE SA SÉQUIA

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

El pont de sa Séquia és un exemplar notable d'enginyeria. Es troba expressament inclòs en la llista d'elements d'enginyeria de la declaració de BIC.

Sa Séquia és una obra civil de gran importància i testimoni d'una voluntat de transformació del medi per mitjà de l'esforç.

Es Viver és un cas no relacionat directament amb la indústria salinera però és un exemplar únic.

La valoració d'aquests elements patrimonials contigus és màxima.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ A

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes: Conservació, consolidació i restauració

Enramada: No n'admet

Cobertes:

Annexes:

Interiors:

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf4dc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf4dc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: ES VIVER

Vénda: des Brols

Parròquia: Sant Francesc Xavier

Ref. cadastral: UTM: 362980 4288405 Classificació del sòl: PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Obres públiques

Tipus de bé Instal·lacions salineres

Descripció:

Viver excavat a la roca amb entrada d'aigua de la mar.

Cronologia: Contemporani

Criteri i Font:

Autoria:

Estat de conservació: 2

Observacions:

Fotos: 6027-6037

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Número d'element del BIC: 16 (es Viver) i 17 (sa Séquia)

Dades bibliogràfiques i documentals:

Equivalència en altres catàlegs:

Catàleg del patrimoni cultural de Formentera: AI-S-013, fitxa núm. 964

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

Situació: ES VIVER

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Es Viver es troba expressament inclòs en la llista d'elements d'enginyeria de la declaració de BIC. És un cas no relacionat directament amb la indústria salinera però és un exemplar únic.

La valoració d'aquest element patrimonial és màxima.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ A

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable

Façanes:

Enramada: No n'admet

Cobertes:

Annexes:

Interiors:

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: SA SÉQUIA
Vénda: des Brols Parròquia: Sant Francesc Xavier
Ref. cadastral: UTM: 362980 4288405 Classificació del sòl: PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Obres públiques Tipus de bé: Instal·lacions salineres
Descripció:

Canal o séquia excavada al sòl natural que comunica l'estany Pudent amb la mar.

Cronologia: Contemporani Criteri i Font:

Autoria: Estat de conservació: 2

Observacions:

Fotos: 6027-6037

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Número d'element del BIC: 17 (sa Séquia)

Dades bibliogràfiques i documentals:

Equivalència en altres catàlegs:

Catàleg del patrimoni cultural de Formentera: AI-S-013, fitxa núm. 964

Situació: SA SÉQUIA

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Sa Séquia es troba expressament inclòs en la llista d'elements d'enginyeria de la declaració de BIC.

La valoració d'aquest element patrimonial és màxima.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ A

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes:

Enramada: No n'admet

Cobertes:

Annexes:

Interiors:

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

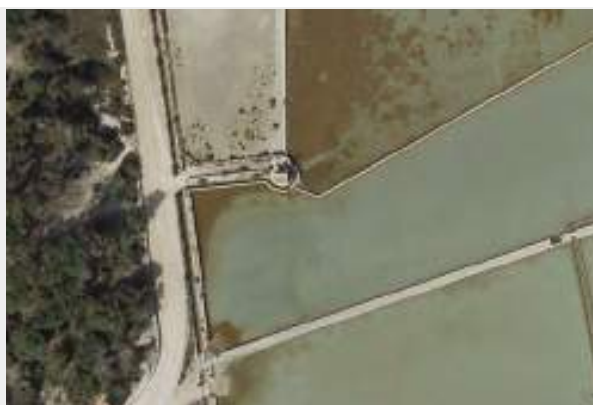
Situació: SÈNIA DELS L'ESTANYS D'EN MARROIG
Vénda: de ses Salines **Parròquia:** Sant Ferran de ses Roques
Ref. cadastral: **UTM:** 363967 4289226 **Clasificació del sòl:** PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Arquitectura industrial **Tipus de bé:** Instal·lacions salineres
Descripció:

Antiga sènia d'impulsió d'aigua per distribuir-la o retirar-la dels estanys. Posteriorment el mecanisme de fusta que seguia el mateix sistema de funcionament de les sènies de pouar aigua va ser substituït per un motor. Una fotografia de Josep Juan dels anys seixanta permet veure una d'aquestes sènies (Frontera, 2005: 161).

Cronologia: Contemporani **Criteri i Font:**

Autoria: **Estat de conservació:** 2

Observacions:

Fotos: 4585, 5279-5287

*estat de conservació bo pel que fa a l'estructura d'obra i la caseta del motor, el mecanisme de l'antiga sènia va ser desmuntant en substituir-la pel motor.

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Número d'element del BIC: 18

Dades bibliogràfiques i documentals:

CIEF, Expedient de declaració de BIC, 2004
Frontera, 2005: 161 (foto: arxiu de Josep Juan)

Equivalència en altres catàlegs:

Catàleg del patrimoni cultural de Formentera: AI-S-011, fitxa núm. 743

Situació: SÉNIA DELS L'ESTANYS D'EN MARROIG

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

La sénia dels estanys d'en Marroig és un exemplar únic d'enginyeria d'aprofitament, en el seu origen, de la força animal per fer circular aigua d'uns estanys saliners a altres. Les posteriors transformacions per substituir la tracció animal per la força mecànica d'un motor de combustió presenten també interès patrimonial, que ha de ser valorat tenint el compte el procés general de mecanització de la indústria salinera. Es troba expressament inclosa en la llista d'elements d'enginyeria de la declaració de BIC.

La seua valoració patrimonial és màxima.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ A

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Admet modificació per restituir el mecanisme original de tracció animal

Façanes:

Enramada: No n'admet

Cobertes:

Annexes:

Interiors:

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: SA MÀQUINA / SA MÀQUINA D'EN PALLA
Vénda: de ses Salines **Parròquia:** Sant Ferran de ses Roques
Ref. cadastral: **UTM:** 364382 4288308 **Clasificació del sòl:** PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Arquitectura industrial **Tipus de bé:** Instal·lacions salineres
Descripció:

Edifici destinat a contenir un motor que accionava una roda de pales per impulsar aigua a l'interior dels estanys saliners o treure'n la sobrant. Primerament hi hagué una màquina de vapor i posteriorment una caldera de gasogen.

Està prevista la seva adaptació a centre d'interpretació de les Salines (2009).

Cronologia: 1880-1970 aprox. **Criteri i Font:** Entrevista a Vicent des Ferreret

Autoria: **Estat de conservació:** 3

Observacions:

Fotos: 7510-7514.

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Número d'element del BIC: 19

Dades bibliogràfiques i documentals:

Equivalència en altres catàlegs:

Catàleg del patrimoni cultural de Formentera: AI-S-019, fitxa núm. 1189

Situació: SA MÀQUINA / SA MÀQUINA D'EN PALLA

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

La màquina d'en Palla o casa de sa Roda, tot i que en estat de conservació deficient, és un exemplar d'enginyeria únic, dissenyat per fer circular aigua del concentrador de l'estany Pudent als estanys saliners a altres. Es troba expressament inclosa en la llista d'elements d'enginyeria de la declaració de BIC.

En tant que element patrimonial únic la seua valoració patrimonial és, per tant, màxima.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ B

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes: Conservació, consolidació i restauració

Enramada: Admet instal·lació de pèrgola

Cobertes: Conservació, consolidació i restauració

Annexes:

Interiors: Conservació, consolidació i restauració

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: MOLÍ D'EN FERRER / MOLÍ DE CAN FERRER DE S'ESTANY
Vénda: de ses Salines **Parròquia:** Sant Ferran de ses Roques
Ref. cadastral: **UTM:** 364583 4288254 **Clasificació del sòl:** PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Arquitectura rural **Tipus de bé:** instal·lacions salineres
Descripció:

Molí utilitzat per a la impulsió d'aigua per a les salines. Només en resta la torre sense mecanismes però amb improntes de com podia haver funcionat. Vegeu un complet historial a Marí Cardona, 1993: 112-113.

Cronologia: 1873-1897 **Criteri i Font:** Temps de propietat d'A. Marroig (Marí Cardona, 1993: 113)

Autoria: **Estat de conservació:** 2

Observacions:

Fotos: 1640, 4435, 7027-7029.

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Número d'element del BIC: 20

Dades bibliogràfiques i documentals:

Marí Cardona, 1993: 112-113

Equivalència en altres catàlegs:

Catàleg del patrimoni cultural de Formentera: AI-S-002 / fitxa núm. 687

Situació: MOLÍ D'EN FERRER / MOLÍ DE CAN FERRER DE S'ESTANY

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

El molí d'en Ferrer, tot i que incomplet, és un exemplar únic d'enginyeria d'aprofitament del vent per fer circular aigua d'uns estanys saliners a altres.

La seua valoració patrimonial és, per tant, màxima en tant que element únic.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ B

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes: Conservació, consolidació i restauració

Enramada: No n'admet

Cobertes: Conservació, consolidació i restauració

Annexes:

Interiors: Conservació, consolidació i restauració

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bfdc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bfdc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: CARREGADOR D'EN COSMI
Vénda: des Brols **Parròquia:** Sant Francesc Xavier
Ref. cadastral: **UTM:** 362834 4288286 **Classificació del sòl:** PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Arquitectura industrial **Tipus de bé:** Instal·lacions salineres
Descripció:

Extensió rodada de mur de pedra que servia per emmagatzemar la sal extreta dels estanys abans de portar-la a carregar en els vaixells o a les barques en el Guafe. Al mig del mur del NO té una tolva per la qual s'abocava la sal que es transportava en les vagonetes del trenet de les salines.

Cronologia: Contemporani **Criteri i Font:**
Autoria: **Estat de conservació:** 2

Observacions:

Fotos: 6062-6074.

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Número d'element del BIC: 21

Dades bibliogràfiques i documentals:

Equivalència en altres catàlegs:

Catàleg del patrimoni cultural de Formentera: AI-S-017, fitxa núm. 968

Situació: CARREGADOR D'EN COSMI

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Es troba expressament inclosa en la llista d'elements d'enginyeria de la declaració de BIC.

La valoració d'aquest element d'enginyeria és màxima.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ A

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes: Conservació, consolidació i restauració

Enramada: No n'admet

Cobertes:

Annexes:

Interiors:

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf4dc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf4dc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: MURS DE SEPARACIÓ DELS ESTANYS, CANALS I MECANISMES, COMPORTES I PLACETES

Vénda: Parròquia:

Ref. cadastral: UTM: Classificació del sòl: PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Arquitectura industrial Tipus de bé instal·lacions salineres

Descripció:

La trama d'estanys saliners configura una retícula irregular de murs, canals, placetes i d'espai productiu intermedi. Els murs de separació, canals, comportes i placetes responen a la finalitat de fer possible la circulació i l'acumulació de l'aigua destinada a concentrar el seu grau salí i a cristal·litzar sal.

Cronologia: Contemporani Criteri i Font: Plànols històrics i fotografies

Autoria: Arquitectura industrial Estat de conservació: 2

Observacions:

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Número d'element del BIC: 22

Dades bibliogràfiques i documentals:

Cirer Pons, J, Tratado de las reales salinas de Yviza y Formentera (1999)
Vilà Valentí, J. Ibiza y Formentera islas de la sal (1953)
Vilà Valentí, J. Formentera. Estudi de geografia humana (1986)

Equivalència en altres catàlegs:

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bfdc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bfdc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

Situació: MURS DE SEPARACIÓ DELS ESTANYS, CANALS I MECANISMES, COMPORTES I PLACETES

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ A

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes:

Enramada: No n'admeten

Cobertes:

Annexes:

Interiors:

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: MUR DE CIRCUMVAL·LACIÓ DE S'ESTANY PUDENT

Vénda:

Parròquia:

Ref. cadastral:

UTM:

Classificació del sòl: PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Arquitectura industrial

Tipus de bé instal·lacions salineres

Descripció:

El canal de circumval·lació de s'estany Pudent funcionava com a estany concentrador de l'aigua de l'estany, la qual, impulsada per mitjans artificials com la màquina d'en Palla era introduïda en els estanys cristallitzadors. El canal queda delimitat per la vora de l'estany i un mur de pedra construït dins del mirall d'aigua de l'estany per tal de poder fer rodar l'aigua destinada als estanys cristallitzadors

Cronologia:

Criteri i Font:

Autoria:

Estat de conservació: 2

Observacions:

Fotos:

Declarat BIC com a Lloc Històric el 17-07-04 (BOIB 11-01-05). Això no obstant el llibre *Béns d'interès cultural i béns catalogats de les illes Pitiüses (1931-2007)*, la fitxa corresponent a les Salines de Formentera les qualifica de BIC com a Conjunt Històric (p. 170, fitxa 135).

Element del BIC núm. 23

Dades bibliogràfiques i documentals:

Equivalència en altres catàlegs:

CIEF, 2007: fitxa 135.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bfdc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bfdc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

Situació: MUR DE CIRCUMVAL·LACIÓ DE S'ESTANY PUDENT

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Expedient 124/02 de "Declaració com a BIC amb la tipologia de lloc històric dels elements constructius i d'enginyeria de ses Salines de Formentera", format pel Departament de Patrimoni del Consell Insular d'Eivissa i Formentera i aprovat pel ple de la Institució el 16-07-04, amb publicació en el BOIB núm. 9, d'11-01-05.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ A

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes:

Enramada:

Cobertes:

Annexes:

Interiors:

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: CASA DE SA RÀDIO
Vénda: des Brols **Parròquia:** Sant Francesc Xavier
Ref. cadastral: **UTM:** 362765 4288211 **Clasificació del sòl:** PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Arquitectura militar **Tipus de bé:** instal·lacions militars
Descripció:

Edifici que apareix amb la mateixa planta en la foto aèria de 1956 però que ha estat sensiblement modificat des d'aquella data, però sembla que ja comptava amb dues plantes, en un edifici d'una crugia.

Cronologia: Contemporani **Criteri i Font:** Instal·lacions militar de la Guerra Civil
Autoria: **Estat de conservació:** 7 / 8

Observacions:

Fotos: 4515-4518

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Dades bibliogràfiques i documentals:

CIEF, Expedient de declaració de BIC, 2004

Equivalència en altres catàlegs:

Catàleg del patrimoni cultural de Formentera: AI-S-023, fitxa núm. 732

Situació: CASA DE SA RÀDIO

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

A ses Salines es troben fonamentalment elements construïts amb dues finalitats: la indústria salinera i la militar. Uns i altres són testimonis de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Aquest edifici de dues plantes forma part, juntament amb altres elements propers, de la infraestructura construïda amb finalitats militars i és un exemplar d'arquitectura interessant.

En tant que element patrimonial d'interès la seua valoració patrimonial és molt alta.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ B

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes: Conservació, consolidació i restauració

Enramada: Admet instal·lació de pèrgola

Cobertes: Conservació, consolidació i restauració

Annexes:

Interiors: Conservació, consolidació i restauració

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: MAGATZEM

Vénda: des Brols

Parròquia: Sant Francesc Xavier

Ref. cadastral: UTM: 362691 4288234 Classificació del sòl: PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Arquitectura industrial

Tipus de bé: Instal·lacions salineres

Descripció:

Construcció de planta rectangular posteriorment ampliada. Presenta terrat de teula que vessa cap endarrere.

Cronologia:

Criteri i Font:

Autoria:

Estat de conservació: 7

Observacions:

Fotos:4519-4524

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Dades bibliogràfiques i documentals:

CIEF, Expedient de declaració de BIC, 2004

Equivalència en altres catàlegs:

Catàleg del patrimoni cultural de Formentera: AI-S-020, fitxa núm. 733

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bfdc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bfdc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

Situació: MAGATZEM

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

La seua valoració patrimonial és elevada.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ B

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes: Conservació, consolidació i restauració

Enramada: Admet instal·lació de pèrgola

Cobertes: Conservació, consolidació i restauració

Annexes:

Interiors:

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: CASA DEL MOTOR

Vénda: des Brols

Parròquia: Sant Francesc Xavier

Ref. cadastral: UTM: 362461 4288220 Classificació del sòl: PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Arquitectura industrial

Tipus de bé Instal·lacions salineres

Descripció:

Edifici de planta rectangular amb coberta de teula francesa a doble vessant amb un cos que sobresurt de la façana principal. Presenta grans portes a manera d'obrador o taller. Per la part posterior un passadís la separa del mur annex a la torre del triturador. Les fotografies antigues mostren que a l'interior d'aquest edifici se situava el motor de gasogen i posteriorment de gasoil que donava energia al triturador de la torre.

Cronologia: Contemporani

Criteri i Font:

Autoria:

Estat de conservació: 7

Observacions:

Fotos: 4543 i 4558-4564

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Dades bibliogràfiques i documentals:

CIEF, Expedient de declaració de BIC, 2004
Frontera, 2005: 162-163 (foto: arxiu de Josep Juan)

Equivalència en altres catàlegs:

Catàleg del patrimoni cultural de Formentera: AI-S-007, fitxa núm. 739

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bfdc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bfdc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

Situació: CASA DEL MOTOR

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

La casa del Motor, tot i no haver estat singularitzat dins de l'expedient BIC esmentat, és un element situat dins de la delimitació del Lloc històric.

La seua valoració patrimonial és màxima.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ B

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes: Conservació, consolidació i restauració

Enramada: Admet instal·lació de pèrgola

Cobertes: Conservació, consolidació i restauració

Annexes:

Interiors: Conservació, consolidació i restauració

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: TALLERS

Vénda: des Brols

Parròquia: Sant Francesc Xavier

Ref. cadastral: UTM: 362470 4288178 Classificació del sòl: PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Arquitectura industrial

Tipus de bé: Instal·lacions salineres

Descripció:

Edifici de planta rectangular de gran llargària, cobert de teulada a doble vessant. La façana de ponent dona a la plaça delimitada per la resta de construccions salineres, la posterior als estanys. L'aigua de la teulada es recull en una cisterna situada vora el cap N de la construcció. La seva façana de ponent és la principal i està dotada de vuit grans portes de doble fulla, de taller o cotxera.

Cronologia:

Criteri i Font:

Autoria:

Estat de conservació: 7

Observacions:

Fotos: 4543 i 4565-4569

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Dades bibliogràfiques i documentals:

CIEF, Expedient de declaració de BIC, 2004
Frontera, 2005: 162-163 (foto: arxiu de Josep Juan)

Equivalència en altres catàlegs:

Catàleg del patrimoni cultural de Formentera: AI-S-008, fitxa núm. 740

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

Situació: TALLERS

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

La construcció destinada a tallers saliners, tot i no haver estat singularitzat dins de l'expedient BIC esmentat, és un element situat dins de la delimitació del Lloc històric.

La seua valoració patrimonial és màxima.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ B

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes: Conservació, consolidació i restauració

Enramada: Admet instal·lació de pèrgola

Cobertes: Conservació, consolidació i restauració

Annexes:

Interiors: Conservació, consolidació i restauració

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: EDIFICI MILITAR DE LA BASE D'HIDROAVIONS
Vénda: des Brols **Parròquia:** Sant Francesc Xavier
Ref. cadastral: **UTM:** 362789 4288225 **Clasificació del sòl:** PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Arquitectura militar **Tipus de bé:** instal·lacions militars
Descripció:

Edifici documentat a algunes fotografies i a la imatge aèria de 1956. L'edifici actual conserva aparentment la planta de l'edifici documentat a les dites imatges. Consisteix en dos unitats de planta rectangular amb la crugia orientada NE-SO. La més occidental està lleugerament avançada respecte de la més oriental i presenten alguns elements sobresortints tant a l'est com a l'oest.

Cronologia: Contemporani **Criteri i Font:** Imatges de la base d'hidroavions
Autoria: Arquitectura militar **Estat de conservació:**

Observacions:

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Dades bibliogràfiques i documentals:

Mir, Luis. Formentera. Base d'hidroavions (1936-1953),
Deunoscuantos produccions audiovisuals, 2010.

Equivalència en altres catàlegs:

Situació: EDIFICI MILITAR DE LA BASE D'HIDROAVIONS

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

A ses Salines es troben fonamentalment elements construïts amb dues finalitats: la indústria salinera i la militar. Uns i altres són testimonis de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Aquest edifici forma part, juntament amb altres elements propers, de la infraestructura construïda amb finalitats militars i és un exemplar d'arquitectura interessant.

En tant que element patrimonial d'interès la seua valoració patrimonial és molt alta.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ B

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes: Conservació, consolidació i restauració

Enramada: Admet instal·lació de pèrgola

Cobertes: Conservació, consolidació i restauració

Annexes:

Interiors: Conservació, consolidació i restauració

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: CAS CARABINERS

Vénda: des Brols

Parròquia: Sant Francesc Xavier

Ref. cadastral: UTM: 362589 4288228 Classificació del sòl: PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Arquitectura industrial

Tipus de bé Instal·lacions militars

Descripció:

Edifici de planta rectangular amb coberta de teula a doble vessant, tot i que la crugia davantera la presenta a menor cota que la de darrere. Fotografies antigues (Josep Juan a Frontera, 2005: 162) mostren l'estat antic de l'edifici, abans de ser transformat en apartaments turístics, tot i que en aquesta intervenció s'ha respectat molt la fesomia anterior.

Cronologia: Contemporani

Criteri i Font:

Autoria:

Estat de conservació: 7

Observacions:

Fotos: 4531-4538

Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Dades bibliogràfiques i documentals:

CIEF, Expedient de declaració de BIC, 2004
Frontera, 2005: 162 (foto: arxiu de Josep Juan)

Equivalència en altres catàlegs:

Catàleg del patrimoni cultural de Formentera: AM-M-004,
fitxa núm. 735

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

Situació: CAS CARABINERS

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Cas Carabiners, inclòs expressament en la llista d'elements d'enginyeria del BIC, és tipològicament un edifici singular i la seua valoració patrimonial és màxima.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ B

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes: Conservació, consolidació i restauració

Enramada: Admet instal·lació de pèrgola

Cobertes: Conservació, consolidació i restauració

Annexes:

Interiors: Conservació, consolidació i restauració

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: MAGATZEM VORA EL CARREGADOR D'EN COSMI
Vénda: des Brols **Parròquia:** Sant Francesc Xavier
Ref. cadastral: **UTM:** **Clasificació del sòl:** PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Arquitectura industrial **Tipus de bé:** instal·lacions salineres
Descripció:

Petita construcció de planta pràcticament quadrada amb coberta de fibrociment a una vessant. Els murs són fets de peces de marès referits i emblanquinats. Presenta la porta d'entrada orientada al SE i una finestra al SO, ambdues tapiades.

Cronologia: Contemporani **Criteri i Font:** materials constructius
Autoria: **Estat de conservació:** 2
Observacions:

No és esmentat individualment en la declaració de BIC però es troba dins de la delimitació del BIC. Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

No consta al Catàleg del patrimoni cultural de Formentera

Dades bibliogràfiques i documentals:

CIEF, Expedient de declaració de BIC, 2004

Equivalència en altres catàlegs:

Situació: MAGATZEM VORA EL CARREGADOR D'EN COSMI

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Aquest magatzem no està inclòs expressament en la llista d'elements d'enginyeria del BIC, però és tipològicament un edifici comparable a altres elements sí declarats de ses Salines i es troba dins de l'àrea declarada BIC.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ B

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes: Conservació, consolidació i restauració

Enramada: Admet instal·lació de pèrgola

Cobertes: Restauració

Annexes:

Interiors: Conservació, consolidació i restauració

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

LOCALITZACIÓ

Situació: RASA PER A LA VIA DEL TREN SALINER
Vénda: des Brols **Parròquia:** Sant Francesc Xavier
Ref. cadastral: **UTM:** **Clasificació del sòl:** PN Salines / BIC LI H Salines

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Imatges:

Plànol:

CARACTERÍSTIQUES

Categoria: Arquitectura industrial **Tipus de bé:** instal·lacions salineres
Descripció:

Rasa d'uns 130 m de llarg i un ample aprox. de 3,5 m, excavada en el sòl de la zona per instal·lar-hi a nivell les vies del trenet saliner que transportava sal a la plaça o carregador d'en Cosmi.

Cronologia: Contemporani **Criteri i Font:** equipament ferroviari de ses Salines
Autoria: **Estat de conservació:**

Observacions:

No és esmentat individualment en la declaració de BIC però es troba dins de la delimitació del BIC. Declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) com a part del Lloc Històric de les Salines de Formentera el 16-07-2004 (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

No consta al Catàleg del patrimoni cultural de Formentera

Dades bibliogràfiques i documentals:

CIEF, Expedient de declaració de BIC, 2004

Equivalència en altres catàlegs:

Situació: RASA PER A LA VIA DEL TREN SALINER

DADES PATRIMONIALS

Valoració patrimonial del bé:

Els elements constructius i d'enginyeria de ses Salines són un testimoni inactiu però físic de tota una gran etapa històrica, per la qual cosa varen ser protegits patrimonialment per mitjà de la seua declaració Bé d'Interès Cultural (BOIB 114 de 19-08-04 i BOE 9 d'11-01-05).

Aquesta rasa és una resta important del circuit ferroviari saliner, necessari per entendre'l i estudiar-lo.

PROPOSTA DE PRESERVACIÓ

Proposta de protecció: PROTECCIÓ B

Determinacions de protecció:

Entorn: Inalterable, excepte millores compatibles amb l'article 41 de la LPHIB

Volumetria: Inalterable, excepte restauració

Façanes:

Enramada:

Cobertes:

Annexes:

Interiors:

Altres:

Directrius d'intervenció:

- Realització d'estudi historicoarqueològic del bé abans de projectar i autoritzar actuacions que afectin el bé de manera global o en la seua major part.
- S'hi admetran, de manera genèrica, les actuacions definides en els articles 176 i 177 el Pla Territorial Insular de Formentera, segons el grau de protecció assignat al bé.
- Incorporació de les directrius específiques que pugui prescriure l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural arran de la valoració de l'estudi historicoarqueològic del bé.
- Aplicació dels criteris d'intervenció prevists a l'article 41.1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Els usos a què es destini han de garantir la conservació del bé, el manteniment de l'estructura i composició de la façana, i no podran implicar perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

GOVERN
ILLES
BALEARS

DOCUMENT ELECTRÒNIC

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

60c871c09cff516f098a61bfdc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4

ADREÇA DE VALIDACIÓ DEL DOCUMENT

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bfdc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

INFORMACIÓ DELS SIGNANTS

Signant

ARXIU ELECTRÒNIC DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS

COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Firma amb segell de temps: 16-sep-2022 01:44:52 PM GMT+0200

METADADES ENI DEL DOCUMENT

Identificador: ES_A04003003_2022_fhusua4grigkmp75np2ptr1til0h

Nom del document: PEP_del_BIC_de_ses_Salines_CAT_18_03_2022_SIGNAT_compressed.pdf

Versió NTI: <http://administracionelectronica.gob.es/ENI/XSD/v1.0/documento-e>

Tipus de document: Altres

Estat elaboració: Original

Òrgan: A04003003

Data captura: 16-sep-2022 09:12:35 AM GMT+0200

Origen: Administració

Tipus de signatura: Pades

Pàgines: 152

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/60c871c09cff516f098a61bfdc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4>

CSV: 60c871c09cff516f098a61bfdc219141712bf430c78e353e874bc0b6695ccbb4